COS

Cosmin Perţa

Teofil şi Câinele de lemn

Poem

EDITURA HERG BENET
2013

HERG BENET
PUBLISHERS

© 2013 Cosmin Perţa

© 2013 Herg Benet Publishers, pentru prezenta ediţie

Herg Benet Publishers
Str. Dr. Burghelea 22, sector 2, Bucureşti, România
www.hergbenet.ro
editor@hergbenet.ro

Ilustraţii: © Andrei Gamarţ
Copertă: © TheSpartan.ro

ISBN ePub: 978-606-8335-59-9
ISBN Print: 978-606-8335-43-8

Colecţia $\sqrt{7}$

Reproducerea integrală sau parţială a textelor nu este permisă fără acordul scris al deţinătorului de drepturi de autor.

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată de elefant.ro

Carte digitală cu drept exclusiv de folosire pentru Elena Floroiu, efloroiu@gmail.com , telefon 00407549313649.

„Scriitorul este o persoană a cărei menire nu e de a da răspunsuri, ci de a pune lumii întrebări.”
Roland Barthes

I

Inginerul Nicolae Popete avea 86 de ani şi tocmai descoperise maşina timpului. Pentru a breveta invenţia, avea nevoie de un subiect care să facă prima „lansare” şi să se şi întoarcă de acolo, nu atât pentru a povesti (ştiinţa nu este interesată de istorii), cât pentru a demonstra reversibilitatea procesului. În scopul găsirii unui cobai, Nicolae Popete nu s-a adresat Academiei (în care nu avea încredere, şi oricum în opinia sa de mult trebuia dizolvată), ci a preferat un anunţ într-un ziar cu tiraj mic pentru a păstra, pe cât posibil, „caracterul secret al informaţiei”.

Teofil Barbălată era la un moment dat un poet şi un romancier contemporan mediocru. Ştia asta şi era împăcat. Prea încerca să le facă pe toate, prea se credea important şi nu excela în nimic. Cu gândul acesta se obişnuise deja după lungi ani de dramatism şi lingoare, după ce, la rugăminţile lui, i-o demonstraseră chiar majestăţile criticii (contemporane, bineînţeles). Dar nici criticii nu mai erau ce au fost. Nu-i erau străine nici micile atacuri de panică sau puseurile conştiinţei de normalizare a egoului, încercări organice, la el chiar mecanice, de reintrare în realitate, dar nici să se oprească din scris nu putea. „Dobitocii ăia”. Ceva, cineva parcă îi dicta încontinuu un text nesfârşit, inegal şi eteroclit despre lume, dar mai ales despre el şi despre ideea sa de literatură. Idei, la drept vorbind, mai ales despre literatură, nu prea avea, în cazul său fiind mult mai important scrisul acela monoton, fără sfârşit, care trebuia în final să aibă un sens. „Nimeni nu scrie aiurea, tot scrisul înseamnă ceva”.

Un caz clasic de grafomanie, am spune noi, dar nu era doar atât, pe Teofil Barbălată îl măcina un gând mai puţin obişnuit. Pe scurt, abandonase viziunea, dar nu şi speranţa. Credea Teofil Barbălată că, într-o altă vreme, scrisul său ar fi putut conta, ar fi fost important, singurul motiv pentru care acum, în vremea în care el trăia, era invizibil se datora unui gust pervertit, prea dedat unor cutume prea repede schimbătoare, pe care niciodată nu le putea prinde la timp (de îndată ce le-a observat, au şi dispărut). Şi atunci cum el, T. Barbălată, să fie viu şi inovator, cu toată arta scrisului său? Dar... într-un alt timp, într-o altă vreme, dinainte, el, cu arta scrisului său, ar fi ştiut exact ce urmează şi ar fi putut să o ia înaintea tuturor. Ar fi putut să fie măcar ca Macedonski, dacă nu ca Eminescu, ba chiar ca Urmuz. Dacă el, Teofil Barbălată, ar

fi fost măcar ca Urmuz? Şi la o adică de ce nu? Talent avea, secolul îi lipsea.

Îşi bău cafeaua în acelaşi fotoliu vechi în care şi-o bea în fiecare dimineaţă (moştenire la care nu a renunţat de la bunica primei şi ultimei sale soţii, baroneasă de Târgu-Jiu). Nu se gândea la nimic când îşi bea cafeaua, avea timp să se gândească la el şi la idealurile lui tot restul zilei. Acum stătea şi privea obiectele din casă cu un dezgust impersonal: un şifonier de lac, păstrat de la proprietar, o măsuţă rotundă de cafea cumpărată în primul an de căsătorie, acoperită cu un linţoliu roşu, imens, strâns ghem la picioarele ei, cu motive animaliere (amintire din facultate, când l-a cumpărat de la un magazin de boarfe pentru că i se părea interesant), canapeaua extensibilă Rembrandt (luată recent pentru numele ei), lanseta Hemingway de 4 metri, făcută în China (obiect de decor cumpărat din aceleaşi considerente onomastice), rafturile de tablă ruginită ticsite de cărţi „din toate epocile”, raftul special, din lemn de brad nefinisat, cu volume cu dedicaţii (autorii valoroşi de acolo trebuiau căutaţi bine), covorul persan, dar de la mătuşa lui din partea tatălui. Împăturită pe jos, plapuma de la mama sa. Se gândi că pe asta o folosea cel mai des.

Toate aceste treceri în revistă nu îi trezeau nici amintiri, nici sentimente. Când bea cafeaua T. Barbălată, mintea sa era goală, bine că asta dura doar câteva minute. Neobişnuind să fumeze (să bea cu atât mai puţin), T. Barbălată era extrem de parcimonios şi totodată de rapid cu viciile, defectele şi dependenţele sale.

Termină cafeaua, se ridică, vizită toaleta, îşi schimbă treningul de noapte cu un impecabil costum kaki pe care se obişnuise să şi-l îngrijească singur după divorţ, îşi umplu geanta de umăr cu reviste şi cărţi cu totul

nefolositoare (pentru prestigiu) şi părăsi garsoniera din strada Bistriţei, numărul 9, în mai puţin de 10 minute.

Era deja ora 8 şi un sfert. Luă tramvaiul 36, ignoră cu importanţă şi desăvârşire cearta bătrânilor din picioare cu tinerii de pe scaune şi coborî peste exact 23 de minute la staţia Pictor Vuţescu. Acolo îl aştepta de opt minute inginerul Nicolae Popete.

Peste exact 21 de ore de la citirea anunţului, Teofil Barbălată intra în apartamentul lui Nicolae Popete cu aerul că ştie exact ce are de făcut.

Cu precauţie, pentru orice eventualitate, pe ultima filă a jurnalului intenţionat lăsat acasă, destinat anchetatorilor enigmatici, îşi notase: „Scriitorul Teofil Barbălată se trezi într-o dimineaţă cu o tendinţă irepresibilă de a se întoarce în timp”.

Mi-am amintit: într-o staţie de metrou sute de feţe încrâncenate, ostile, împietrite. Atât.

II

A trăit odată un Câine de lemn îndrăgostit de o Jumătate de Matrioşcă. Câinele de lemn avea de câteva zile un vis ciudat: se făcea că odată ca niciodată a existat un împărat care, în decursul vieţii, văzuse toată lumea, mai puţin un loc. Dacă avea să ajungă să vadă şi locul acela putea muri, altfel era condamnat la o nedreaptă, chinuitoare şi îngheţată eternitate. Împăratul adună oştile şi toţi cavalerii din regat, ordonându-le să plece în lumea largă şi să găsească acel loc pe care piciorul lui nu-l călcase. A promis împăratul o recompensă atât de mare celui care avea să găsească locul ascuns încât toţi locuitorii regatului au pornit în lume, chiar şi femeile cu ţânci de lapte, să găsească locul acela nemainumit şi să câştige recompensa. Astfel, în curând, împăratul rămase

singur în împărăţie. Plecaseră şi valeţii, şi hamalii, şi bucătarii, şi hornarii. Era singur singurel, bătrân de abia îi puteai număra anii, şi în curând deveni foarte trist. Anii au tot trecut şi nimeni nu s-a mai întors să îi spună bătrânului împărat dacă au găsit au ba locul cu pricina, de parcă toţi îl abandonaseră sortitei sale chinuitoare şi îngheţate eternităţi.

Câinele de lemn se trezi lac de sudoare. Transpiraţia îi desenase pe piept o hartă. Stătea şi se holba la ea. Nu se mişca de frică să nu o distrugă. Stătea şi se uita. Nu îi venea să creadă. Încerca să o memoreze. Apoi şi-a amintit: cunoştea harta asta. Era harta parcului din cartierul lui. Parcul în care se plimba el. Îl ştia pe de rost, aproape. Era în parcul acela un loc în care nu fusese încă. Şi-a şters transpiraţia cu dosul palmei şi s-a ridicat în şezut. Trebuia neapărat să meargă astăzi, chiar astăzi, în locul acela. Era ceva cu locul acela, ceva care îl atrăgea. Dar când să mai facă şi asta? Nu putea gândi. Nu se putea concentra. S-a dat jos din pat iar patul a foşnit electrizat, deranjat de îndepărtarea trupului cald. Iarăşi adormise cu lumina aprinsă. Îl usturau ochii. S-a îndreptat spre întrerupător şi a stins lumina. S-a dus în bucătărie. Era în pielea goală, dar asta nu era o problemă, era singur în casă. Toată lumea ştia, Câinele de lemn a fost mereu singur. A deschis frigiderul şi a scos o Coca-Cola. A tras jaluzelele. Afară era încă noapte. Noaptea albăstruie şi rece de 14 martie.

După prima înghiţitură de Coca-Cola, parcă gândea mai bine. Lichidul rece şi înţepător, efervescent, care i se prelingea pe faringe, îl deranja, dar îl trezea. Tuşi. Nu era suficient. Luă din dulap ibricul, îl umplu pe trei sferturi cu apă şi o puse la fiert. Avea nevoie şi de cafea. Multă cafea, doar trebuia să stea în picioare până a doua zi dimineaţă.

Aşteptând să fiarbă apa, se prăbuşi în scaunul de lemn din bucătărie şi în curând fu copleşit de imaginile zilei de ieri. Câinele de lemn închise ochii, îşi amintea.

Văzu prima dată fluviul şi apele fluviului învolburându-se. Un stol de ciori se grăbea croncănind deasupra. Apele se umflau, dar el, Câinele de lemn, era bine, el era închis într-o baracă în Şantier. Nici măcar fluviul nu putea să treacă de Şantier, într-atât era de întins. În Şantier exista un echilibru pe care nici o forţă a naturii nu-l putea distruge. Câinele de lemn se născuse în Şantier şi nu credea că va pleca vreodată de acolo. În mijlocul Şantierului era o pădure de pin, în pădurea de pin curgeau râuri minuscule în care trăiau peşti minusculi. Şi mai adânc în pădurea de pin era închisoarea. Nu era bine să te plimbi pe lângă închisoare. Tot ce era pe lângă închisoare aparţinea închisorii, dacă te plimbai pe lângă închisoare şi tu puteai aparţine închisorii. Câinele de lemn a fost o singură dată aproape de închisoare. Suficient de aproape să îi audă pe cei închişi urlând. De fapt nu urlau, scoteau un sunet monoton, subţire, continuu. Două mii de oameni stăteau nemişcaţi în închisoare şi scoteau sunetul acela. Un fel de „ohm”, dar mult mai subţire şi fără legătură cu meditaţia, mai degrabă cu suferinţa. Se spunea că cei două mii de foşti muncitori de pe Şantier închişi acolo nu dormeau şi nu mâncau, stăteau doar aşa, nemişcaţi, şi scoteau sunetul acela. În spatele pădurii de pin erau barăcile muncitorilor liberi, puţin mai liberi, pentru că tot Şantierul era înconjurat cu sârmă ghimpată şi tranşee. Într-una dintre barăcile acelea se născuse şi Câinele de lemn. Mama lui murise la naştere. Tatăl muncea toată ziua, de Câinele de lemn au avut grijă la început femeile din barăcile vecine, apoi chiar Câinele de lemn a avut grijă de el, singur. Unica jucărie a Câinelui de lemn a fost un Câine de lemn, cioplit stângaci, cu cuţitul, de tatăl său. De

aici i se trăgea şi porecla. În faţa pădurii de pin erau galeriile. Câinele de lemn avea voie să meargă acolo, dar nu se ducea niciodată. Nu era o imagine prea plăcută: nişte schelete ambulante, printre care şi tatăl său, opintindu-se toată ziua la piatră.

În ziua aceea, apele Dunării, deşi învolburate, nu au trecut de gardul de sârmă ghimpată, nu au răsturnat turnurile de control, nu au înfundat galeriile, nu au spart uşile închisorii din pădurea de pini, a fost doar o zi ploioasă cu mult vânt, iar Câinele de lemn stătea pe geamul de nailon al barăcii şi se uita la ciorile care survolau Şantierul îndreptându-se spre Mlaştină. Nu închisoarea din pădurea de pin era cel mai de temut loc de pe Şantier, ci Mlaştina, mlaştina în care, când nu mai încăpeau în închisoare, muncitorii erau scufundaţi de vii.

Când s-a trezit Câinele de lemn din visare, apa din ibric se evaporase deja pe jumătate. Afară era zi de-a binelea. A dat nemulţumit din cap. I se făcuse frig. Încă era gol. A adăugat apă în ibric şi a intrat la baie. Peste câteva minute se spălase deja pe faţă şi se îmbrăcase. Mirosul cafelei braziliene scufundată în apa clocotită a cuprins curând toată bucătăria. A tras aburul adânc pe nări. L-a simţit până în creier. Aşa mai mergea. S-a relaxat.

Înainte să iasă pe uşă îşi aminti finalul visului: sătul de veşnicie şi singurătate, nenorocit, chiar cu preţul aspru al pierderii sufletului, împăratul încercă să se sinucidă. Şi atunci i-a apărut înainte îngerul Domnului care i-a spus: „Rabdă şi te vei mântui. Locul pe care nu l-ai văzut nu e în lumea aceasta, în timpul acesta.”

Trebuia, obligatoriu trebuia să ajungă astăzi în parc, în locul acela. Era ceva ciudat în toată povestea asta. Dar când? Când s-o mai facă şi pe asta? O să vadă el. Acum avea altceva de făcut. Gândul la revederea iubitei sale

Jumătăţi de Matrioşcă îi umplu faţa de un zâmbet tâmp. Mai încolo nu se ştia, deocamdată însă era fericit.

Ieşi şi închise yala de două ori.

Am dat cu piciorul în uşă. Am dat cu piciorul în uşă cât am putut de tare. Mi-am lipit urechea de uşă, ţi-am simţit pulsul, ţi-am auzit nedreptatea, ţi-am auzit sângele zborşind.

III

— Luaţi loc, vă rog, îl invită inginerul Nicolae Popete.

Teofil Barbălată îşi roti cu grabă şi prefăcută indiferenţă privirea prin cameră şi se aşeză cu rigiditate pe scaunul „Violeta” căptuşit cu imitaţie de mătase verde. Din cauza presiunii, perna de aer scoase un fâsâit, iar scriitorul nu-şi putu ascunde un spasm necontrolat al gâtului care se propagă în tot restul corpului.

— Mulţumesc!

Nicolae Popete era un bătrân pipernicit, cu o calviţie avansată, dinţi galbeni cu tentă sulfuroasă şi un zâmbet larg şi prietenos. Din câte îşi dăduse seama, la o privire fugară, în sufrageria aceea nu era nici un indiciu al faptului că Popete ar locui împreună cu cineva. Din restul apartamentului nu se auzea niciun zgomot. T. Barbălată avea, din experienţă, mai multă încredere în bărbaţii singuri decât în cei căsătoriţi. Bărbatul singur e nealterat, credea el, femeile pot să aibă cele mai nefaste influenţe asupra personalităţii lor. Nimic la acest bătrânel nu părea ciudat sau periculos, aşa că se mai relaxă şi se întinse. Popete tocmai se întorcea de la bucătărie având mâinile ocupate cu două ceşti mari de cafea. T. Barbălată sări să îl ajute.

— Vă rog...

— Mulţumesc...

— Nu, nu aceasta, cealaltă este a dumneavoastră.

— Nu contează.

— Ba da, contează, dumneavoastră v-am făcut nechezol, nu ness.

— ...

— Cafeaua nu face bine deplasării în timp, riscaţi un atac de cord.

Cei doi se aşezară, Teofil Barbălată amestecă îndelung în nechezol ţuguindu-şi buzele. Nicolae Popete îi întinse zahărul, sorbi cu nesaţ din cafea, apoi i se adresă cu acelaşi zâmbet larg pe figură.

— Dumneavoastră câţi ani aveţi?

— Patruzeci şi doi! se grăbi să răspundă scriitorul scos brusc din meditaţie.

— Aşa, aşa... boli... aţi avut recent ceva la inimă, poate la cap...

— A, nu, m-a ferit Cel de Sus, doar răceli minore până acum şi din când în când migrene, uneori insomnii, foarte rar, dar nimic grav...nu... dar de ce?

— Aşa, aşa, a... nu, pentru nimic, doar ca să ne asigurăm, de obicei ne caută personaje mai ciudate. Călătoria în timp poate fi destul de extenuantă pentru un fizic slăbit sau cu probleme. Să ne asigurăm...

— În tinereţe am făcut mult sport, să ştiţi...

— E foarte bine. Sportul fortifică mult organismul. Şi motivele dumneavoastră?

— Pardon?

— Motivele pentru care vreţi să vă întoarceţi în timp...

— A, dintr-o curiozitate pur istorică. Mereu am fost interesat de istoria reală, nu cea cunoscută din cărţi... Eu sunt scriitor, ştiţi? Poate aţi auzit de mine. Popete îl privi curios. Nu? E, nu-i timpul pierdut. Lucrez acum la un roman despre viaţa scriitorilor români de la începutul secolului XX şi mi-ar prinde bine o documentare pe teren.

Când am citit anunţul dumneavoastră mi-am spus că nu e de ratat o asemenea ocazie.

— Să înţeleg că perioada...

— Da, perioada care m-ar interesa ar fi începutul de secol XX.

— Mai exact...

— Să zicem 1905...

— Da, nu e o problemă... se face. Şi cam cât aţi vrea să rămâneţi acolo?

— Păi în principiu vreo zece ani cred că ar fi suficienţi... acum nu ştiu ce se poate...

— Se poate, se poate, dacă staţi zece ani acolo, în timpul de aici înseamnă că veţi lipsi exact trei luni şi jumătate. Din toamnă vă veţi putea relua serviciul.

— A, serviciul nu e o problemă, eu mai mult colaborez la reviste... Dar e foarte interesant... doar trei luni jumătate... mi-aţi putea explica principiul?

— Principiul!, se ofuscă Popete. Principiul lăsaţi-l pe seama mea... În principiu e vorba de o elipsă temporală, partea mai lungă şi mai dreaptă a elipsei e timpul pe care îl petreceţi acolo, partea mult mai scurtă şi mai curbată e absenţa de aici. Dar nu vă îngrijiţi dumneavoastră de asemenea detalii tehnice, e greu de explicat chiar şi pentru unii aşa-zişi specialişti dintre ai noştri de la Academie, nişte găinari! Cel mai bine este să aveţi încredere în mine, vă garantează un titlu de Doctor Honoris Causa (fără să se menţioneze, la Universitatea din Brăila, locul de naştere al inginerului). Bineînţeles, trebuie să aveţi grijă să nu muriţi acolo pentru că atunci nu se mai poate face nimic.

— Aţi mai avut cazuri?

— Nu. Sunteţi primul, dar aparatul a fost testat cu obiecte, fructe, o păpuşă, toate s-au întors înapoi la timp, intacte. Merge brici. O singură problemă am avut. Odată

am expediat un porumbel mort, la întoarcere a venit un vultur. L-am trimis înapoi, ştiţi, nu aş fi avut cum să-l justific... Păpuşa am trimis-o în preistorie, la întoarcere avea urme uriaşe de colţi. Pe asta dacă vreţi pot să v-o arăt...

— Nu, nu e cazul, mulţumesc, spuse T. Barbălată palid, e oricum... încurajator.

— Bun, păi atunci să nu mai irosim timpul!, exclamă rânjind N. Popete, să purcedem...

— Cum, chiar acum?, se impacientă T. Barbălată, dar nu eram pregătit pentru azi...

— Ba da, chiar acum, aparatul e încărcat, dacă renunţaţi acum nu-l mai pot încărca decât peste cinci săptămâni şi e păcat de atâta energie irosită. Îl ţin la priză, cât credeţi că poate plăti un pensionar? Vă rog să nu aveţi teamă... vă rog, insistă Popete şi-l apucă pe scriitor de cot să-l ridice de pe scaun.

— Parcă nu mă simt aşa bine...

Teofil Barbălată se ridică zăpăcit, în el se dădea o luptă la fel de complexă ca aceea din aparatul inginerului Popete. Se gândi prima oară că inginerul ar putea fi nebun.

— Prostii, sunteţi doar emoţionat. Aşa, înainte de plecare, vă rog să lăsaţi aici pe masă tot ce aveţi, acte, bani, orice v-ar putea da de gol... Vă daţi seama că nu trebuie să vă explic efectele unor asemenea neglijenţe. Cu vestimentaţia mai e ce e, eventual puteţi părea un excentric până intraţi în spiritul epocii, dar cu actele şi cu banii nu e de joacă.

— Păi şi acolo cum mă descurc? Nu m-am gândit la asta, murmură stins Barbălată.

— Ehe, m-am gândit eu... imediat, vă arăt. În timp ce T. Barbălată îşi golea buzunarele, Popete dădu fuga la un dulăpior din sertarul căruia scoase un şomoiog diform de bijuterii (lănţişoare, inele, brăţări, medalioane, încâlcite

indistinct) pe care i le puse în mână. Rămase de la răposatele mele bunici şi mamă, pe acestea le puteţi transforma. La întoarcere mi le puteţi deconta, sau aduceţi monede de atunci şi le valorificăm la un numismat. Nu vă faceţi griji, pentru mine nici măcar valoare afectivă nu au, noi cei cu ştiinţa nu prea ne legăm de lucruri. Gata, totul e pregătit, vă rog să mă urmaţi.

Teofil Barbălată se lăsă târât, de mână, până în dormitor. Inginerul deschise uşa de la şifonier şi îl invită pe scriitor înăuntru.

— Cum, aici?!, izbucni el deconcertat şi vizibil speriat.

— Da, chiar aici!, e locul cel mai secret..., spuse mirat şi iritat inginerul. Vă rog să nu chestionaţi şi discreditaţi un savant, chiar dacă vă numiţi scriitor!

T. Barbălată fu mai mult împins înăuntru. Şifonierul arăta ca oricare altul, doar că era gol. Pereţii obişnuiţi de placaj, umeraşele obişnuite, din lemn, pe bara de sus, în rest nimic. Uşa se închise în urma lui şi se pomeni într-un întuneric de nepătruns. Îşi aminti că nu băuse deloc din nechezol. I-ar fi prins bine să bea ceva. Îşi duse mâna la frunte. Îl durea capul şi îşi dădu seama că e transpirat. Încercă să se aşeze pe vine. I se făcu o frică organică, de nestăpânit. Părea să intre în şoc anafilactic. Voia să strige, dar gura îi era încleştată. Beznă.

Dormi, eşti într-o cutie. Plângi, nu le poţi face rău celorlalţi. Dormi, eşti într-o cutie. Plângi, nu ştii ce va urma. Dormi, eşti într-o cutie. Plângi, nu mai poţi continua aşa. Dormi, simţi cum de la furie, de la nedreptate, plângi, mâna ta capătă o căldură, dormi, care ar putea să o facă să treacă, plângi, prin stomacul tău, dormi, prin patul în care plin de ură te odihneai. Plângi, eşti într-o cutie, dormi, nu mai poţi continua aşa, plângi, nu ştii ce va urma. Pentru vecie.

IV

Era sufocant. Perdeaua fâşâia încetişor mişcată de valurile de aer cald eliberate de aparatul de aer condiţionat. Nu dormea, stătea cu ochii închişi şi o strângea tare în braţe. Mirosul părului ei era reconfortant. Nu era prima oară când nu reuşea să adoarmă şi nu era prima oară când se gândea de ce făcea de fapt asta... Era absurd, morbid, patologic. Ştia, dar nu se putea controla. Odată pe săptămână trebuia, trebuia să vină la Matrioşca lui. Era de fapt o Jumătate de Matrioşcă. Matrioşca lui era moartă, cea din braţele lui era doar un surogat.

Fiica Câinelui de lemn s-a născut pe Şantier. La fel ca mama Câinelui de lemn şi mama fiicei Câinelui de lemn, a murit la naştere. Pe atunci Câinele de lemn avea 14 ani, iar mama fiicei Câinelui de lemn 12. Pe Şantier totul era posibil.

Fiica Câinelui de lemn a fost crescută de aceleaşi femei care l-au crescut pe Câinele de lemn. I-au spus Matrioşca pentru că prima şi singura jucărie a fiicei Câinelui de lemn a fost o Matrioşcă făcută de Câinele de lemn pentru ea din tărtăcuţe de diferite mărimi.

Una dintre cele mai mari plăceri ale Câinelui de lemn era să se joace cu fiica lui, Matrioşca, în groapa de gunoi a Şantierului. Erau acolo hectare întregi de explorat, de descoperit, iar cu gioarsele mereu se putea încropi ceva de joacă pe lângă baracă. Dar cu adevărat cea mai mare plăcere a Câinelui de lemn era să doarmă noapte cu fiica lui în braţe. O ţinea strâns şi mirosul părului ei îl înnebunea, îl transporta într-o altă lume, cu mult în afara Şantierului, peste norii gri de cânepă şi fum industrial, într-o lume colorată, caldă şi vie, în care mirosul şi umezeala Şantierului nu ajungeau, în lumea curcubeu.

Viziunea acestei lumi izvorâtă din părul fiicei sale l-a convins pe Câinele de lemn să încerce să fugă.

Era o noapte ploioasă, ca toate nopţile de pe Şantier. Câinele de lemn Č™i cu Matrioşca de mână se afundau în pădurea de pin. Mai aveau câţiva kilometri, apoi dădeau peste o fâşie de câteva sute de metri din groapa de gunoi, apoi, în fine, de gardul de sârmă ghimpată. Dincolo de gard era libertatea. Acesta era singurul loc prin care aveau o şansă să treacă. Câinele de lemn studiase bine tot Şantierul. Au ieşit din pădure şi au traversat fâşia de groapă de gunoi târându-se pe burtă. MatrioČ™ca avea 11 ani, Câinele de lemn 25. Când au ajuns la sârma ghimpată, Câinele de lemn a scos patentul şi a început să taie grăbit. Matrioşca tremura de frig, udă lângă el. Când a reuşit să facă o gaură suficient de mare, Câinele de lemn a băgat capul să vadă mai bine ce era dincolo. Atunci s-a auzit împuşcătura. Câinele de lemn a trecut prin gard ca ars, zgâriindu-se la ceafă şi la umeri. A băgat mâinile prin gaură, să o tragă şi pe Matrioşca, dar era deja prea târziu. Matrioşca zăcea întinsă pe grămada de gunoi într-o poziţie nefirească, cu picioarele răsucite, înspre Şantier, cu mâinile şi cu capul întinse spre gaură, spre Câinele de lemn. Picăturile mari de ploaie i se scurgeau pe faţă şi pe tot corpul, scurgând sângele din corpul fetiţei în gunoaiele de zeci de ani ale Şantierului.

Au trecut ani buni până când Câinele de lemn să dea semne că şi-ar reveni. Nici vorbă să găsească vreodată lumea aceea colorată, caldă şi vie. Nimerise de pe Şantier pe un Şantier şi mai mare. Ieşise dintr-un cerc mic, concentric, într-un cerc mai mare concentric. Atât. Dar preţul, preţul i se părea prea mare. Ar fi putut să încerce să evadeze şi de aici, să scape şi din noul şi mult mai marele Şantier în care nimerise, dar nu mai avea motivaţie. Nu s-a căsătorit, nu a mai făcut copii. Ba chiar

se credea că nu s-a culcat niciodată cu o femeie. Mergea în schimb săptămânal la bordel. Acolo era jumătatea lui de Matrioşcă.

O văzuse pe stradă, o fată care semăna izbitor cu Matrioşca, de la distanţă cel puţin. Aşa ar fi trebuit să arate şi Matrioşca lui acum. A urmărit-o mai multe zile şi aşa a aflat că era una dintre fetele de la „Salonul de Masaj Erotic”. A început să o viziteze regulat. Cât de des îi permitea salariul. Stătea cu ea şi 5, 6 ore. Nu făceau nimic. Stăteau întinşi în pat, Jumătatea de Matrioşcă dormea, de cele mai multe ori era foarte obosită, iar Câinele de lemn o ţinea strâns în braţe şi îi mirosea pielea, părul. Asta îl liniştea, de multe ori adormea şi el, iar, când se trezea, ea era deja plecată. Îi convenea să plece înainte pentru că odată cu deschiderea draperiilor negre, mate, şi pătrunderea luminii în cameră nu era nevoit să îi vadă chipul, să o privească cu atenţie, să îşi amintească că totuşi aceasta nu este fiica lui. Aşa, pleca acasă cu un sentiment bun care îl mai ţinea încă o săptămână.

Dar erau şi dăţi ca aceasta, când nu putea adormi, când era împresurat de griji, de nefirescul actului său. Atunci se chinuia, se zvârcolea. Atunci, de cele mai multe ori, pleca el din cameră înainte să se trezească ea. Tot pentru a nu-i vedea cu atenţie chipul, tot pentru a nu distruge o iluzie care îi permitea să trăiască. Aşa s-a întâmplat şi acum. A mângâiat-o pe păr şi a ieşit în tăcere.

La serviciu fusese, la jumătatea lui de Matrioşcă fusese, ba chiar plecase mult mai repede decât prevăzuse, avea deci timp berechet să scape de o altă obsesie, prin urmare se îndreptă spre parc.

În oraş, deşi era martie, nămeţii aveau câţiva zeci de centimetri. Se mergea greu, şi cu maşina, şi pe jos, şi cu orice, chiar şi noaptea târziu. S-a învârtit în jurul parcului aproape o jumătate de oră. Nu mai găsea intrarea,

intrarea binecunoscută. Nu mai era acolo, de parcă o mâncaseră nămeţii. A văzut până la urmă o alee. Nu putea să ducă decât în parc, aşa că o luă pe ea. Era aproape 3 dimineaţa. După câteva zeci de metri aleea părea să se înfunde. Nu mai înţelegea nimic. Era deja obosit. A găsit o bancă, a curăţat-o de zăpadă şi s-a aşezat. A scos de la piept o sticlă de apă minerală, plină pe jumătate, şi a băut puţin. Voia să îşi tragă sufletul şi să plece acasă. Se gândea să se întoarcă mâine. Şi atunci a apărut.

Matrioşca s-a apropiat de el încet, zâmbind. Era neschimbată. Purta chiar aceleaşi haine din urmă cu unsprezece ani ani. Câinele de lemn a izbucnit în plâns, dar apoi a zâmbit la rândul lui:

Vino, şezi!

Matrioşca s-a apropiat, l-a luat de mână. Apoi au apărut tatăl Câinelui de lemn şi mama lui şi mama Matrioştei. Vanda, mama Matrioştei, avea cam aceeaşi vârstă cu Matrioşca şi semănau leit. Stăteau toţi şi îl priveau. Parcă lor nu le venea să creadă.

Haideţi, haideţi! Bine aţi venit! Ştiu, arăt ca naiba. Voi m-aţi aşteptat şi eu era nici să nu vă mai găsesc vreodată. Dar de ce mă priviţi aşa straniu? Vai, dar ce curios... Voi nu eraţi morţi? Parcă muriseraţi. Tu, Matrioşca mea iubită, nu ai murit pe când evadam? Nu te-au împuşcat? Şi tu, mamă, nu ai murit la naşterea mea? Şi tu, Vanda, nu ai murit când ai născut-o pe Matrioşca? Cum? Doar te-am văzut eu. Şi tu, tată, tu nu ai murit sub pietre, cu faţa plină de cărbuni? Cum?, şi pe tine te-am văzut. La toţi v-am văzut trupurile reci şi uscate, mai puţin al tău, mamă. Dar nu staţi în picioare, şedeţi, mai sunt bănci şi acolo. Nu, tată, nu, lasă sticla asta, e doar apă. Nu-i sticlă cu rachiu. Tot nu te-ai lăsat de vechiul năravv. Mult ţi-a mai plăcut rachiul. Pe tine te-am îngropat chiar eu în pădurea de pini. Voiau să-ţi arunce corpul în mlaştină. Nu i-am lăsat. Şi ce

mult ai mai băut... Ştiţi?, se zice că moartea nu-i aşa o chestie extraordinară. Moartea vine la toţi până la urmă... Lasă, tată, sticla aia! Dar eu, stând mai mult pe aici, după ce aţi plecat voi, am văzut că nici viaţa nu-i cine ştie ce... şi asta e pentru toată lumea... Oh, Matrioşca mea iubită, ce frumos ai zâmbit acum. Parcă nici când trăiai nu zâmbeai aşa frumos. Nu-i aşa, Vanda? A, da' stai că tu nu ai de unde să ştii. Ce semănaţi! Nu-i aşa, tată? Mai ţii minte, tată, cum am îngropat-o noi doi pe Vanda în pădurea de pini, lângă mama? Ei, acolo te-am îngropat şi eu pe tine. Sunteţi la un loc, de nu or fi răscolit ăia mormintele. Dar lasă, măi tată, sticla aia odată! Staţi să-mi termin vorba. Deci, treaba cu moartea şi viaţa e că sunt pentru toată lumea, adică nu-i nimic extraordinar în asta. Dar staţi, unde plecaţi, staţi să vă spun. Staţi că e interesant... ascultaţi... nu mă lăsaţi aici, destul m-aţi lăsat. Moartea şi viaţa, dar mai ales moartea...

Câinele de lemn urmări fantomele familiei sale care trecură prin gardul viu acoperit de nămeţi. Câinele de lemn se opinti în gard. Era ora patru dimineaţa, 15 martie, şi Câinele de lemn trecu dincolo.

Dormi, dormi, n-am putut niciodată să mă obişnuiesc cu lumea, cu pielea umană, cu tot ce poate fi explicat. Dormi, dormi, în fiecare zi gândesc totul cu exactitate: Acum mă oblig. Cu electrizări epidermice mângâi uşor adevărul. Dormi, dormi, un timp negru, fără amintiri e afară, insecta tenace îmi ronţăie creierul. În Cosmos e bine şi cald.

V

T. Barbălată se trezi ud până la oase într-o pădure de mesteceni. Era noapte. Mirosea a săpun. În jurul lui fojgăiau animalele. După spaima primelor clipe, după ce se

scutură ca un motan zbârlit şi se mai obişnui cu frigul ce-l cuprinsese, încercă febril să-şi dea seama unde se află. Nu avea nici un indiciu. Îşi dădu jos sacoul şi cămaşa îmbibate de apă, le stoarse şi rămase doar în maieu. Acum parcă era mai bine. Părea că plouase de curând, ţiuiau greierii, îi atrăgeau atenţia sclipirile licuricilor, auzea o sumedenie de alte foşnete nedesluşite şi clar, în lumina unei luni pline, vedea mestecenii aceia albicioşi, înalţi de câţiva metri, care îl înconjurau de pretutindeni. Încercă să îşi dea seama ce căuta acolo şi de ce nu îl trezise ploaia care îl udase din plin, când o durere ascuţită de cap îl făcu să se încovoaie. Prima dată i se făcu frică de pneumonie, apoi îşi aminti ca prin vis de întâlnirea cu inginerul Popete şi o frică şi mai mare îl cuprinse deodată. Fără să se poată stăpâni o luă la fugă. „Ce se întâmplase?, cum ajunsese acolo?, era Popete un nebun pervers care îl drogase şi îşi bătuse joc de el sau ajunsese într-adevăr în trecut?, dar dacă îl drogase cum îl drogase, doar nu a consumat nimic?, şi dacă ajunsese în trecut unde ajunsese?, dacă ajunsese în preistorie?, inginerul nu-i explicase nimic despre calculele lui, a fost tâmpit că a acceptat aşa ceva, şi dacă totuşi ajunsese unde trebuia ce îi garanta că se va întoarce?, şi totuşi de ce era în pădure?, şi chiar dacă era în pădure şi ajunsese unde trebuia, cum se va descurca?”. Toate aceste gânduri îi trecură în câteva secunde prin minte lui Teofil Barbălată în timp ce fugea ca un apucat împiedicându-se de ierburi şi tufe, ferind mestecenii voluminoşi şi alunecând pe vreascurile ude de pe jos. Uitase de durerea de cap, îi era tot mai clar că o să moară, apoi îşi aminti de bijuteriile lui Popete. Se opri gâfâind şi căută în buzunarul sacoului pe care deja îl târa prin frunziş. Bijuteriile erau tot acolo. „Dar dacă erau false?, doar nu le verificase nimeni...” Oftă şi se aşeză descumpănit la poalele unui mesteacăn, să-şi tragă răsuflarea. Sportul din tinereţe nu-l mai ajuta. „El era

totuşi un biet scriitor muncit de vremi. La ce-i trebuise lui aşa ceva?” Îi venea să plângă, ba chiar vărsă câteva lacrimi înainte să-şi mai vină în fire. Apoi, privind în jur, observă că era pe un mic deal, iar în depărtare luceau câteva lumini pâlpâitoare şi slabe. Se ridică şi privi cu atenţie. În lumina lunii desluşi forma concavă a unui orăşel la doar câţiva kilometri. Nu-i venea să-şi creadă ochilor... semăna leit cu Târgul Bucurescilor pe care îl ştia din ilustrate. Deci ajunsese unde trebuia, sau, oricum, pe acolo, îşi aminti că inginerul Popete locuia în Berceni, iar pe atunci Berceniul nu putea fi decât pădure, deci era bine, dar groaza nu îl părăsi, ba din contră, puse şi mai tare stăpânire pe el. El, scriitorul Teofil Barbălată, ajunsese în trecut, dar acum trebuia să se descurce. Ceea ce părea un plan ficţional şi măreţ se îndeplinise, dar acum nu mai avea aşi prozodici în mânecă, de fapt nici nu avea mâneci, era în maieu, leoarcă, în pragul pneumoniei, fără nici o cunoştinţă într-o lume pe care o ştia doar din literatură, într-o lume fără metrou, autobuz, dicarbocalm, ampicilină, fără apartament, vacanţe la mare, fără sfârşit. Era singur într-o lume în care se trăia cum el nu ştia să trăiască, dar se scria o literatură... Aproape, câteva bufniţe buhuiau de zor. Nu mai avea ce face, asta era, zece ani era sortit să trăiască aici. Îşi dădu jos pantofii de lac, îşi scoase ciorapii uzi, îi stoarse şi pe ei şi îi băgă în buzunarul pantalonilor. Încălţă pantofii la loc şi, cu o determinare demnă de un Gavroche, o luă grăbit spre Bucuresci.

Când intră în oraş era aproape zi. Hainele i se mai zvântaseră şi le îmbrăcase deja precaut în ciuda disconfortului. Nu vedea pe nimeni, doar mâzga care se adunase în urma ploii pe străzile pietruite şi pe trotuarele pavate cu lemn. Felinarele electrice luminau intermitent. Ceva-ceva tot recunoştea şi o luă spre Lipscani. La un colţ, aproape de o scurgere, ghici resturile unui ziar. Îl ridică.

„Răcnetul Carpaţilor”. Data, 16 Gustar, 1908. T. Barbălată înjură. Calculele tâmpite ale inginerului Popete... Dacă trebuia să stea zece ani în condiţiile astea avea să prindă Primul Război Mondial, şi nu prea avea chef, dar la drept vorbind ce putea face? Situaţia era cu atât mai ciudată cu cât T. Barbălată ştia că el părăsise apartamentul iniginerului Popete pe 28 august, însă îşi aminti repede că în 1908 România încă nu adoptase calendarul Iulian, deşi el funcţiona deja în tot restul Europei. Ce ţi-e şi cu istoria asta. Îşi strânse mai tare sacoul pe lângă el şi privi în jur. Deja pe străzi era lume, câţiva îl priveau din mers cu interes, dar majoritatea nu se sinchiseau de asemenea arătare. Vizavi cineva deschise un grilaj şi atârnă o firmă. Scria cu tuş tipografic: „Frizerie”. T. Barbălată se mai scutură o dată şi, în ciuda oricăror inconvenienţe, îşi făcu curaj şi intră să se încălzească. Înainte de a deschide uşa, încercă să îşi amintească ce limbă se vorbea pe atunci. El o ştia doar pe cea „poetică”. Din cauza frigului, nu stărui prea mult la gândul acesta, îşi impuse doar să nu vorbească cu un accent prea „modern”. În cel mai rău caz spunea că e un scriitor austriac exilat din Paris (costumaţia o putea dovedi). Trebuia să mai vadă cu bijuteriile alea. Uşa se închise în urma sa cu un clinchet de clopoţel.

La câteva străzi distanţă, exact acolo unde T. Barbălată avea să-şi găsească o gazdă în câteva ore la recomandarea frizerului, cartierul a fost zguduit de un fenomen remarcabil: la primele ore ale dimineţii locuitorii de pe strada Smârdan au fost treziţi de o bufnitură teribilă. Scoţându-şi capetele pe geamuri au putut constata că un felinar electric se îndoise de-a dreptul în timp ce deasupra lui trona un uriaş vultur african.

Trebuia să rămâi între locurile cunoscute şi prietenoase, aici la orice pas eşti pândit de palida nebunie şi ordinea din minte nu foloseşte la nimic. Trebuia să rămâi

între cartierele cunoscute şi prietenoase, aici totul este fantastic de periculos şi totul te poate ucide-ntr-o clipă. Trebuia să rămâi, să te bucuri de lumea ta mijlocie, aici nimic nu e mijlociu şi nimic nu-ţi va folosi, numai moartea.

VI

Când se trezi, Câinele de lemn era înconjurat de o mulţime de oameni pe care nu îi cunoştea. Era întins pe un pat metalic şi deasupra lui se înghesuiau capete de oameni pe care nu i-a mai văzut niciodată în viaţa lui. Se uită în jur după Matrioşcă, dar Matrioşca nu era nicăieri. De undeva, din apropiere, se auzea un ciocănit.

— Staţi liniştit, nu vă îngrijoraţi. Eu sunt doctorul Strauss, sunteţi sub o atentă şi competentă supraveghere.

— Ce s-a întâmplat?

— Nici noi nu ştim sigur. Aţi fost găsit azi noapte, aproape îngheţat, în apropierea sanatoriului. Nu ştim cine sunteţi şi de unde sunteţi. Nu aveaţi asupra dumneavoastră nici un act. Poate ne puteţi ajuta.

— Eu sunt Câinele de lemn...

Pacienţii adunaţi lângă patul lui începură să chicotească.

— Vă rog, vă rog, linişte, lăsaţi-l să vorbească. De fapt, ia treceţi fiecare la salonul şi la patul lui. În momentul acesta!

— ... şi vin de pe Şantier... nu mai ştiu...

— E în regulă, domnule Câine de lemn. Sunteţi pe cele mai avizate mâini cu putinţă.

Ciocănitul acela insistent nu se mai oprea. Câinele de lemn se uită înspre locul din care provenea şi văzu că era scos de un bolnav, legat de pat, care cu degetele libere de la mâna dreaptă ciocănea încontinuu în tăblia patului.

— Să vi-i prezint pe colegii dumneavoastră de salon...

— Sunt internat? Aş vrea să plec cât mai repede, am un serviciu...

— Veţi pleca, veţi pleca, de îndată ce vă puneţi pe picioare. Deontologia medicală nu îmi permite să vă dau drumul în starea aceasta. În câteva săptămâni vă veţi reveni...

— Săptămâni?! Imposibil!

— Da, da, câteva săptămânişoare, nimic grav, nu vă faceţi griji, veţi ieşi de aici un om nou. Până atunci, acesta este Conducătorul de Oşti Celeste Gavril, acesta este Regele Nisipurilor Mişcătoare, iar cel legat de acolo este Petru. Aceştia sunt colegii dumneavoastră de salon. Cred că vă veţi înţelege excelent.

Câteva clipe Câinele de lemn rămase pironit cu privirea în ochii celui recomandat ca Rege al Nisipurilor Mişcătoare. Avea ochii de un verde incandescent, hipnotic, tulburător. Doctorul se apropie de urechea Câinelui de lemn şi îi şopti, confidenţial:

— Conducătorul de Oşti Celeste este foarte bun din fire, ar face orice pentru oricine, s-ar sacrifica pentru orice nevoie a dumneavoastră. El vede numai partea bună a lucrurilor. Nu vede nimic rău în lume. Vă rog să nu glumiţi cu el, să nu vă plângeţi, vă va lua foarte în serios, dacă îi veţi cere să se arunce de la etaj pentru că asta v-ar ajuta în vreun fel, o va face, pentru că este convins că nu poate muri. Să nu faceţi asta! Regele Nisipurilor Mişcătoare în schimb este o persoană extrem de sensibilă şi răutăcioasă, să îl iertaţi. Este foarte suspicios, vede mereu comploturi peste tot. Şi are prostul obicei să vadă numai partea rea a lucrurilor. Nu vede nimic bine în jur, doar nenorociri, bombăne mereu. Şi îi este mereu frică. Îl paralizează frica de tatăl său. Noi nu l-am văzut niciodată pe tatăl său, nu l-a vizitat niciodată, nici nu ştim dacă există. Noi, doctorii de aici, chiar înclinăm să credem că nu mai există. Dar frica

lui este totuşi reală, are un complex destul de comun, complexul fiului nerecunoscător, al celui care se ştie cu musca pe căciulă şi nu mai suportă întâlnirea cu cei pe care i-a înşelat sau dezamăgit. Ne bănuieşte pe toţi că am complota cu tatăl lui ca să îl ucidem pe el, vă rog să vă purtaţi cu mănuşi. Ciudat este că Conducătorul de Oşti Celeste Gavril îl iubeşte foarte mult pe Regele Nisipurilor Mişcătoare şi se referă la el ca fiind fratele său. Regele Nisipurilor Mişcătoare în schimb nu recunoaşte această legătură de rudenie... Cum puteţi vedea, o oarecare asemănare fizică există între cei doi, dar din punct de vedere medical noi credem că este foarte puţin probabil ca cei doi, cu structuri atât de diferite, să fi trăit o copilărie comună. Acesta este, de fapt, cel mai delicat subiect în ceea ce-i priveşte. Vă rog să nu ridicaţi niciodată acest subiect şi dacă îl ridică altcineva să încercaţi să le distrageţi atenţia de la el. Cât despre Petru, el este cel mai cuminte dintre toţi. Are o singură problemă, ciocăneşte neîncetat. Are complexul uşilor închise. Are mereu impresia că se află în faţa unei uşi închise şi ciocăneşte pentru a i se deschide. Dacă l-am dezlega acum de pat ar lua-o la fugă şi ar deschide toate uşile din sanatoriu, nu suportă să vadă uşi sau geamuri închise. De asta trebuie legat. Nu mereu, doar în anumite momente, când are crize. În rest este minunat. Cred că vă veţi înţelege de minune. Nu vorbeşte deloc, nu răspunde la stimuli, îşi vede de ciocănitul lui. Cam asta ar fi ce trebuie să ştiţi... Dacă aveţi nevoie de ceva mă chemaţi. Doctorul Strauss... Da, spuneţi...

— Aş putea să ies puţin afară?

— Sigur că da, avem una dintre cele mai frumoase curţi interioare din Europa de Est. Puteţi să vă plimbaţi cât doriţi... Eu voi reveni pe seară la un scurt control. Cu bine, domnule Câine de lemn!

Ajutat de o asistentă, Câinele de lemn ieşi în curtea sanatoriului. Nu-şi amintea absolut nimic. După ce trecea prin gardul acela viu dispărea orice amintire. Să se fi împiedicat, să se fi lovit cu capul de o piatră? Nu-şi amintea. Dar nici de existenţa vreunui sanatoriu lângă parcul din cartierul său nu ştia. Era ciudat.

Curtea sanatoriului era într-adevăr superbă. Era de fapt o livadă imensă cu pomi fructiferi, cu ronduri de flori, cu fântâni arteziene, şi chiar unele zone sălbatice, de hăţiş, unde se putea ghici forfotă de animale. Nu se putea. O întrebă pe asistentă.

— Aveţi animale aici?

— Da, avem animale. Este dovedit medical că animalele, prezenţa animalelor, ajută la o recuperare mult mai rapidă a bolnavilor. Avem animale de pe trei continente. Suntem singurul sanatoriu din Europa de Est care dispune de aşa ceva.

Asistenta se îndepărtă, lăsându-l pe Câinele de lemn să admire peisajul. Se aşeză pe o bancă. Lângă el găsi un covrig abandonat. La picioare îi apărură nişte veveriţe, o gâscă şi un hârciog. Începu să le dea bucăţi de covrig. Lui încă nu îi era foame. Poate din cauza perfuziei cu glucoză. Era minunat şi încă nu ştia ce nu este în regulă. Spaţiul din jurul său era imens, cât vedeai cu ochii, mai mare chiar decât Şantierul, şi asta îl speria. Se gândi puţin la colegii lui de salon. Ce avea el, oare, de împărţit cu nebunii aceia? Nu ştia încă ce să creadă despre ei.

În afară de el, în curte mai erau foarte puţini oameni. Câteva asistente, în halatele lor imaculate, strânse în grupuri mici, de 2, 3 persoane, chicotind şi vorbind aprins, supraveghindu-i pe cei câţiva bolnavi rătăciţi pe alei sau printre copaci. Deşi uşor stranie, atmosfera aceasta degaja linişte, împăcare. Câinele de lemn se hotărî să alunge orice îngrijorare. Cel puţin deocamdată. Avea să se relaxeze, să se întremeze şi apoi va vedea ce mai e de făcut. Asistenta care îl condusese aici se întorcea.

— Aveţi o vizită.

— Eu? Cine?

Dar asistenta se îndepărtase deja. Din nou nu-i venea să-şi creadă ochilor. În faţa lui, pe alee, se apropia Matrioşca lui dragă.

— Bună, tată!

— Bună, dragostea mea.

— Bunicul nu a putut să ajungă astăzi, dar vine mâine, a promis...

— Nu-i nimic, dragostea mea. A băut iarăşi, nu?

— Da, a băut, dar nu se simte rău... Ţi-am adus iaurturi şi banane. Altceva nu am voie.

— E suficient.

— Ce mai e pe la Şantier?

— Aceleaşi lucruri, mor oameni.

— Mor mulţi?

— Tot mai mulţi.

— Sunt oameni noi?

— Mereu vin oameni noi. Mereu mor alţii.

— Mai e loc în Mlaştină?

— Mai e.

— Te iubesc, Matrioşca mea dragă.

— Şi eu te iubesc, tată. Mai stai mult aici, tată?

— Nu ştiu, eu aş pleca şi mâine, aş veni la voi. Nici nu ştiu unde sunt.

— Mai stai, tată, mai stai aici, te rog. Aici pot să te vizitez.

— Stau, dragostea mea, stau. O să vii zilnic?

— Zilnic, tată. Să ai grijă cu Regele Nisipurilor Mişcătoare, tată.

— O să am, dragostea mea. Eşti bine?

— Sunt bine, tată. Când sunt lângă tine sunt bine.

Cu liniştea aceea, cu împăcarea, cu grădina aceea colorată, cadă şi vie, cu Matrioşca în braţele sale, Câinele de lemn se gândi pentru o clipă că acum găsise cu adevărat lumea pe care o visaseră amândoi când au evadat de pe Şantier.

Pe lângă ei trecu, ireal, o girafă albastră urmată îndeaproape de trei iepuraşi. Câinele de lemn şi Matrioşca găsiseră lumea curcubeu. Atât doar că acum era ceaţă.

Ceaţă albastră, ceaţă albastră, scufundă-mi creierul în imensitatea ta, lasă-mă să sap un mormânt uriaş în nemărginirea ta laolată cu şerpii şi leii şi elefanţii prietenii mei în groapa din tine, ceaţă albastră, îi voi arunca şi vinul tău albastru, îl vor bea şi vor dansa în imensitatea ta şi creierul meu scufundat se va bucura în nemărginirea ta.

VII

Teofil Barbălată se bărbieri şi îşi dădu părul în lături după moda vremii. În ciuda aşteptărilor sale, frizerul era un om tăcut de la care nu a putut scoate prea multe. A reuşit doar să afle o gazdă printre cunoştinţele lui, care întâmplător se afla chiar acolo: o bătrânică simpatică cu chef de vorbă care mereu când nu avea ce face, şi nu prea avea, se nimerea în frizeria lui nea Matache, nepot de-al ei de-al treilea, în căutare de companioni de discuţie. De data aceasta îşi găsise chiar un chiriaş. Locuia pe Smârdan 16, la etajul 1 al unui frumos imobil în care deţinea patru camere, living, bucătărie şi toaletă (fără WC) pe care oricum, singură fiind, nu le prea întreţinea, iar mizeria şi spaţiul gol o mai şi deprimau. Umbla mereu, pe soare sau ploaie, cu o pălărie de dantelă de un alb murdar şi pătat, foarte probabil vechea sa pălărie de mireasă, avea o voce plăcută, joasă, dar avea prostul obicei să vorbească foarte aproape de interlocutor, iar respiraţia sa, când nu îi mirosea a stătut, avea un uşor iz de prune intrate în descompunere. De incidentul cu vulturul african nu ştia nimic deocamdată deoarece, înghiontită de singurătate, plecase de-acasă mult mai devreme. Mare păcat, pentru ea, dacă ar fi ştiut din vreme ar fi avut ce povesti toată ziua în locuri mult mai selecte decât în frizeria lui nea Matache, la primărie de exemplu. Mare noroc în schimb pentru Teofil Barbălată, pentru că dacă nenorocitul ăla de vultur venea mai de dimineaţă se alegea doar cu un bărbierit şi puţine şanse de a se întinde undeva şi de a afla mersul lumii în care tocmai nimerise.

După trataţie, T. Barbălată îi întinse frizerului un inel strâmb de aur cu giuvaier scuzându-se că doar cu bijuterii a ajuns de la Viana. Nea Matache îl luă, îl măsură lung din priviri, îl răsuci, îl privi la o lupă care se nimeri pe aproape, muşcă din aurul înnegrit, dădu aprobator din cap şi, după un scurt drum în încăperile din spate ale magherniţei, îi

dădu lui T. Barbălată restul de 68 de lei şi 80 de bani (un dichis complet la frizer costa pe atunci 20 de bani. T. Barbălată îşi aminti că în vremea aceea leul era mai puternic chiar decât marca germană care domina Europa). T. Barbălată se ridică, mulţumi, zâmbi şi o însoţi pe bătrânica vorbăreaţă (care l-a acceptat de îndată ce l-a văzut cu bani) spre noua lui casă.

Vom crea un comitet, vom mulţumi, vom avea casă nouă, vom chema muzicanţi, suntem nepregătiţi, mirosul sângelui încă nu ne-a-mbătat, becurile negre încă nu ne-au luminat. Vom face o anchetă, vom dovedi, vom plânge tot secolul acesta în care e atâta de frig.

VIII

— Câţi ani ai dumneata, Câine de lemn?

— 228 de ani, doctore.

— Nu e cam mult?

— Nu e. Mama mea a fost una dintre vrăjitoarele crivăţului.

— Ce sunt vrăjitoarele crivăţului?

— Sunt femeile care cheamă vântul, care cheamă schimbarea, sunt cele care schimbă lumea, istoria.

— Cum poate schimba cineva lumea, istoria?

— Prin sacrificiu.

— Unde te-ai născut, Câine de lemn?

— Pe Şantier.

— Ce este Şantierul?

— Lumea din jurul nostru.

— Mai exact?

— Răul din jurul nostru.

— Mai exact.

— Un coşmar.

— Mai exact.

— Nu există nimic mai exact.
— Unde este Şantierul?
— Aproape, foarte aproape.
— Cât de aproape?
— Pot mirosi transpiraţia muncitorilor.
— Cum ai scăpat de pe Şantier?
— Nu am scăpat de pe Şantier.
— Eşti încă pe Şantier?
— Sunt încă pe Şantier.
— Cine mai este cu tine pe Şantier?
— Nimeni nu este cu mine pe Şantier.
— Şantierul e gol?
— Nu, Şantierul e plin, colcăie de oameni.
— Cine e cu tine pe Şantier?
— Tata, Matrioşca, crivăţul sunt cu mine pe Şantier.
— Ce faci pe Şantier?
— Mor pe Şantier.
— Vrei să scapi de pe Şantier?
— Nu vreau să scap de pe Şantier. Nu se poate scăpa de pe Şantier.
— Unde eşti acum?
— În închisoarea din pădurea de pini.
— Cine eşti?
— Sunt Câinele de lemn.
— Câţi ani ai dumneata, Câine de lemn?
— 228 de ani, doctore.
— Nu e cam mult?
— Nu e mult, mama mea a fost una dintre vrăjitoarele crivăţului...
— Ce legătură are cu vârsta ta?
— Câţi ani are crivăţul?
— Cât timpul.
— Eu sunt fiul mamei mele, mama mea m-a făcut cu crivăţul. Tatăl meu are mii de ani, eu am doar câteva sute.

— Înţeleg. Cum te numeşti?
— Câinele de lemn.
— Câţi ani ai dumneata, Câine de lemn?
— 228.
— Îţi place pe Şantier?
— Iubesc Şantierul.
— Vrei să te întorci la muncă?
— Iubesc munca.
— Nu eşti cam bătrân pentru muncă?
— Am doar 228 de ani.
— Ai regrete, Câine de lemn?
— Am.
— Ce regreţi tu, Câine de lemn?
— Regret că nu mi-am băgat niciodată piciorul în mare sau în ocean.
— Şi mai ce?
— Că nu ştiu să pictez, că nu pot picta o floarea soarelui albastră.
— De ce albastră?
— Asta e culoarea ei naturală.
— Şi culoarea cerului care e?
— Verde.
— Şi culoarea ierbii?
— Galbenă.
— Dar ce regreţi tu cel mai tare, Câine de lemn?
— Pe Matrioşca.
— E vie Matrioşca?
— E moartă Matrioşca.
— Unde e Matrioşca?
— E cu mine pe Şantier.
— E cu tine acum.
— E cu mine aici.
— O să o laşi pe Matrioşca să plece?
— Nu o să o las niciodată pe Matrioşca.

— Câţi ani ai dumneata, Câine de lemn?
— 228 de ani, doctore.
— Asta e mult, Câine de lemn?
— E puţin, e tare puţin, doctore...

Chiar dacă ai căzut, mă voi culca lângă corpul tău. E răcoare. O să îţi scriu o scrisoare lângă corpul tău, în răcoare, o scrisoare de dragoste. Nimeni nu se gândeşte la corpul tău cum o fac eu. Îngheţ de fericire doar gândindu-mă la asta. Răcoare. Corpul tău e îngropat bine, e căptuşit cu pământ, joc şah, table. Nimeni nu se gândeşte la corpul tău cum o fac eu înmiresmat în răcoare.

IX

Anastasia era roşcată, cu bucle mari, care i se răsfirau peste umeri, în jos, aproape atingându-i coapsele, ca o încrengătură de iederă tomnatică scăldată de lumina unui soare proaspăt. Purta ciorapi lungi şi de dimineaţă până seara era îmbrăcată numai în negru. Seara însă lucrurile se schimbau simţitor. Mereu înainte să plece de acasă mânca câte un măr proaspăt care, contrar oricăror legi ale chimiei, îi dădea o stare prelungită de euforie.

Anastasia Anisia Costachi, nepoata nelegitimă a mitropolitului Veniamin Costachi, era o fiinţă cât se poate de firavă. Totul se putea înţelege din privirile ei sfioase, din felul în care îşi ţinea mâinile împreunate în poală, aruncând ocheade tuturor târgoveţilor, vechi şi noi, tineri şi bătrâni, în timp ce trecea cu trăsura pe Calea Victoriei.

La mânăstirea Radu Vodă sau la Biserica Armenească, pe care le frecventa în toate dimineţile, rugându-se într-un colţ minute în şir, mult după ce slujba se termina, era cunoscută ca Anisia şi nimeni niciodată nu a văzut-o ridicându-şi privirile din podea, doar murmurul sugrumat şi monoton al rugăciunii ei se răspândea în biserică ca

tămâia. După ce ajungea acasă, se retrăgea în camera ei şi până ce fata ce o însoţea peste tot făcea de mâncare ea cânta la pian, citea romane franţuzeşti şi se uita pe fereastră, apoi, de îndată ce glasul subţire al slujnicei o chema la masă, se ruga din nou pentru iertarea păcatelor ce va să fie. Dar seara, când slujnica rămânea acasă, iar ea se urca în trăsură şi mergea la ceai dansant la conacul Karadja sau la Callimachi, împopoţonată cu dantele şi giuvaiere, acolo era Anastasia, intelectuala sfioasă care râdea în batistă, nu dansa decât rar, dar era mânată în toate discuţiile de o curiozitate vorace, voind să afle totul despre oricine şi despre orice, urmărind cu atenţia unui ceasornicar gesturile tuturor invitaţilor, mecanismul social al petrecerii, iar frumuseţea sa izbitoare era ca un fagure de miere pentru muştele dansante bezmetice, juni şi domni în toată firea înghesuindu-se să stea în locuri cât mai apropiate de ea, răspunzându-i la orice întrebare, mai ales că ea punea întrebări atât de naive, încât nimeni nu ar fi putut să o bănuiască de nimic altceva decât de candoare. Părul îi mirosea mereu a migdale. Toţi bărbaţii însă se loveau până la urmă de pudoarea ei minunată. Orice cuvânt mai curajos, orice sugestie, orice invitaţie era primită cu un suspin, sau cu un râs mignion înăbuşit în batistă, după caz, iar Anastasia se retrăgea repede, ca o fetişcană care a auzit ceva nepermis, în cercul femeilor. Acolo, la o cafeluţă, la un şerbet, era privită cu suspiciune de bătrânele doamne, însă era imediat captată în discuţiile despre moda de la Viana sau de la Paris, despre spectacolele de varieteu sau, preferatele Anastasiei, bârfele de societate. Anastasia avea o particularitate mai puţin plăcută când se ajungea la subiectul acesta, de fiecare dată când se vorbea despre vreo persoană cunoscută, plasată în cadrul discuţiei într-o situaţie mai puţin onorantă, Anastasia era atât de surprinsă încât

chiţăia. Da, scotea un sunet, discret totuşi, care semăna izbitor cu chiţăitul unui şoarece, exprimând ceva între uimire şi amuzament. Îşi înfunda de fiecare dată capul în palme, însă nu scăpa de privirile ascuţite şi rânjetele din colţul gurii ale audienţei feminine, care, pe bună dreptate, o socotea cam săracă cu duhul.

Pe drumul de întoarcere îşi nota, tăinuit, într-un mic carneţel, şiruri lungi de propoziţii pe care le ascundea la fel de grăbit cum le nota, parcă ruşinându-se de ce făcea.

Anastasia trăia de fapt la fel de mult în lumea lui Balzac pe cât trăia Anisia în Filocalia rusească, iar ruptura aceasta nimeni nu i-o putea repara. Şi la drept vorbind, România de atunci era o bijuterie pentru un cronicar avizat. Politicienii, diplomaţii, oamenii de cultură erau nişte specimene, nu atât rarisime cât deosebit de interesante şi frământate. Ţărişoara depindea de ei, şi, deşi în criză, ei erau infuzaţi de un optimism şi un desfrâu rar întâlnit până şi la burghezii vremii, specimene oricum de rău augur, şi atunci cum să nu fi fost Anastasia pur şi simplu fascinată de vieţile lor intime la care avea acces, mai ales că literatura îi arătase de atâtea ori ce comoară de nepreţuit era această observaţie? Însă toate durară până într-o zi când i se întâmplă ceva nemaipomenit.

Cum stătea ea într-o zi la fereastră, înainte de masa de prânz, observă peste drum apariţia ciudată a unui bărbat scos parcă dintr-o altă lume. Era îmbrăcat în haine noi, care se vedea că îi veneau cam ciudat, şi trăgea după el un imens burduf de piele, nou şi acela, care părea extraordinar de greu. Lac de sudoare, roşu la faţă, ştergându-se cu mânecile costumului nou la frunte şi tâmple, ciudata apariţie se opinti şi introduse uriaşul burduf în clădirea de vizavi. După pocnete, trosnete, o serie de înjurături colorate, nemaiauzite, şi mieunatul

lugubru al unei pisici lovite în treacăt, peste casa de peste drum se lăsă liniştea.

Noaptea, după ce luminile felinarelor se micşorară, Anastasia se uită intrigată din nou la casa de vizavi. Cu un cat mai jos decât ea, la etajul 1, fereastra era larg deschisă şi la lumina unei lumânări îl văzu limpede pe bărbatul misterios aşezat la o măsuţă în faţa unei maşini noi de scris, înconjurat de teancuri de hârtii şi cocoloaşe. Fuma pipă, bea repetat şi nervos ceva dintr-o sticlă şi scria. Ca un făcut, bărbatul îşi ridică privirea ţintuind-o rece şi apăsat. Deschise gura şi clănţăni scurt din dinţi. Anastasiei i se păru că în fracţiunea aceea infimă de secundă cât necunoscutul a avut gura deschisă a zărit în cerul gurii lui o coadă groasă de şopârlă şi un puternic miros de pucioasă o izbi drept în faţă. Trase repede perdeaua şi se ascunse după perete. Tremura. Asta era prea de tot.

Undeva, în praful camerei tale, o fiinţă cu trup de crocodil şi cap de rinocer te pândeşte, păşeşte încet pe covor, pe lemn şi-şi mişcă feroce cornul, tandru la geam se adună mari păsări negre, ciucure.

X

Când se trezi Câinele de lemn, Regele Nisipurilor Mişcătoare era deja în picioare de mult. Se învârtea în rotocoale în formă de opt în mijlocul salonului şi părea foarte preocupat. Conducătorul de Oşti Celeste stătea pe marginea patului şi zâmbea tâmp, iar Petru era pe culoar, ţinea uşa salonului deschisă şi bătea încet în tăblie, aproape neauzit.

— Neaţa, spuse Câinele de lemn.

— Neaţa, i-a răspuns Conducătorul de Oşti Celeste. O, pe ei nu-i băga în seamă. Regele Nisipurilor Mişcătoare nu

răspunde niciodată la salut, iar Petru cu atât mai puţin, el nici nu îl aude. Sunt preocupaţi. Lui Petru îi e prea frică să nu se închidă uşa, iar Regelui Nisipurilor Mişcătoare îi e frică de...

— Nu mi-e frică! Nu ştiu ce e frica!, interveni furios Regele Nisipurilor Mişcătoare. Dar voi o să ştiţi. O să ştiţi curând. O să îmi înfig colţii în carnea voastră, o să vă omor în somn şi o să vă beau sângele.

— Ha, ha! Aşa glumeşte el, are un simţ al umorului mai aparte, dar mie mi se pare foarte amuzant..., râse Conducătorul de Oşti Celeste.

— Nu glumesc deloc. Regele Nisipurilor Mişcătoare era tot mai ameniţător. În curând va coborî luna neagră. În curând voi avea toată puterea. Toată puterea va fi numai a mea şi tatăl meu se va teme de mine...

— Are o obsesie cu tata... Şi apoi aici e mereu aşa, noaptea e albă şi luna e neagră...

— Eşti un idiot.

Deodată, cei doi, Regele Nisipurilor Mişcătoare şi Conducătorul de Oşti Celeste, se opriră. Petru se ridicase în picioare lângă uşă şi a început să bată tot mai tare în tăblia de pvc. Ta-ta-ta-ta şi Ta-ta-ta-ta şi Ta-ta-ta-ta, mai tare tot mai tare, s-a uitat fix la Câinele de lemn, apoi a început să declame:

— Ca un arc îşi încordează limbile lor pentru minciună şi se întăresc pe pământ prin nedreptate, că trec de la rău la mai rău şi pe Mine nu Mă cunosc, zice Domnul. Păziţi-vă fiecare de prietenul vostru şi nu vă încredeţi în niciunul din fraţii voştri, că fiecare frate pune piedică celuilalt şi fiecare prieten împrăştie clevetiri. Fiecare înşală pe prietenul său şi nu spune adevărul; şi-au deprins limba la minciună şi viclenesc până obosesc. Tu trăieşti în mijlocul vicleniilor şi ei din pricina vicleniei nu Mă cunosc pe Mine, zice Domnul. De aceea, aşa zice Domnul Savaot: îi voi topi şi-i voi

încerca; oare ce altceva pot să fac eu cu fiica poporului meu? Limba lor este săgeată ucigătoare şi grăieşte viclenii; cu buzele lor grăiesc prietenos către aproapele lor, iar în inimă ei făuresc cătuşe. E cu putinţă, oare, să nu-i pedepsesc pentru aceasta, zice Domnul, şi sufletul meu să nu se răzbune pe un popor ca acesta? Pentru munţi voi ridica plângere şi bocet şi pentru păşunile pustiului Mă voi tângui, pentru că vor fi arse, şi nimeni nu va mai umbla pe acolo şi nu se va mai auzi glasul turmelor; de la păsările cerului şi până la animale toate s-au împrăştiat şi s-au dus!

După ce a terminat, Petru a căzut la pământ fără cunoştinţă. Avea o criză de epilepsie. Regele Nisipurilor Mişcătoare, vizibil furios, s-a apropiat şi i-a dat un picior în coaste trecând peste el şi ieşind din cameră. Câinele de lemn şi Conducătorul de Oşti Celeste Gavril l-au ridicat pe Petru de pe jos şi l-au pus în pat tremurând. Conducătorul de Oşti Celeste a strigat după o asistentă. Petru respira regulat. Părea că doarme profund, tremurul se potoli în curând şi doar degetele de la mâna dreaptă mai trepidau ritmic, bătând într-o uşă imaginară. În curând a sosit asistenta care i-a scos pe Conducătorul de Oşti Celeste şi pe Câinele de lemn pe culoar ca să se ocupe de Petru. Conducătorul de Oşti Celeste a fost iute înghiţit de întunericul de pe coridor şi Câinele de lemn nu l-a mai văzut nicăieri.

Vizibil tulburat, ţinându-se de balustradă, Câinele de lemn a coborât să ia o gură de aer. Afară era o dimineaţă minunată. Aerul era răcoros şi parfumat, cu adieri de portocali. Pe cerul verde, de smarald, trona un soare roşu-purpuriu, nu foarte strălucitor, îl puteai privi direct fără să orbeşti şi totuşi împrăştia suficientă căldură şi o lumină rozalie extrem de plăcută. În iarba galbenă-lucitoare, printre copaci se auzea forfota vieţuitoarelor. Prin faţa lui trecu eleganta girafă albastră, urmată ca întotdeauna de

cei trei iepuraşi şi atunci observă că pe bancă îl aştepta cuminte iubita lui Matrioşcă. Nu era niciun nor.

Sistemul perfect explicabil al inexplicabilului este un la fel de perfect eşec.

XI

Anastasia a primit la prânz crap cu gutui. Crapul, dat cu usturoi, un strop de oţet şi busuioc, era suficient de aromat pentru a o face să uite de spaima de aseară, iar gutuia coaptă, suculentă şi sfărâmicioasă, cu gustul ei dulce-acrişor o determină chiar, împotriva obiceiului ei stoic de a considera mâncarea drept o necesitate fiziologică şi nimic mai mult, să plimbe bucăţile caramelizate între palatin şi vârful limbii, plescăind de plăcere şi lăsându-se furată de savoare.

Slujnica ei era o slujnică ca oricare alta. Mai mult urâtă decât frumoasă, cu piele zbârcită, deşi nu foarte bătrână, purta un cojoc miţos de blană de oaie, se spăla pe păr doar cu leşie, iar părul şi-l ţinea strâns într-un coc mare, acoperit de baticul pătat de ulei. Veni şi strânse vasele.

Anastasia se mai odihni câteva clipe în scaunul solid de stejar, apoi, contrar obiceiurilor sale, (după masă cânta la pian, scria scrisori prietenelor sau citea trândavă şi cucerită din vasta operă a lui Balzac) se hotărî să iasă la o plimbare.

Când ieşi din casă se putea observa clar că una din spiţele umbrelei de soare era îndoită, dar era atât de fericită încât ea nici nu băgase de seamă. Zâmbea. La câţiva paşi, un porumbel se găinăţă în drum, periculos de aproape.

— Ei, asta-i acum!, exclamă ţâfnoasă şi din senin Anastasia, îşi netezi cu mişcări rapide cutele rochiei şi o

porni apăsat să traverseze. În mijlocul drumului se opri şi, precaut, îşi roti ochii mari şi naivi în stânga şi dreapta. În stradă nimeni. Îşi ridică uşor cu mâna stângă, cea liberă de umbrelă, rochia să nu şi-o târască prin colb şi trecu de cealaltă parte a drumului.

Acolo era la fel ca dincolo, aceeaşi stradă, acelaşi pustiu, numai că de pe partea cealaltă. Nehotărâtă, Anastasia se mai uită o dată în susul şi josul străzii, după care o zbughi ştrengăreşte pe scări în imobilul în faţa căruia se afla.

Teofil Barbălată era tocmai la ora ceaiului. Se holba de după globii săi oculari, inerţi, ceţoşi, de bovină, la perete şi amesteca cu o linguriţă de argint coclit într-o zeamă ce aburea vag. De când ajunsese aici nu i-a mers deloc bine. Abandonase planul egalării literare a lui Urmuz încă din primele zile. Singura lui grijă în momentul de faţă era să supravieţuiască până va fi teleportat înapoi. Nu era el omul marilor proiecte, dar trebuia să ştie asta înainte să se încumete la aşa ceva, deşi, la drept vorbind, nu s-a încumetat la nimic, mai degrabă a fost răpit, avea să-i arate el boşorogului ăluia de inginer la întoarcere, dar numai să se întoarcă, dacă nu se mai întoarcea şi rămânea acolo uitat de lume şi civilizaţie... Ce Urmuz, ce nebunie, ce tâmpenie. Şi cum de-i trecuse lui prin cap că o să poată fi un scriitor la fel de bun ca Urmuz?, Urmuz era totuşi genial, şi ce urma să facă, să-l găsească şi să-l bage într-un sac sau ce?... Eh, aiureli, singura chestie bună în toată povestea asta era că la întoarcere ar fi putut să scrie un roman istoric foarte bun, de fapt se şi gândise la el, era simplu, trebuia doar să redacteze exact ce vedea în jur, şi să se plasase şi pe el în mijlocul acţiunii, deci o dădea şi înspre literatură fantastică, ceea ce era de bon ton, până la urmă şi realismul cel mai crunt era de natură fantastică, iar de bănuit de ceva nu-l putea bănui nimeni pentru că

până la urmă cine ar fi crezut că el chiar a fost cu adevărat acolo, hm... aberant... Pe când cugeta toate acestea făcu un gest necontrolat din mână, ca un tremur şi constată cu stupefacţie că lumânarea de pe birou, din direcţia în care îşi întinsese mâna, se aprinse singură.

Nu apucă să se dezmeticească de pe urma surprizei că auzi nişte bătăi uşoare în uşă. Deschise şi în prag o descoperi sfioasă şi fâstâcită pe Anastasia Costachi. Se dădu brusc un pas înapoi, nedumerit, şi ridică mâinile întrebător. În clipa aceea, candelabrul masiv de sticlă se prăbuşi cu zgomot peste scaunul din mijlocul camerei, făcându-se ţăndări.

Vom sta aici servind ceai, ca între amici.

XII

Până când a ajuns pe bancă, lângă Matrioşcă, toată lumea din curte a dispărut. Parcă s-au evaporat cu toţii. Rămăseseră Câinele de lemn, Matrioşca şi animalele. În faţa lor un hipopotam se adăpa dintr-o fântână arteziană.

— Am venit să îţi spun adevărul

— Ce adevăr?

— Eu nu sunt Matrioşca.

— Cum să nu fii tu Matrioşca mea dragă, ai înnebunit?

— Nu, eu nu sunt Matrioşca. Matrioşca ta e moartă.

— Ştiu că e moartă. Dar tu cine eşti atunci?

— Eu sunt Jumătatea de Matrioşcă.

— Tu nu poţi să fii Jumătatea de Matrioşcă, Jumătatea de Matrioşcă arată altfel.

— Acum arăt cum vrei tu, cum mă vezi. Am venit să îţi spun că trebuie să fugim de aici.

— Să fugim? De ce?

— Dacă nu fugim, vom muri.

— Dar am murit deja.

— N-am murit încă.

— La noapte va fi lună neagră. Să nu dormi. Să nu stai. Să vii lângă râu.

— La noapte va fi lună neagră? Să nu dorm? Să nu stau? Să vin lângă râu?

— Să te fereşti de Regele Nisipurilor Mişcătoare.

— Să mă feresc...

Jumătatea de Matrioşcă s-a ridicat de pe bancă aproape plutind. Privind-o cum se îndepărtează, senzaţia de ireal se intensifica. Câinele de lemn era tot mai sigur, Jumătatea de Matrioşcă nu păşea, plutea, levita deasupra asfaltului la câţiva milimetri.

Toată ziua, Câinele de lemn nu a mai fost în stare de nimic. În mintea sa o lumină caldă, gălbuie, se învolbura. Auzea vocea mamei pe care nu a auzit-o niciodată. Îi şoptea: dragoste, totul în jurul tău este dragoste. Câinele de lemn era fericit şi plutea. De ce să plece? Şi cum Matrioşca nu mai era Matrioşca şi devenise Jumătatea de Matrioşcă? Era o minciună, bineînţeles. Marioşca nu putea fi confundată. Dar de ce? Apoi, iarăşi, glasul mamei: dragoste, în jurul tău totul este dragoste.

Când s-a făcut seară, Câinele de lemn s-a furişat cu grijă din sanatoriu. Nu era greu. În sanatoriul acesta uşile nu erau niciodată închise deoarece curtea era nesfârşită şi nu aveai unde să fugi. Cum să ieşi, să evadezi dintr-o curte nesfârşită? La asta se gândea Câinele de lemn în timp ce înainta prin iarba galbenă înspre râul cu apă cărămizie de dincolo de mestecenii aurii.

Jumătatea de Matrioşcă îl aştepta. Ireală ca întotdeauna, cu rochia ei clopot albă mişcată de vânt.

— Prin râu, prin râu putem ieşi de aici. Ne aruncăm în apă şi ne lăsăm purtaţi de râu, el ne va scoate afară.

— De ce?

— Priveşte.

Pe cerul alb răsărea o lună neagră uriaşă. Dinspre sanatoriu s-au auzit primele ţipete.

— Ce se întâmplă?

— Regele Nisipurilor Mişcătoare a primit puterea veacului acesta. E demonul de foc. În curând totul va fi în flăcări.

Într-adevăr, peste câteva clipe tot sanatoriul fu cuprins de limbi de foc uriaşe. Urletele şi fumul gros, înţepător, ajunseră iute până la ei.

— Vor muri toţi?

— Aproape toţi.

Deasupra sanatoriului apăru Conducătorul de Oşti Celeste. De sub hainele arse îi ieşiseră aripile uriaşe ce fâlfâiau neputincios deasupra flăcărilor dezlănţuite. Zbura dezorientat şi fără putere.

Jumătatea de Matrioşcă îl luă pe Câinele de lemn de mână şi îl trase în apa râului cărămiziu. Apa era caldă, relaxantă, sărată. Cei doi se afundară în ea, se lăsară pe spate şi se lăsară purtaţi ca doi buşteni la vale de apele clipocind ale râului. În curând nu mai simţiră mirosul de carne arsă ce inundase toată livada.

— Unde fugim?

— Spre Şantier

— De ce spre Şantier?

— E singurul loc pentru noi în lume.

Trebuie să pleci singur cu inima uşoară şi rozalie la braţ cu fiica ta moartă. Tot înainte, din trecut în trecut, din viaţă în viaţă, fără vreo ţintă, la braţ cu moartea, fiica ta.

XIII

La o săptămână după întoarcerea sa în timp, scriitorul Teofil Barbălată descoperi cu stupoare că poseda nişte

puteri neobişnuite: putea da foc de la distanţă, putea mişca prin gesturi obiecte masive, putea transforma culoarea obiectelor după bunul său plac, reuşea să citească gândurile oamenilor şi multe altele. Din nefericire, nu tot ceea ce posedăm ştim să şi controlăm pe deplin, şi asta era şi principala problemă a scriitorului în cauză. Inutil să mai menţionăm că lui Teofil Barbălată i se părea absolut la locul lui tot ceea ce i se întâmpla. De ce ar fi puterile supranaturale deosebite de o întoarcere în timp? Iar el le experimentase pe viu pe amândouă. Până la urmă, atât întoarcerea în timp cât şi existenţa puterilor supranaturale erau în timpul său de origine fapte ştiinţifice, teoretizate şi dovedite pe deplin. Cine se mai îndoia de telekinezie, de exemplu? Deci nu i se părea absolut nimic anormal, punea totul pe seama unei probabile anomalii genetice cauzate de transportul în timp, care spera să se normalizeze odată cu întoarcerea, deşi, la drept vorbind nu i-ar fi displăcut să se întoarcă în secolul XXI cu „puterile” de aici. Avea el câteva poliţe de plătit. În schimb a început să-i placă tot mai mult noua lui viaţă, mai ales de când o găsise în uşa lui pe Anastasia Costachi şi şi-a dat seama într-o singură fracţiune de secundă că îi poate citi gândurile. Noroc cu candelabrul acela sfărâmat într-un moment de neatenţie, care le-a permis amândurora să treacă peste fâstâceală şi să intre direct în subiect:

— Dumneavoastră locuiţi aici?

— Da, domnişoară, chiar aici!

— Interesant. V-am văzut noaptea trecută şi voiam să mă sigur că nu e vorba de vreun hoţ, nu se ştie niciodată, mai ales că nu ştiam ca madam Papadima să aibă chiriaşi... Înţelegeţi, sper.

— Bineînţeles, stimată duduie, bineînţeles...

— Văd că s-a făcut o mizerie grozavă... vai, dar e chiar periculos, dacă vă cădea în cap...?! Nu-mi vine a crede, o să am o vorbă cu madam Papadima, nu se poate chiar aşa, dacă vrea chiriaşi să-şi îngrijească casa, nu să-i omoare... dar mai bine să vă ajut să strângeţi... pot să o trimit pe fata mea în casă dacă doriţi.

— Nu, lăsaţi, mă descurc... mai bine să ieşim la o răcoritoare la colţ... e cam dezordine...

— Vai, mulţumesc, dar nu se face, de abia ne-am cunoscut şi apoi nici nu ştiu cum vă cheamă...

— Barbălată, sărut'mâna...

— Barbălată... ce nume ciudat...

— Da, e rutean la origine.

— Bănuiam eu, sinceră să fiu. Şi cu ce vă ocupaţi? A, mă iertaţi, Anastasia Costachi...

— Încântat! Sunt scriitor.

— Scriitor... da, scriitor, şi asta, pot să vă jur că aş fi putut bănui. Bine, haideţi, numai puţin, în compania unui scriitor e onorabil să ieşi chiar şi ziua-n-amiaza mare la o răcoritoare.

Teofil Barbălată zâmbi satisfăcut, iar Anastasia zâmbi vag ipocrită.

Pura şi nefericita întâmplare a făcut ca exact în ziua aceea regele Carol I să se deplaseze cu toată camarila sa de la Palatul Regal într-o vizită neoficială la prinţul Bibescu pe domeniul Mogoşoaia.

Astfel, tocmai pe când Teofil Barbălată îi deschidea galant domişoarei Anastasia Costachi uşa de la intrarea imobilului în care acesta locuia, Lipscaniul a fost asaltat de o droaie de puşti veseli şi agitaţi care fugeau în josul străzii urlând: „La o parte! Trece regele! Trece regele!" În urma lor, la scurt timp, apărură călare, pe mijlocul drumului, ofiţerii din garda regală, împopoţonaţi nevoie mare, cu capetele drepte, parcă înfipte în băţ, iar pe

margini câţiva timizi indivizi la costum, călare şi ei, cu priviri vulpeşti care scrutau caturile clădirilor, pe care Teofil Barbălată îi identifică ca făcând parte din serviciul secret proaspăt înfiinţat.

În momentul în care caleştile regale, albe, ca de porţelan, trecură pe lângă ei, Teofil Barbălată era atât de emoţionat de ce i se întâmpla încât uită cu desăvârşire să o protejeze pe nobila domnişoară care îi era alături de praful stârnit sub copitele cailor. Se auzi doar un suspin de surpriză şi groază şi, întorcându-şi privirea, să vadă ce îl iscase, Teofil Barbălată constată că Anastasia Costachi devenise brusc mai mult cenuşie decât albă cum era, praful aşezându-i-se cu dezinvoltură şi abundenţă de sus, de pe pălăria albă, peste mutriţa ei drăguţă şi revoltată, până în fiecare tiv al rochiei de dantelă. Bineînţeles că nici T. Barbălată nu arăta mai bine, dar la un bărbat mai merge cum merge, şi apoi el era deja îmbrăcat în gri, nu era atât de evident.

Un val neobişnuit de ruşine şi furie se revărsă din micul creier al Anastasiei în creierii lui Teofil Barbălată în chiar momentul acela şi el îşi dori brusc să se sfărâme infama trăsură care provocase una ca aceasta. Gândit şi făcut, nici nu ajunse bine caleaşca regală la capătul străzii şi, inexplicabil, i se frânse o osie, caleaşca lovindu-se cu furie de asfalt, scoţând scântei, încă târâtă de cai, în timp ce roata desprinsă se deplasa împleticit în jos, înspre morile de pe Dâmboviţa. În urletele tuturor, alaiul se opri brusc, iar ofiţerii săriră să-l ajute pe rege şi pe consoarta sa, regina Elisabeta. În devălmăşia evenimentelor, cu totul şi cu totul neaşteptate, de la început până la sfârşit, Teofil Barbălată se gândi cu sfială că era totuşi un moment oportun să-l vadă pe regele acesta istoric, cu sânge albastru, în toată splendoarea sa magistrală, adică pe

două picioare. Îi trecu un gând ghiduş prin minte: „oare sângele chiar i-o fi albastru?”.

Şi atunci se întâmplă un lucru care încununa toată această întâmplare nemaipomenită: absolut toţi cei prezenţi acolo, pe strada Lipscani, în acea fastuoasă zi de 24 august 1908, ar fi putut jura cu mâna pe inimă că preţ de câteva clipe, cât a fost transportat dintr-o caleaşcă în alta, regele Carol I al României a avut părul de cea mai desăvârşită culoare albastră. De abia atunci scriitorul Teofil Barbălată conştientiză că are cu adevărat o problemă.

În mod evident, „răcoritoarea” nu a mai avut loc, domnişoara Anastasia Costachi retrăgându-se în apartamentele dumneaei pentru a se schimba şi pentru a-şi spăla ruşinea, iar scriitorul Teofil Barbălată şi-a achiziţionat o sticlă de mastică prima pentru a cugeta la cele întâmplate, însă nimic din astea nu mai conta. În comparaţie cu părul regelui, cerul era de un albastru spălăcit, acoperit de nori printre care lumina se scurgea în jos şiroaie, iar problemele de abia începeau.

Iată-mă, după atâţia ani, la mijlocul drumului. Atâţia ani de aşteptare, primii ani de dinaintea Primului Război Mondial. Încercăm să găsim un limbaj nou, un limbaj vechi, post-uman, pre-tehnic, un limbaj corect al depersonalizării, al dezumanizării, al tensiunii din aer, al crimelor ce vor urma, al lipsei de continuitate, al lipsei de intimitate, al singurătăţii între cei mulţi, al mecano-mutilării, al mecano-autizării. Atenţie, intrăm pe teritoriul inarticulatului. Unde nu mai trebuie să exprimăm nimic. Totul se ştie, totul e imprecis şi totul e nou de la-nceput.

XIV

— Jeleşte, spune Jumătatea de Matrioşcă, ne apropiem de Şantier.

— Jelesc.

Ei merg pe un drum de piatră alb şi sărăcăcios. Câinele de lemn merge puţin mai înaintea ei, cu doi paşi. În jur e câmpie, câmpie uscată şi soarele roşu sus pe cer. Picioarele şi le târşie, pietrele se aud la fiece pas.

— Jeleşte, jeleşte, şi braţele Matrioştei s-au lungit către cer ca nişte oase.

Câinele de lemn merge pe drumul de piatră crăpat şi fărâmicios. Matrioşca îşi târăşte picioarele la doi paşi în urma lui. Afară-i un soare roşu puternic ce îi usucă. În jur, câmpia ce pare a nu se mai termina.

— Jeleşte, şi pântecul Matrioştei s-a umflat pentru jelanie ca pânza unei corăbii.

Jumătatea de Matrioşcă merge pe drumul de piatră, zgrunţuros şi arid. Câinele de lemn este aproape, la doi paşi în faţă. Soarele trece prin haine şi piele şi îi topeşte. În jur e numai câmpia, în faţă e Şantierul şi ştiu că nu se va termina.

— Nu este nimic aici care să-mi oprească memoria, îmi amintesc bine Şantierul.

— Ţi-e frică?

— Nu mi-e frică, nu simt durere, mergeam prin pădurea de tei înspre gardul cu sârmă ghimpată.

— Ţi-e frică?

— Nu mi-e frică, nu simt durere, mă întorceam din somn înapoi.

— Ţi-e frică?

— Nu mi-e frică, nu simt durere. Pe drum îmi frecam mâinile. Matrioşca a plecat în dimineaţa aceea, pentru că s-a chircit mult prea tare, pentru că nu ştia ce avea să urmeze, pentru că în spatele ei era ceva nemainumit care-o purta înspre o lume cu soare.

— Mare e soarele când ajunge aici, pe pământ, să topească zăpada, mare şi bun.

— Eram eu şi Matrioşca, mergeam amândoi, în spatele nostru noaptea se încolăcea ca un şarpe şi ne chema înapoi. Noi nu aveam teamă, noi nu eram nişte laşi, în spatele nostru noaptea se învârtea ca un vierme, în carne, fără să ştim, acolo unde am ajuns amândoi.

— Mare e soarele, mare şi bun, mare e el când ajunge aici, pe pământ.

— Jeleşte, fără frică, fără durere, în faţă e noaptea şi nu mai e mult.

A mai rămas doar cenuşa din soarele acesta teribil.

XV

Anastasia Costachi nu era dintre acele persoane pe care să ţi le poţi şterge cu uşurinţă din minte. Parfumul cucoanei şi trăsăturile ei aristocratice, elegante şi dure în acelaşi timp, i-au rămas multă vreme întipărite în memoria olfactivă şi vizuală lui Teofil. Nu se mai putea concentra la nimic. Nici măcar surpriza şi satisfacţia descoperirilor noilor sale puteri nu reuşea să depăşească obsesia pentru Anastasia. Teofil Barbălată deveni letargic şi melancolic. Dacă l-ai fi întrebat, acum nu ar mai fi vrut cu nici un chip să se întoarcă în vremea lui. Acum ar fi preferat să treacă prin două Războaie Mondiale de dragul cucoanei. Doar dacă ar fi avut o şansă... Şi mai puţin ghinion... Ce ghinion, dom’le, pe capul lui. Ceva trebuia făcut.

Apoi îşi aminti din nou de puterile lui speciale. Asta era, asta era soluţia. Îi putea ghici gândurile, putea şti dinainte orice îşi dorea, o putea controla. Dragostea mult dorită era posibilă. O va seduce pe Anastasia Costachi cu orice preţ.

Vreme de o săptămână încheiată, Teofil Barbălată nu a ieşit din camera sa. A aprins şi stins lumânări de sute de ori, a tras şi a împins obiecte cu puterea minţii de alte sute de ori, a schimbat de zeci de ori culorile tapetului şi ale obiectelor a încercat chiar să treacă prin ziduri, dar asta nu i-a reuşit, i-a citit lui madam Papadima toate gândurile, i-a reconstituit toată copilăria şi adolescenţa ajungând până în anii de pension, după care a clacat nervos. Într-un cuvânt a exersat, şi-a cizelat noile aptitudini până la nivel de fineţe. Era mulţumit. Acum putea trece la acţiune.

Ieşi în oraş, amanetă câteva bijuterii şi îşi cumpără un costum elegant de doc. A doua zi ştia că avea să o vadă pe Anastasia Costachi la inaugurarea noii clădiri a Muzeului „Grigore Antipa”. Regele Carol urma să fie acolo, prin urmare toată protipendada, printre care şi Anastasia Costachi, urma să fie acolo.

Teofil Barbălată a ajuns la locul cu pricina în chiar timpul ceremoniei de tăiere a panglicii noi clădiri. Protipendada şi sutele de gură-cască aplaudau reverenţios, zâmbindu-i regelui. Teofil Barbălată avea braţele excedate de un buchet care conţinea trei sute de flori de magnolie. Cu acest impresionant buchet din spatele căruia de abia se mai putea ghici corpul scriitorului, Teofil Barbălată, în impecabilul său costum de doc, şi-a croit drum până în faţa Anastasiei Costachi.

Profitând de nedumerirea acesteia şi de faptul că toţi ochii se întorseseră către ei îngenunche şi îi prezentă doamnei omagiile sale. Îşi ceru scuze pentru neplăcerea ultimei întâlniri, o asigură de seriozitatea domniei sale şi de bunăstarea sa materială, după care scoase din buzunar un colier de perle pe care i le oferi. Toate acestea în câteva secunde. Anastasia Costachi se înroşise ca purpura şi rămase holbată ca viţelul la măcelar, fără să fie capabilă

a avea vreo reacţie. Lumea din jurul lor începuse să aplaude şi să vocifereze mai abitir ca la tăierea panglicii.

Profitând din nou de lipsa sa de reacţie, Teofil Barbălată o luă pe Anastasia Costachi de mână şi, cu aceeaşi familiaritate şi lejeritate în gesturi, o duse în faţa regelui Carol I. Se prezentă pe sine ca fiind un negustor bogat din Transilvania, de curând stabilit în Bucureşti, şi pe Anastasia ca pe aleasa inimii sale, fără de care nu vedea rostul luminii în lume. Şi era drept.

Ceru binecuvântarea regelui. Vrăjit poate de înfăţişarea aleasă a lui Teofil Barbălată, de curajul gestului, de fâstâceala îngăduitoare a Anastasiei Costachi, regele Carol I zâmbi îngăduitor, după care atinse uşor creştetele celor doi. Le dăduse binecuvântarea.

Uralele mulţimii au acoperit retragerea discretă a Alteţei regale, lăsându-i în mijlocul mulţimii pe cei doi îndrăgostiţi.

Dacă regele însuşi îşi dăduse binecuvântarea, nu mai era cale de dat înapoi. Acum, un refuz al Anastasiei ar fi însemnat o sfidare a regelui, o împotrivire faţă de voinţa lui. Jocurile erau făcute. Teofil Barbălată a aruncat în aer un teanc generos de bancnote, oferind mulţimii de băut în cinstea lor, iar mulţimea i-a dus pe braţe până acasă.

E drept că noile puteri secrete ale lui Teofil Barbălată jucaseră un rol decisiv în toată tărăşenia asta, în uşurinţa cu care lucrurile s-au petrecut, că voinţa reală a Anastasiei Costachi fusese întrucâtva încălcată, şi ea toată viaţa va dori să răzbune asta, dar astea toate nimeni nu le putea dovedi.

După un tur de forţă de vizite la neamurile Anastasiei Costachi, în care intestinele lui Teofil Barbălată abia scăpară tefere îndopate fiind cu cele mai alese şerbeturi şi zaharicale, cafele negre şi paharele nelipsite cu pelin, Anastasia Costachi şi Teofil Barbălată se căsătoriră

religios. La nunta lor slujiră şase preoţi. Au participat doar rudele apropiate, iar presa vremii s-a învrednicit să anunţe evenimentul doar pasager. Peste câteva săptămâni nu se mai ştia nimic de cei doi. Bucureştiul era inundat de valuri nimicitoare de căldură. Soarele era orbitor. Începea seceta.

Doar o umbră din vieţile noastre peste celelalte vieţi. O răsuflare peste o fotografie plină de praf. Stăm înfioraţi în oboseală şi nu ne putem apăra. Uit totul. O dragoste mare trece pe lângă mine la doar câţiva centimetri.

XVI

Câinele de lemn se trezi cu o durere groaznică de cap. Se simţea ca şi cum creierul i-ar fi fost traversat în chiar acel moment de lama unui fierăstrău prost ascuţit. Prin urechi creierul i se scurgea ca rumeguşul. Făcuse insolaţie. Îşi mai amintea doar soarele acela arzător din apropierea Şantierului şi umbra măruntă, şovăitoare a Jumătăţii de Matrioşcă care îl ghida, care îi dădea putere, apoi nimic. Negru. Leşinase? Nu ştia. Nu ştia nimic din ce se întâmplase pe urmă.

Acum îl durea capul, îi era frig şi nu se putea mişca. În ultima imagine pe care şi-o amintea, gardul înalt de sârmă ghimpată a Şantierului era la câteva zeci de metri, bănuia deci că Jumătatea de Matrioşcă sau altcineva l-a târât înăuntru, bănuia că este în Şantier. Bănuia că trecuse din nou gardul acela blestemat, că se întorsese la morţii lui.

Prima dată mirosi aerul din jur, un iz puternic de igrasie i se cuibări în fosa nazală şi de acolo intră în tot corpul. Inspiră adânc, cu nesaţ, apoi deschise încet ochii. Prima dată îşi văzu picioarele, erau legate de pat, apoi îşi întoarse capul şi îşi privi mâinile, şi ele erau legate de pat. De asta deci nu se putea mişca. În cele din urmă privi în

faţă. În faţa sa stătea liniştit un bărbat necunoscut în uniformă. Avea corp de om şi faţă de pisică cu mustăţi lungi. Zâmbea.

Zâmbi şi Câinele de lemn. Nici nu mai trebuia să se uite în jur ca să îşi dea seama unde se află. Ştia. Era în Închisoarea din Pădurea de pini. După ce conştientiză lucrul acesta, în mod bizar îi reveni şi auzul şi auzi pentru prima dată de atât de aproape tânguirea aceea atât de bizară a deţinuţilor din Închisoarea din Pădurea de pini. Era insuportabil. Zâmbea.

Dar nu este doar atât. Ţi-am pregătit ceva: exact. Într-un oraş cade o ploaie neagră, un vânt verzui împresoară blocurile. Nimic trist până aici. Când i-au găsit trupul în tomberon umbra clopotului a acoperit tocmai fereastra ei. Metal rece în vene. În nas forfotă de mii de păianjeni. E o lumină în mintea mea, direct în creier. Când m-am trezit ploaie pe-asfalt. Niciun oraş. Câmpie electrică.

XVII

Acum trebuie să lăsăm timpul să curgă. Următorii ani au trecut bine, monoton şi destul de previzibil pentru Teofil Barbălată. A cumpărat cu totul imobilul doamnei Papadima şi a deschis o cârciumă cu dichis care mergea foarte bine (era ocupată mai mereu de prietenii cheltuitori ai negustorului Teofil Barbălată, membrii Partidului Conservator. Liberalii nu erau admişi în Cafeneaua Chez l’Oubli), Anstasia Costachi i-a făcut doi copii, un băiat şi o fată de mai mare mândreţea, marea criză financiară părea să îl ocolească şi aproape toate se petreceau într-o atmosferă destinsă, calmă, de autentic mic burghez fără griji. La fel ca în cârciuma sa cu nume predestinat, Teofil Barbălată se afunda în viitorul trecut ca într-o mare de uitare. Era atât de fericit de ce era în prezent încât nu

dorea nici măcar fugar să îşi amintească sau să se gândească la o altă realitate posibilă. Se bălăcea în prezent ca într-o apă călduţă, deloc adâncă de la marginea oceanului.

Am subliniat că lucrurile erau destul de previzibile şi că aproape toate erau liniştite pentru că exista în viaţa lui Teofil Barbălată un personaj pe care acesta, cu toate puterile lui supranaturale, nu-l putea stăpâni.

Era vorba de chiar Anastasia Costachi, soţia sa, cea care îl ura din tot sufletul pentru că, împotriva voinţei sale, dintr-o întâmplare pe care nu şi-o putea explica raţional, ajunsese nevasta acestui om ciudat, pe care de fapt nu îl iubea.

Anastasia se schimbase hotărâtor în aceşti ani. Din fata dulce, intelectuala sfioasă, creştina plină de rugăciune faţă de Domnul de altădată, Anastasia se transformase într-o cucoană acră, răutăcioasă, poruncitoare, ale cărei singure rugăciuni aveau ca scop moartea soţului.

Deşi născuse doi copii, trupul Anastasiei nu suferise mari modificări. Era aceeaşi femeiuşcă zveltă şi fragedă, doar că ea îşi privea corpul cu scârbă ştiind că e nevoită să i-l dăruiască hapsânului şi neostoitului Teofil, şi pentru aceasta stătea nespălată cu săptămânile sperând să îl alunge pe acesta cu mirosul ei înţepător. Dar lui nici că-i păsa. În curând Anastasia îşi urî şi corpul şi începu chiar să se schingiuiască pe ici-acolo, tăindu-se intenţionat, spunând apoi că s-a zgâriat, pentru a se pedepsi şi a se urâţi.

Mânca singură, nici copiii nu şi-i accepta la masă, se îndopa teribil până îi venea să vomite, dar nu reuşea să se îngraşe. Plângea ore în şir. Îi căuta mereu nod în papură lui Teofil, dar Teofil era, incredibil, bărbatul ideal. Îi îndeplinea toate dorinţele încă înainte să apuce să ceară. Nu putea să îi reproşeze nimic. Era ireproşabil, aşa ceva nu exista.

Înnebunea. Urla la el din motive inventate, doar aşa îl putea surprinde, dar surprinderea lui trecea repede şi nu se supăra niciodată. Şi-ar fi dorit să îşi găsească şi el ca tot burghezul cumsecade o amantă, să o lase pe ea în pace, dar el era fidel, pe ea o voia şi pace. Turba.

În lume afişa o figură sobră, înţepată şi înţeleaptă. Nu arăta nimic din durerea ei, doar dispreţ.

În vremea aceasta Teofil Barbălată părea să fie cu totul indiferent la purtările Anastasiei. Nu era aşa. Ştia totul pentru că îi citea gândurile cu atenţie în fiecare dimineaţă (deşi uneori îl mustra cugetul), dar nu găsea soluţii. Ura Anastasiei era atât de mare încât a realizat că niciodată nu va putea fi transformată într-o dragoste. În cazul acesta decisese că nu avea decât să tempereze bestia, să o ţină în cuşcă, dar cu toate acestea lucrurile degenerau şi nu îi plăcea. Pierdea controlul şi nu avea voie să îl piardă. Şi în plus îl mai preocupau şi altele.

Pe lângă puterile sale secrete, Teofil Barbălată mai avea un secret pe care Anastasia nu-l cunoştea şi pe care îl ţinea ascuns de ea cu sfinţenie: în fiecare noapte, după ce Anastasia adormea, Teofil părăsea imobilul conjugal.

În anii aceia Bucureştiul avea o suprafaţă de 5600 de hectare şi doar 36 de agenţi de poliţie. Criza economică era puternică, iar criminalii, violatorii, hoţii, infractorii de tot felul proliferai şi prosperau în cartierele fără curent electric şi cu străduţe înguste. Aici intervenea Teofil Barbălată, care, de când cu noile sale puteri, reuşise să îşi pună în aplicare visul copilăriei: acela de a deveni supererou. Teofil Barbălată era Supermanul Bucureştiului de început de secol. Patrula cartierele mărginaşe în căutare de indivizi dubioşi, le citea gândurile şi, dacă într-adevăr aveau vreo intenţie necurată, deodată se trezea respectivul infractor zburând prin aer şi aterizând în primul boschet. Îi lua pe sus fără întrebări, îi cotonogea bine, de

le mergeau fulgii şi le trecea cheful de acte necugetate şi se întorceau bieţii criminali cu oasele rupte, vizibil şocaţi de ce li se întâmplase, neputând să îşi explice nimic din ce li se întâmpla, de-ţi era mai mare mila de ei.

Bineînţeles, cu superputeri cu tot, Teofil Barbălată era doar un om, adică era limitat. Prindea şi el câţi avea noroc într-o seară. Unii scăpau. Dar aceasta era datoria lui şi el şi-o îndeplinea cu devotament. Puterile lui erau astfel puse în slujba comunităţii.

Curând în Bucureşti au apărut zvonuri despre diavoli care veneau noaptea şi îi luau pe sus pe cei răi pentru a-i duce în iad. În câţiva ani infracţionalitatea din Bucureşti scăzuse aproape de zero, în ciuda celor doar 36 de agenţi. Nici picior de infractor nu mai cuteza să se arate pe afară de frica iadului, şi în ultimul timp Teofil Barbălată cutreiera Bucureştiul mai mult de unul singur căutând hoţi verzi pe pereţi. Se întorcea înainte de ora două frânt de oboseală, dar era mulţumit. Apăra lumea în care trăia. Pe crengi, vrăbiuţele zgribulite îşi ascundeau ciocul în pene. Cartiere întregi, hoţi şi păgubiţi sforăiau la unison. Sângele Bucureştiului curgea molcom şi cald prin venele cetăţenilor săi pregătindu-se pentru anii grei, de zbucium, ce urmau.

Mulţumeşte pentru înţelegere, e un timp bun, desenezi îngeri pe pielea istoriei. În jurul tău înscenări politice, în casa ta înscenări domestice, în mintea ta îţi înscenezi minuţios viaţa, nu poţi scăpa. Ca o nelinişte ţi se întinde toată această sufocare în corp.

XVIII

— Unde e Jumătatea de Matrioşcă?

— Ha, ha. Nu-ţi face griji, e în regulă, în secţia pentru femei. Îşi face pedichiura.

Gardianul cu mutră de pisică îl lovi cu palma peste faţă. Avea degete de bebeluş.

— Râzi!

— Ha, ha!

— Mai tare!

— HA, HA!

Gardianul îi desfăcu legăturile de la mâini şi de la picioare.

— Ridică-te în picioare!

Câinele de lemn se ridică în picioare, gardianul cu cap de pisică îl lovi cu vârful metalic al cizmei în tibie.

— Râzi!

— Haaaaaaau, haaaaaaaa!

— Ştii unde te afli?

— În Închisoarea din Pădurea de pini!

— Greşit!

Gardianul îl lovi cu pumnul în faţă.

— Ridică-te! Ştii unde suntem noi aici?

— Nu ştiuuu...

— Noi aici suntem în închisoarea oamenilor fericiţi. Râzi!

— Ha, ha, ha!

— Ştii cine sunt eu?

— Nu ştiu...

— Eu sunt gardianul tău personal. În închisoarea oamenilor fericiţi fiecare deţinut are propriul său gardian. Noi, gardienii, în închisoarea oamenilor fericiţi, stăm zi şi noapte lângă deţinutul nostru, ca o mamă lângă pruncul ei, şi ne asigurăm ca el să fie încontinuu fericit. Râzi!

Gardianul îi mai trage o palmă peste ochi Câinelui de lemn şi îi trage şi un pumn în stomac. Câinele de lemn râde cu lacrimi şi sughiţuri.

— Ha, a-ha, ha-ha...

— Ştii de ce îţi aplic eu pumni în figură, deţinut fericit?

— Nu ştiuuuuuuuuu...

— Pentru că îmi face plăcere şi sunt fericit. Şi ţie îţi face plăcere că eu sunt fericit şi eşti fericit când îmi face mie plăcere să primeşti pumni în cap, nu-i aşa? Râzi! Hai să îţi spun un banc, băi tâmpitule, să fii fericit. Fii atent: „- Pisică pe gheaţă, pisică pe gheaţă, urlă din toţi bojocii un scelerat albastru. - Gura, băi, idiotule, că fii-mea face de mâncare şi o sminteşti! Tu-te-n aripă de bleaurolac!” Te-ai prins? Bleurolac, o sminteşti. Hahaha. Ăsta a fost. Hahaha! Jbang! E, doar te-am păcălit de data asta. Râzi! Tu-te-n gură de bleaurolac!

Când a ieşit gardianul din celulă, Câinele de lemn s-a scurs ca o apă pe ciment. Mutra mustăcioasă de pisică rânjită i se întipărise pe retină. Acum înţelegea sunetul acela, acum i s-a alăturat. Era o tânguire de durere, de oase rupte, de mandibule dislocate, o tânguire monotonă şi blazată, continuă, fericită.

Transportul unei larve de gândac din sufragerie la Gheenă, viaţa mea.

XIX

Deşi un asemenea gest i-ar fi distrus iremediabil la nivel de imagine tot restul vieţii, Anastasia se gândea serios la divorţ. Dar chiar şi pentru divorţ îi trebuia un motiv serios, iar Teofil nu îi oferea niciunul. Asta o scotea din minţi mai mult ca orice.

Disperată, recurse la soluţii alternative, încercând să rămână o onorabilă văduvă.

O punea pe slujnica ei să prepare cele mai gustoase mâncăruri, preferatele gurmandului Teofil, după care îi ungea farfuria cu unsoare frecată cu otravă de şobolani. Prima dată a mâncat şi nu a păţit nimic. A avut o uşoară indigestie, aşa că a început să pună mai multă otravă, dar,

ca un făcut, Teofil începuse să facă mofturi. Ba că nu i-e foame, ba că să schimbe farfuria că e murdară, se ferea de otrava ei ca dracu' de tămâie, de parcă ştia de ea. Dar nu avea cum să ştie, nimeni nu ştia. Era doar ghinionul ei, zodia ei nenorocită. Odată, nu se ştie cum, farfuria otrăvită a ajuns în faţa unuia dintre copii. Anastasia a îngălbenit. Şi, nu se ştie de ce, chiar şi Teofil părea uşor panicat. Mimând o neatenţie, Anastasia dădu farfuria de pardoseală sfărmând-o în mii de bucăţi. De atunci a renunţat la otravă. Dar lucrurile nu s-au oprit aici.

I-a trimis pe copii cu slujnica la casa lor de la ţară pentru a evita alte accidente şi îşi continuă planul. Văcsui cu untură pragul de la dormitorul lui şi treptele, sperând să alunece şi să îşi spargă capul. În curticica casei lor, unde lui Teofil îi plăcea să stea să bea o răcoritoare, pusese o sumedenie de capcane, de la piedici şi cuţite plantate în iarbă, la furnici roşii adunate din alte locuri şi aduse acolo, doar-doar şi-or face muşuroi. Dacă nu putea să-l omoare, măcar să-i facă şederea insuportabilă, dar Teofil călca cu grijă prin casă şi renunţă la obiceiul lui de a sta în grădină, preferând tot mai des cârciuma. Era tot mai abătut Teofil, acum de când nici copii nu mai erau lângă el şi rămăsese singur cu iubitoarea lui consoartă, ca doi porumbei. Pierdea mult timp în cârciumioara lui şi nu de puţine ori se întorcea acasă pilit. Anastasia se bucura, era totuşi ceva. Nu era un motiv serios de divorţ, dar era mai mult decât nimic, şi îl provoca de fiecare dată când îl prindea ameţit sperând ca lucrurile să degenereze. Teofil însă chiar şi beat era placid.

Nimic nu-i ieşea Anastasiei. Se gândise chiar să plătească pe cineva să îl omoare, dar chiar pentru aşa ceva nu avea suficient curaj. Nu atât pentru gest în sine, cât pentru riscul de a se afla. De unde să ştie ea că ăla pe care îl plăteşte nu are gura mare? Îi trebuia altceva, o altă

soluţie şi îi trebuia repede. Ajunsese deja în stadiul în care, involuntar, instinctiv, la simpla vedere a lui Teofil i se umplea gura de salivă pentru a-l scuipa. Dar ea nu putea să-l scuipe, ea trebuia să-şi înghită saliva şi să zâmbească supusă pentru că el era soţul, domnul şi stăpânul ei.

Între timp, în Bucureşti, cu toată criza din ţară, dacă ieşeai pe podul Mogoşoaiei şi mergeai la Şosea, la spectacole sau la o simplă plimbare, în trăsură sau pe jos, vedeai sumedenie de noi burghezi, de noi nobili împopoţonaţi cu fast şi extravaganţă. Găteli mirifice, lux princiar, giuvaiericale scânteietoare se arătau ochilor uimiţi peste tot în jur. Peste noapte, în câţiva ani răsăriseră în centrul Bucureştiului adevărate palate pompoase şi lucitoare. Aceştia erau „burghezii lui Brătianu”, tinerii liberali îmbogăţiţi, în timp ce ţara avea datorii de 105 milioane, ţăranii se răsculau pentru că de abia 10% dintre ei puteau trăi din pământul lor, asta deoarece agricultura românească era în plin cerc vicios, iar exploatarea ţăranilor luase o cale fără oprire. În Bucureşti însă era lux făţiş, iar o mare parte din toată această neruşinare i se datora lui Teofil Barbălată, demonului protector al Bucureştiului, care băgase spaima în toţi nelegiuiţii. Nimeni nu se mai sfia acum să epateze.

Avea însă şi Teofil Barbălată eşecurile lui în protejarea bunăstării Bucureştiului antebelic. Bunăoară, Teofil Barbălată se afla foarte aproape de strada Liniştii în noaptea de 22 iulie când a fost asasinat profesorul Ştefan Mihăileanu. A auzit doar împuşcătura. A reacţionat prea târziu şi profesorul nu a mai putut fi salvat. Asasinarea ginerelui lui Heliade a stârnit un adevărat scandal diplomatic care a dezvăluit comploturi inimaginabile. Chiar viaţa regelui Carol I era în pericol şi el urma să fie ţinta unui asasinat. Dacă peste vinovăţia de a permite un asasinat atât de murdar în proximitatea sa trecuse cu mari

greutăţi Teofil Barbălată, peste aceea de a-şi vedea regele cu sânge albastru ucis nu ar fi putut trece. Luă atunci ferma decizie de a veghea de la distanţă zi şi noapte asupra regelui său.

Grija aceasta îl strânse de pe străzi, persuadându-l să-şi rărească rondurile nocturne şi îl obliga să apară peste tot unde era anunţat că Măria Sa Carol I urma să apară în public. Era o onoare să fie umbra regelui. Ca să nu mai spunem că o asemenea grijă nobilă îi mai lua gândurile de la nefericirea care se abătuse asupra lui de când dragostea sa, Anastasia, încerca cu stăruinţă să îl ucidă, în ciuda eforturilor sale colosale.

Era ora prânzului. Teofil Barbălată îşi turnă un sifon cu rachiu. Peste câteva ceasuri, Regele Carol I avea să ţină un discurs la Palat. Avea să fie acolo. Dădu rachiul pe gât.

A fost o vreme când totul era perfect. Când nu aveam conştiinţă, regret, când nu ne gândeam. Nu-mi mai pasă deloc.

XX

Însoţit de gardianul cu faţă de pisică care mai mult îl târa în urma sa decât îl sprijinea de braţ, Câinele de lemn parcurgea un traseu sinuos de culoare jilave şi întunecoase. Un labirint al terorii, asta îi trecu prin cap Câinelui de lemn. Ici-colo, de după pereţii de beton înnegrit de vreme şi umezeală, răzbăteau suavele sunete ale morţii. Gemete insesizabile, respiraţii uşoare ca fulgii de găină care treceau prin pereţi vii, mustind de sânge revărsat, forfotind de spasme, încovoiaţi de mii de suflete.

Într-un târziu ajunseră în faţa unei uşi mari, duble, înfricoşătoare, de metal încrustat cu motive baroce, pietre şi metale preţioase. Deasupra canaturilor, doi vulturi din aur masiv priveau în jos cu lăcomie la toţi cei ce intrau.

Uşile se deschiseră cu un scârţâit sinistru şi Câinele de lemn fu împins înăuntru. Se trezi într-o boxă în interiorul unui imens amfiteatru. Sute de oameni, îmbrăcaţi identic, cu pelerine negre, cu măşti albe, inexpresive, pe figură, îl priveau în linişte.

— De ce este acuzat omul acesta?, întrebă unul dintre sutele acelea de oameni. Un oarecare dintr-un colţ al amfiteatrului.

— Le-a ucis pe Matrioşcă şi pe Jumătatea de Matrioşcă!, îi răspunse un altul, dintr-un alt colţ al amfiteatrului.

— Nu, nu eu le-am ucis! Matrioşca mea, Jumătatea mea de Matrioşcă!, urlă Câinele de lemn.

— Ce pedeapsă i se cuvine criminalului?, întrebă un alt om din mijlocul sălii.

— Nu, nu eu le-am ucis!!!, urlă Câinele de lemn.

— CHINUL VEŞNIC ŞI NEOSTOITA SCRÂŞNIRE A DINŢILOR. CHINUL VEŞNIC ŞI NEOSTOITA SCRÂŞNIRE A DINŢILOR. CHINUL VEŞNIC ŞI NEOSTOITA SCRÂŞNIRE A DINŢILOR..., spuseră într-un glas, ca unul singur, cei câteva sute de oameni mascaţi.

Uşile se deschiseră din nou şi mâna lungă a gardianului îl extrase pe Câinele de lemn din boxă. De slăbiciune, de spaimă, de tristeţe, Câinele de lemn leşină.

Când se trezi, era din nou legat de patul din celulă. La picioarele lui stătea Jumătatea de Matrioşcă, sau poate chiar Matrioşca, nu-şi dădea seama.

— Mi-au spus că eşti moartă...

— Nu sunt vie, dar nu sunt moartă.

— Nu înţeleg.

— Culcă-te, nu mai e mult.

Câinele de lemn adormi la loc şi o mare dragoste îl înconjură din cap până în picioare. Plutea, se scufunda în dragoste ca un şoarece într-o bucată de unt şi era liniştit.

Stau, deci, lângă corpul tău măcelărit. Mă ţin bine de mâna ta. Rece uscat invizibil.

XXI

În cârciuma personală, Teofil Barbălată cunoştea puţinele desfătări care îi mai rămăseseră. Chiar P. P. Carp îi trecuse pragul, nu de puţine ori, şi pentru rachiul bun, dar şi pentru sfaturile inspiratului cârciumar, iar faima Cafenelei „Chez l'oubli" era în creştere, chiar dacă moralul cârciumarului era la pământ.

Cum regele Carol nu mai ieşise în public de multă vreme, circulând oarece zvonuri cum că sănătatea acestuia lăsa de dorit, nici Teofil Barbălată, care abandonase cu totul rondurile nocturne, nu mai avea altă treabă. Chiar sănătatea regelui nu o putea proteja, aşa că, încet-încet se afundă în cârciumă, în alcool şi totodată în uitare.

Tot în cârciumă îşi făcuse şi o cameră a lui, cu pat şi toate cele trebuincioase. Pe acasă dădea foarte rar, iar asta o calmase întrucâtva pe Anastasia, care se părea chiar că îşi găsise un amănţel, iar copiii erau mai mereu la casa de la ţară, departe de influenţa proastă a tatălui lor.

Suferea ca un Câine Teofil Barbălată şi bea. Asta îi rămăsese. Rachiul lui era cel mai bun, nimeni nu putea spune altceva.

Nimeni nu ştie cu exactitate cât a băut Teofil Barbălată în seara aceea de octombrie. Să fi fost două sticle de rachiu şi una de mastică, să fi fost două de mastică şi una de rachiu, nu se ştia. Ce se ştia însă era că din acel moment Teofil Barbălată s-a schimbat.

Vedeţi, avea rachiul acela anumite calităţi ale sale. Nu degeaba era vestit. Era curat, arzător în cerul gurii, dar odată înghiţit radia căldură în tot corpul, liniştind omul, amorţind simţurile şi deşteptând conştiinţa. Şi mai e ceva,

avea rachiul acesta încă o calitate de invidiat, consumat în cantităţi mari reuşea să scoată la iveală gânduri cuibărite într-un colţ îndepărtat şi întunecat al minţii, lucruri necunoscute şi neînţelese până atunci. Şi o spaimă adâncă te putea cuprinde la vederea lucrurilor ascunse în mintea ta şi chiar ţi se puteau opri bătăile inimii. Multora dintre cei care au băut din rachiul lui Teofil Barbălată li s-a întâmplat aşa, şi în seara aceea chiar şi lui.

Deodată, lui Teofil Barbălată i se făcu dor, un dor adânc, profund, languros, de nimicnicia lui de dinainte, de condiţia lui de scriitoraş mediocru din Bucureştiul secolului XXI, de singurătatea lui, de lipsa lui de vicii, de mediocritate în general. Îşi dădu seama că nu o iubeşte pe Anastasia, cel puţin nu o mai iubeşte, că de copiii lui îl leagă doar aţă fragilă şi întreruptă a dragostei pentru mama lor, că nu mai avea ce face aici, că trebuia să se întoarcă.

Dar cum să se întoarcă? Asta era întrebarea care îl rodea acum. Cum?

Şi nu ştia cum. Îi venea să îl stranguleze cu mâinile goale pe nemernicul acela de savant. Trebuia însă să se pregătească oricum de plecare, să fie pregătit.

Vându cârciuma, se mută din casa Anastasiei, reîncepu să scrie la romanul său istoric descriind cu exactitate ce vedea în jur. Ieşea în lume rar, dar când ieşea se întâmplau lucruri minunate. Astfel, când Traian Vuia a realizat primul său zbor autopropulsat cu un aparat mai greu decât aerul, Teofil Barbălată a fost de faţă. Când la sala Ateneului avea loc cel de-al treilea Congres Internaţional al Petrolului şi toată lumea s-a mirat că nu a fost nici un atentat cu bombă, deşi au existat ameninţări serioase, Teofil Barbălată a fost de faţă. Când a fost înfiinţată Societatea Scriitorilor Români şi nimeni nu-i dădea vreo şansă lui Cincinat Pavelescu la conducere,

Teofil Barbălată a fost de faţă. Când Take Ionescu prelua conducerea partidului Conservator-Democrat, Teofil Barbălată a fost de faţă. Când Arhiducele Franz Ferdinand, prinČ›ul moČ™tenitor al tronului Austro-Ungariei împreună cu soČ›ia sa Sofia Chotek, ducesă de Hohenberg, au fost întâmpinaţi de regele Carol I Č™i de regina Elisabeta la Sinaia, Teofil Barbălată a fost de faţă. Când a avut loc, la Teatrul NaČ›ional din BucureČ™ti, premiera piesei Viforul de Barbu Č□tefănescu-Delavrancea, Teofil Barbălată a fost de faţă. Când asupra primului ministru Ionel Brătianu s-a produs o încercare de asasinat, fiind rănit cu 2 gloanČ›e de pistol, la prinderea agresorului Teofil Barbălată a fost de faţă. Când la Cotroceni, Aurel Vlaicu face primul său zbor cu avionul construit de el, Vlaicu I, Teofil Barbălată era de faţă. Când P.P. Carp a preluat frâiele ţării din mâna lui I.I.C. Brătianu, Teofil Barbălată a fost de faţă. Teofil Barbălată a fost de faţă la intrarea României în secolul cel mai patetic din istoria ei, în secolul cel mai lipsit de odihnă.

Apoi a obosit chiar şi Teofil Barbălată şi nu a mai ieşit din casă cu lunile. Până la un moment dat, până când se răspândi zvonul că tot Bucureştiul ar fi invadat de stafii, de suflete moarte, că ciumaţii din Balta Albă ar fi ieşit din morminte. Teofil Barbălată se decise să cerceteze. Era o seară ca oricare alta, poate puţin mai noroasă.

Am stat şi m-am gândit, în noroi. Nu m-am gândit la nimic. M-am rostogolit în noroi. Greoi, mult mai greoi decât în alţi ani. Aveam, cândva, o lansetă Hemingway într-o cameră goală. E o prostie să pierdem şi ce avem cu adevărat.

XXII

Rănile Câinelui de lemn nu se mai închid de câteva zile. Din ele se scurge încet un sânge gălbui, împuroiat,

urât mirositor. De câteva zile totul în jur miroase a hoit. Închisoarea toată miroase a hoit, pădurea de pin miroase a hoit, Şantierul întreg miroase a hoit, toată forfota de pe Şantier şi din lume, toţi gardienii şi toţi condamnaţii miros a hoit.

Câinele de lemn are halucinaţii. Vede lumea şi lumea e verde şi luminoasă şi zâmbeşte la el.

— Unde e Jumătatea de Matrioşcă?

Gardianul cu mutră şi mustăţi de pisică se apropie şi-i urlă în ureche cu toată puterea:

— Nu există nicio Jumătate de Matrioşcă! E doar în imaginaţia ta! Te-ai întors aici singur după ce cu ani în urmă ai omorât-o pe fiica ta, Matrioşca! Adevărata Matrioşcă! Eşti un rahat de criminal fericit!

— Nu e adevărat!

— Ba da, e adevărat! Râzi, fii fericit! Aici trebuie să fii fericit în toate clipele. Fii fericit acum!

Gardianul îl loveşte peste faţă cu un mănunchi de spini. Câinele de lemn e destins, zâmbeşte, chiar e fericit.

— Nu vreau să plec niciodată de la voi. Mă simt bine aici. Vreau să rămân cu voi pe vecie. Sunt fericit...

— Cu noi pe vecie vei rămâne, stai liniştit şi fericit!

Gardianul îl loveşte din nou cu spinii peste faţă. Câinele de lemn e atât de stors de încât faţa lui nici nu mai sângerează, spinii deschid doar mici cratere roşii în piele, dar nicio picătură de sânge nu curge.

— Aş vrea, dacă sunteţi suficient de bun, puţin oţet ca să îmi şterg rănile...

Gardianul îl scuipă cu dispreţ.

— Oţet vrei? Sigur că da, imediat!

Gardianul îşi desface prohabul şi se uşurează peste Câinele de lemn desfigurat şi legat de pat.

— Mulţumesc!

Câinele de lemn râde. E fericit. În jurul lui toate lucrurile încep să vorbească, până şi pereţii, până şi aerul cel împuţit vorbeşte în limbi. Totul se mişcă, totul se unduieşte şi toate şi toţi cântă imnuri în limbi necunoscute. În toate limbile pământului şi ale apei şi ale văzduhului..

Nimic n-a mai rămas în carnea aceasta care să-ţi fie de vreun folos. E o bucurie în orice distrugere, în orice sfârşit. Se va găsi o cale, se vor deschide uşi, ne vom împiedica de cei fericiţi, de cheflii, vom războ, vom citi, ne vom cultiva, vom avea experienţe, vom face să fie bine, vom scăpa cumva. Va avea fiecare o drujbă a lui.

XXIII

Înainte să plece la vânătoare de fantome, Teofil Barbălată îi lăsă, pentru orice eventualitate, Anastasiei Costachi o scrisoare de adio în care îşi cerea scuze că i-a încurcat viaţa şi drumurile şi îi lăsa un bilet de bancă ce conţinea toate economiile sale, pentru copii. Apoi o luă înspre mlaştina din Balta Albă.

Aici, în timpul Ciumei lui Caragea, au fost aruncaţi în gropi comune zeci de mii de ciumaţi peste care a fost pus var. Mlaştina a acoperit în curând zona, iar varul de peste ciumaţi se dilua în apă dând naştere unor bălţi albe. De aici numele. Zona aceasta însă a fost mereu ocolită de oameni, pericolul întoarcerii ciumei fiind unul cât se poate de real, iar mlaştinile acelea înţesate de zeci de mii de cadavre de ciumaţi au dat mereu naştere unor poveşti şi zvonuri fantastice. Dar dacă era adevărat?

Teofil Barbălată era convins că, în cazul în care ar fi fost adevărat, spectrele acelea l-ar fi putut ajuta să se întoarcă acasă. Trebuia să cerceteze.

Când a ajuns în mlaştini era deja seară. Înainta cu precauţie în cizmele lui nemţeşti, de cauciuc, lungi până la brâu. Linişte, nici un zgomot, nimic. Hotărî să se aşeze la pândă. Îşi găsi un ostrov camuflat de sălcii şi se piti în el. Se întuneca. În jurul lui natura începea să foşnească. Şobolanii de baltă ieşeau la vânătoare, vidrele de asemenea. Se auzeau zgomote ciudate, pleoscăituri. Lui Teofil i se făcu puţin frică.

Ca să se îmbărbăteze, îşi testă puterile. Încercă să mute cu puterea gândului o crenguţă din apropierea sa... degeaba. Se panică. Încercă să schimbe culoarea unei frunze în roşu... nimic. Asta era prea de tot. Îşi pierduse puterile lui speciale. Tocmai acum, tocmai când trebuia să înfrunte nişte fantome pe teritoriul lor. Sau poate tocmai deoarece era pe teritoriul lor nu mai avea puteri. Nu mai conta. Important era că se afla în mijlocul unei mlaştini cu ciumaţi şi fantome în ipostaza sa de om simplu, fără puteri extraordinare. Gândul acesta la început îl paraliză, apoi îl puse pe goană. Fugea nebuneşte, împiedicându-se, căzând în mlaştină, terorizat de tot ce era în jurul său. În mlaştină vedea numai cadavre ridicându-se la suprafaţă, venind către el. O asemenea groază, o asemenea fugă nu mai cunoscuse de la sosirea lui aici, din pădurea de mesteceni din Berceni. Îşi aminteşte şi, deşi are senzaţia că este hăituit de spectrele ciumaţilor, se opreşte. „E o situaţie ridicolă. Sunt un om raţional”, îşi spuse şi îşi trase sufletul.

În faţa lui, din mlaştină, se ridică un ciumat. Era perfect conservat. Poate puţin mai stafidit şi albăstrui, dar altfel intact, cu părul ud acoperindu-i faţa. Apoi încă unul şi încă unul. În curând era înconjurat. Se aşeză în baltă. Noaptea se lăsase de mult.

Acesta e Superman, acesta este cuvântul desfătare, integru, perpendicular. Acesta este istoria, aceasta este

memoria, acesta este falsul Č™i uzul de fals. AceČ™tia suntem noi, aceČ™tia sunt ceilalČ›i, aceČ™tia sunt cei care omoară. Aceasta e FranČ›a, acolo e marea Mediterană, acolo e Anglia, Germania, SUA Č™i Rusia, China Č™i Coreea de Nord. Acestea toate sunt legate, sunt identificate, interconectate, vorbim de irascibilitate. Uită-te cu atenČ›ie Č™i vei vedea în spatele fiecăruia: moartea. Acesta este un ou fiert, o mănuČ™ă, un chihlimbar, o limbă moartă, un manual de chimie, tendonul, clavicula, presa, presa liberă, presa ocupată, presa de carne, presa de struguri, presa. Uită-te cu atenČ›ie Č™i vei vedea: moartea.

Acestea sunt cimitirele, aceČ™tia sunt cei ce plâng cimitirele, aceČ™tia sunt cei ce ocupă cimitirele, aceČ™tia sunt cei ce eliberează cimitirele. Stai! Nu te miČ™ca. Am pus mâna pe umărul tău. Uită-te cu atenČ›ie:

XXIV

Corpul Câinelui de lemn se umflă ca un balon şi începu să plutească. Pielea stătea să pocnească şi de abia mai ţinea gazul care-l ridica pe Câinele de lemn spre tavan. Credea că, odată ce va lovi tavanul, va plesni şi va exploda. Dar nu se întâmplă aşa, Câinele de lemn trecu prin tavan ca printr-o apă şi începu să zboare. Dedesubt, gardianul cel cu mutră de pisică îl privea deznădăjduit. Îşi mişca repede degetele de bebeluş.

Câinele de lemn se ridică deasupra închisorii şi văzu că nu era singur. Deasupra închisorii zburau sute de deţinuţi. Printre ei şi Matrioşca sau Jumătatea de Matrioşcă, nu mai ştia.

— Am murit?

— Uite ce frumos zbor! Vino să îţi arăt ceva...

Matrioşca sau Jumătatea de Matrioşcă îl luă pe Câinele de lemn de mână şi zburară spre mlaştină. La mlaştină un excavator răsturna ceva în apele tulburi. Se apropiară şi văzură că erau zeci de trupuri, zeci de deţinuţi morţi. Printre trupurile acelea, Câinele de lemn îşi recunoscu şi propriul trup, umflat. Apa neagră a mlaştinii le trase curând la fund. Se scufundau încet, cu gurile deschise, lăsând aer din corpurile inerte. Semănau cu nişte castraveţi muraţi cu forme umane în zeama lor, semănau cu fetuşii băgaţi în formol, vegetaţia mlaştinii le acoperi în curând trăsăturile. Se duceau, lin, la fund, iar apa o călcau încet, molcom, mii de trupuri de ceaţă ce vuiau ca vântul prin trestii.

— Ei cine sunt?

— Ei sunt cei ce calcă apa. Noi suntem cei care zboară. Ei sunt nefericiţi, ei nu se pot îndepărta de trupul lor mort. Ei sunt legaţi de el pentru vecie. Noi nu suntem aşa. S-a terminat.

Apoi i-au lăsat pe cei care calcă apa şi trupurile din mlaştină şi au survolat Şantierul. Zburau, cum zburau ciorile şi corbii în copilăria lor. Intrau în case şi se uitau la oameni, la feţele lor supte, la copiii lor, la grijile lor, la sărăcia lor, ieşeau şi pluteau mai departe. Au dat o raită pe la vechea lor casă părintească, nu mai exista, fusese demolată, în locul ei o altă cocioabă, o altă familie, un alt câine de lemn în mâna altui copil şi o altă matrioşcă în mâna altei fetiţe.

Erau bine, pluteau, se legănau în aerul tare, în crivăţul ce venea dinspre nord. Venea seara şi oamenii şi copiii intrau în case, strângându-se pe lângă foc, iar Câinele de lemn şi Matrioşca se jucau în rufele proaspăt spălate, de nimeni ştiuţi.

— Tot fericire este şi asta

— Tot, dragul meu tată. Dar acum trebuie să te sărut

— De ce doar acum?

— Pentru că acum e ultima oară.

— Cum ultima oară? Doar suntem morţi, suntem veşnici.

— Veşnici, dar diferiţi.

— De aici mergem mai departe pe drumuri diferite şi nu ne vom mai cunoaşte şi nu ne vom mai aminti unul de altul...

— NUUUUUUU.....

Câinele de lemn strânge tare Matrioşca în braţe, nu vrea să îi dea drumul.

— Unde pleci?

— ...

Câinele de lemn plânge, Câinele de lemn strigă, Câinele de lemn îşi smulge părul din cap de durere. Matrioşca, uşoară, se separă de braţele lui şi se îndepărtează. N-o poate ajunge, n-o poate ţine. Lacrimile Câinelui de lemn aduc ploaia peste Şantier, deznădejdea sa, vântul turbat. Matrioşca surâde, apoi dispare.

De-ai crăpa odată, Şantierule! Cu toţi nefericiţii tăi. Cu totul.

Şi s-a lăsat noaptea cea mai adâncă din toate timpurile peste Şantier.

Apoi o să cadă leşuri din cer. Soarele se va acoperi de leşuri uscate. Gloata va strânge leşuri pentru zilele ce vor urma. În penumbră, ca o fiară înfometată, istoria face un miliard de gropi de ciment. Cine va învia, cine va învia, oare, sub dalele de ciment?

XXV

Teofil Barbălată şi Câinele de lemn se treziră într-o încăpere capitonată fără uşi şi fără ferestre. Prima dată s-a trezit Câinele de lemn. L-a studiat în tăcere pe Teofil

Barbălată, apoi şi-a studiat corpul intact şi în cele din urmă a studiat încăperea. Nu exista nicio crăpătură nicăieri. Dar dacă nu exista o ieşire, pe unde intraseră?

Singurul mobilier din încăpere era o măsuţă cu un telefon. Înainte să apuce să se îndrepte spre telefon, se trezi Teofil Barbălată.

— Ce se întâmplă, unde suntem, cine eşti?

— Bună ziua, mă numesc Câinele de lemn şi voiam să vă întreb acelaşi lucru.

— Câinele de lemn... ce nume ciudat... Eu mă numesc Teofil Barbălată...

— Mai degrabă Barbălată mi se pare un nume ciudat, şi apoi nici nu aveţi barba atât de lată.

— Detalii. Mai bine să vedem unde suntem şi de ce suntem aici... Suntem cumva morţi?

— Ce întrebare ciudată... dar dacă tot aţi adus vorba, eu, din câte ştiu, da... dumneavoastră?

— Eu... nu ştiu...

— Atunci înseamnă că e posibil să nu...

— Aşa înseamnă, dar unde suntem, totuşi?

— Nu aş şti să vă răspund. Ştiu doar că locul în care suntem nu are nici intrare şi prin urmare nici ieşire.

— Extrem de interesant. Vă bateţi joc de mine?

— Nu am nici cea mai mică intenţie de acest fel.

Teofil Barbălată cercetă şi el camera în detaliu.

— Nimic.

— Nimic.

— Dar trebuie să fie ceva.

— Ar putea să fie ceva.

— Este acest telefon.

— Să-l încercăm.

Câinele de lemn ridică receptorul şi realiză că nu exista o tastatură pentru a forma numere. Era un telefon doar pentru primit apeluri.

— Nu putem suna.
— Văd. Ciudat.
— Ciudat.
— Am văzut eu altele şi mai ciudate.
— Şi eu, dar şi asta e destul de ciudat.
— Destul de.

Cei doi se aşezară în colţuri diferite ale camerei şi se uitară unul la altul. În mod ciudat realizară că nu sunt nici panicaţi, nu au nici senzaţie de claustrofobie, nu le era nici foame, nici sete şi nici nu aveau nevoie la toaletă. Teofil Barbălată se pipăi cu atenţie. Era din carne şi oase. Îl rugă pe Câinele de lemn să îl ciupească. Îl durea. Pe când cei doi se uitau nedumeriţi unul la altul telefonul sună cu un ţârâit strident speriindu-i pe amândoi. Teofil Barbălată se repezi primul la receptor.

— Alo!
— Alo, da! Cine e acolo?

— Teofil Barbălată. Dumneavoastră cine sunteţi?

— Nu e treaba dumneavoastră. Câinele de lemn e acolo?

— Da, e aici...

— Păi dă-mi-l la telefon.

— Imediat. (către Câinele de lemn) E pentru tine...

Câinele de lemn luă receptorul.

— Alo!

— Alo, Câinele de lemn? Ce faci, dragule? Ce e cu vocea asta, ce ţi s-a întâmplat?

— Nu ştiu cine sunteţi...

— Sunt eu, Conducătorul de Oşti Celeste Gavril. Ne-am întâlnit în Sanatoriu.

— Aaaa...! Chiar tu eşti? Eu sunt trist pentru că nu ştiu unde sunt şi am pierdut-o pe Matrioşca.

— Chiar eu. Păi şi ăsta e motiv să fii aşa trist?

— E cel mai serios motiv din lume!

— Păi Matrioşca e foarte fericită acum şi tu vei fi fericit în curând...

— De ce voi fi fericit?

— Pentru că ai fost angajat. Ţi-am aprobat cererea.

— Care cerere, ce angajare? Nu ştiu despre ce vorbiţi.

— Lasă, lasă, nu te pierde cu firea. În curând totul va fi cum trebuie. Felicitări, tovarăşe! Te aşteptăm peste un ceas în audienţă să stabilim detaliile. Clientul tău e chiar lângă tine. Te punem la punct cu biografia lui când ajungi. Dă-mi-l la telefon pe Teofil.

Câinele de lemn, lămurit butuc, îi întinse perplex receptorul lui Teofil. Acesta îl luă nedumerit.

— Alo!

— Alo, da. Domnul Teofil?

— Da, v-am spus!

— Felicitări, şi cazul dumneavoastră a fost rezolvat.

— Cum aşa, care caz?

— Eee, ştiţi dumneavoastră. Veţi vedea, veţi fi un om nou.

— Nu vă înţeleg...

— Oricum nu e cazul. Mă bucur însă că sunteţi tare de inimă. Alţii, când i-am sunat, au făcut infarct şi a trebuit să-i resuscitez încă o dată. Cu grijă, cu grijă în continuare drum bun...

În receptor se auzi tonul. Emiţătorul misterios închise, lăsându-i pe cei doi într-o degringoladă totală.

Se priveau la fel de nedumeriţi ca înainte să sune telefonul şi probabil că ar fi început să se certe, să urle, să îi audă cineva. Deja se speriaseră, dar nu au avut timp pentru aşa ceva. La câteva clipe după ce Teofil Barbălată a pus receptorul în furca telefonului, Câinele de lemn se zvârcolea deja pe jos de durere. Teofil Barbălată se sperie crezând că au fost otrăviţi, dar pe urmă sesiză că pe el nu îl durea nimic.

Câinele de lemn se rostogolea în continuare cuprins de spasme, iar apoi se petrecu ceva formidabil: spatele Câinelui de lemn se despică în două locuri ca tăiat de o lamă invizibilă şi din tăieturile acelea adânci începură să iasă aripi. Aripi albe, uriaşe, îi creşteau Câinelui de lemn şi acopereau totul. Nu se mai opreau, umplând camera. Teofil Barbălată deja nu mai putea să respire, atât de mari şi stufoase erau aripile care se tot înfoiau. Şi atunci s-a petrecut cel de-al doilea lucru uimitor: pardoseala camerei în care erau s-a despicat ca o coajă de nucă şi Teofil Barbălată a căzut brusc în adânc.

Totul se contractă în aşteptarea acelei mici răsuflări. Cade. În China, în Belgia, în Afganistan sunt oameni pe drum.

XXVI

A deschis ochii şi s-a uitat drept în sus: alb. I-a închis la loc. Apoi a auzit voci: colorate. Apoi, aparate. A încercat să se mişte. Îl dureau toate, dureri ascuţite, dar se putea mişca. A deschis din nou ochii: o cameră de spital. Era într-o cameră modernă, de secol XXI, de spital. Era conectat la aparate. O fericire mai mare nu a simţit în viaţa lui.

În curând apăru o asistentă, părea bulversată.

— Un miracol!

— De ce miracol?

— E miracol. Cum vă numiţi?

— Teofil Barbălată...

— Domnule Teofil, eu sunt Mirabela, sunteţi la spitalul Floreasca. Aţi fost în comă peste opt luni după ce aţi fost lovit de un tramvai şi aţi făcut comoţie cerebrală. E un miracol, pentru că nu răspundeaţi la tratament. Peste exact o săptămână conducerea spitalului hotărâse deconectarea dumneavoastră de la aparate.

— Aveţi familie? Spitalul, poliţia nu a găsit pe nimeni. Trebuie să anunţăm pe cineva?

— Nu am pe nimeni...

— Bine aţi revenit...

— Bine v-am găsit...

Teofil zâmbi şi se uită din nou în sus şi de data aceasta îl văzu. Îl văzu limpede. Deasupra lui plana, fâlfâind încetişor, Câinele de lemn. Era îngerul lui. Noul lui înger păzitor. Nimeni nu părea să-l mai vadă, şi nici nu trebuia. Era pe mâini bune. Teofil Barbălată închise ochii şi adormi la loc. Trebuia să se recupereze rapid. Avea multe de îndreptat.

Plângi, plângi, c-o să-Č›i cumpăr o inimă de plastic, un bypass argintiu Č™i curat, un aparat roentgen în miniatură, un aparat de iradiat cu cobalt în miniatură, un bisturiu neînceput. Plângi, plângi, sub temelia casei

ascund pentru tine grămezi de pastile de lemn, un delfin, o coadă de elefant, trei potârnichi Č™i o gâscă de diamant.

Plângi, plângi, c-am să-Č›i dau o mică mască de gaze, un coctail molotov, o piele ninsă de tigru peticită cu zibelină, un deget tăiat, o mitralieră, un fruct unsuros, o pijama purtată, o ceapă, un picior de maimuČ›ă, o labă de rinocer, un Soutine mic pictat pe-un cercel, o primă nenorocire: exact.

Plângi, plângi, o să mă împrumut peste tot Č™i o să îČ›i cumpăr o meČ™ă frumoasă din păr de cămilă, un rinichi, un ficat, trei doctori care să te opereze de polipi la colon.

Plângi, plângi, te vei îmbolnăvi de cancer, vei mânca. cianură. vei bea. cianură. vei respira. cianură. vei vomita. cianură. voi cumpăra bilete la teatru, la rodeo, la balet. Vom merge la operă Č™i la cinema. Vei crăpa, inima ta va crăpa.

Plângi, plângi, un milion de sicrie încap în exact 162 de pagini de carte, un milion de morČ›i încap în exact mintea mea, îi voi cumpăra, o voi cumpăra pentru tine.

Plângi, plângi, o să-Č›i cumpăr un preČ™edinte, un parlament, o Č™coală, asfalt pe care să calci, o să îČ›i cumpăr Č™osete cu care să calci pe asfalt, cu care să te duci la doctor, în care să-Č›i miroasă picioarele, o să îČ›i cumpăr o pajiČ™te numai a ta în care să creČ™ti avioane sălbatice, să îmblânzeČ™ti moartea, plângi, plângi, o să îČ›i cumpăr moartea ca să te urci pe ea, să o călăreČ™ti pe ea, să o numeČ™ti pe ea, să îi spui: Matrioşca.

XXVII

De îndată ce ieşi din spital, T. Barbălată se îndreptă nu, cum era normal, spre tramvaiul 1, care îl ducea acasă, ci spre tramvaiul 36 care îl ducea la inginerul Nicolae Popete.

Urcă în tramvai fără să sesizeze nicio fobie. Nu avea nicio traumă după aşa-zisul „accident de tramvai”. Mergea cu inima uşor strânsă deoarece îi prăpădise toate bijuteriile inginerului şi nu adusese nimic în schimb, dar trebuia să îl anunţe că aparatul lui funcţiona. Avea nevoie de îmbunătăţiri, dar funcţiona. Era un moment revoluţionar. Trebuia făcută o conferinţă de presă, el, T. Barbălată, era martorul viu al călătoriei în timp. Popete îşi va breveta invenţia şi se va îmbogăţi, iar el va fi un erou, un soi de căţea Laica a călătoriei în timp.

— Toată lumea se va schimba, îi explica Câinelui de lemn care stătea înghesuit lângă el pe un scaun de la fereastră.

Câinele de lemn se mulţumea să dea din cap neîncrezător. Unul era vizibil, celălalt era invizibil.

Pe la staţia Iancului, pe scaunul pe care stătea Câinele de lemn se aşeză o doamnă respectabilă cu o căciulă respectabilă de vizon şi guler de blană de vulpe. Câinele de lemn nu părea deranjat, doar T. Barbălată era uşor nedumerit de suprapunerea imaginii doamnei respective peste imaginea Câinelui de lemn, iar doamna era puţin contrariată, chiar deranjată de domnul acela care îi vorbea încontinuu.

— Se va revoluţiona totul. Cursul istoriei va putea fi îndreptat unde e cazul... Gândeşte-te, dacă asasinarea arhiducelui Franz Ferdinand ar putea fi împiedicată, sau a lui Kennedy, sau dacă Bonaparte, Hitler, Stalin, ar putea fi opriţi la timp din ascensiunea lor... Dar toate acestea sunt decizii care trebuie luate la nivel planetar. Înţelegi?

— Nu înţeleg!, răspunse doamna cu guler de vulpe, vizibil iritată.

Încă mai era iarnă.

Când a ajuns în faţa uşii inginerului Nicolae Popete, înainte să apese pe butonul soneriei, T. Barbălată s-a oprit

să îşi aranjeze cravata, să-şi netezească paltonul şi să tragă adânc aer în piept. În spatele lui îşi foia aripile Câinele de lemn.

În cadrul uşii nu apăru mutra decrepită a inginerului, ci aceea mult mai drăguţă a unei fete blonde, mignone, de 17-18 ani.

— Bună ziua, mă iertaţi, îl caut pe inginerul Nicolae Popete.

— Îmi pare rău, nu ştiu să fie nimeni pe scara aceasta cu numele Popete.

— Nu, nu aţi înţeles, el locuieşte chiar aici, în apartamentul acesta.

— Imposibil. Aici locuim noi, familia Tâsloveanu, dar o chem pe mama, poate ştie ea. Mama...!

— Cine, e, dragă?

— Mă iertaţi, caut un inginer, Nicolae Popete, l-am vizitat în urmă cu opt luni şi locuia aici...

— Nu se poate, domnule! Noi locuim aici de 40 de ani. Închide uşa, dragă! Dacă e hoţ?! Chiar deschizi aşa la oricine?

T. Barbălată era total descumpănit. Se mai uită o dată, cu atenţie, la uşa care tocmai i se închisese în nas. Nu avea nicio îndoială, era aceeaşi, acelaşi lemn de brad lăcuit, cu urme adânci de jeg de la trecerea anilor, acelaşi roşcat închis, apartamentul 3, scara B. iar blocul nu-l putea confunda, era singurul cu 4 etaje din zonă. Nu înţelegea ce se întâmplă. În spatele lui Câinele de lemn luase atitudinea veselă a celui căruia i se confirmă bănuielile după ce înainte anunţase: „Ţi-am spus eu...”!

Mă întorc acasă după lungi frământări, deasupra e o lună veştedă şi uscată ca un burduf. Mă voi grăbi să-mi fac o viaţă nouă doar datorită unei noi slăbiciuni.

XXVIII

După ce plecă din faţa apartamentului care nu mai era al inginerului Popete, T. Barbălată nu se îndreptă nici de această dată spre casă, ci, supărându-l pe Câinele de lemn care era tot mai îmbufnat, luă metroul spre Piaţa Romană, spre Biblioteca Academiei. Deja se simţea foarte slăbit şi obosit, dar trebuia să cerceteze. Trebuia.

Permisul lui de bibliotecă nu era la locul său, în buzunarul paltonului, paltonul acesta, ca toate hainele de pe el fiind nou, cumpărat pentru el special pentru a putea părăsi spitalul, de către o asistentă, din bruma de bani pe care îi mai avea pe card.

Dar cu toate că nu avea permisul la el, şi nici un alt act de identitate, le cunoştea bine pe cele trei bibliotecare. Totul era să nu se fi schimbat între timp. Dar asta era foarte puţin probabil, în instituţiile de stat eşti angajat pe viaţă.

Într-adevăr, de serviciu era doamna Mariana. Părea bucuroasă să îl vadă. Îi povesti că a fost bolnav, internat şi o rugă să îi reînnoiască permisul, el dictându-i seria, numarul de buletin şi cnp-ul.

După ce formalităţile fură îndeplinite, T. Barbălată îşi ocupă locul la masa lui din spate-dreapta şi aşteptă nerăbdător arhivele cerute. Câinele de lemn, plictisit, îşi întinse larg aripile, să se mai dezmorţească, acoperind toată acea uriaşă sală de lectură.

T. Barbălată răsfoia arhivele şi nu-i venea să creadă. Istoria nu-l reţinuse nicăieri. Nu se menţiona nicăieri că Anastasia Costachi ar fi fost vreodată căsătorită. Dispăruse chiar şi anunţul nunţii lor din Răcnetul Carpaţilor. Cei doi copii ai lor, însă, copiii lui cu Anastasia Costachi, existaseră. Leopold şi Anabela erau menţionaţi, Leopold fusese ofiţer al armatei române şi murise la Mărăşeşti în cel de-Al Doilea Război Mondial, iar Anabelei, pictoriţă

minoră de avangardă (suprematistă), i se pierdea urma în Parisul anilor 1960.

Anastasia se pare că nu avusese niciodată vreo relaţie oficială cu vreun bărbat, deşi documentele vremii o recomandau ca o mare cuceritoare care cochetase cu destul de mulţi bărbaţi. Însă când era vorba despre paternitatea celor doi copii toate documentele notau „tată necunoscut”. Nici despre Cafeneaua „Chez l’Oubli” nu exista vreo menţiune. Totul se ştersese, de parcă intenţionat istoria îi refuza călătoria în timp. Totuşi, copiii, cei doi copii erau reali. Chiar el le alesese numele.

Sfârşitul Anastasiei Costachi nu a fost unul foarte plăcut, din câte menţionau arhivele. Se pare că bătrâna doamnă şi-a pus capăt zilelor, după ce a fost abandonată de cei doi copii cu tată misterios, asfixiindu-se cu gaz.

T. Barbălată se găsea în faţa unei dileme: nu mai ştia care viaţă din cele două era cea adevărată. Era aici, în bibliotecă, dar i se părea că de fapt e mort, că a murit acolo în mlaştină lăsând în urmă adevărata lume şi acum trăind într-un soi de purgatoriu. Îşi scutură capul alungând gândurile grele ce îl înconjurau. Care era realitatea?

Trecând printre clădirile Academiei, întrând pe geamul crăpat de la intrare, înfrigurând-o pe doamna Mariana, ridicând în aer foile cititorilor din primele rânduri, vântul aduse în nările lui T. Barbălată un miros primăvăratec, de dezgheţ şi parfum de plante exotice din grădina Academiei, care îl învioră. Se ridică şi ieşi, în timp ce Câinele de lemn mai rămase câteva clipe privind pierdut pe fereastră.

În drum spre casă, T. Barbălată îşi cumpără o pâine, un iaurt şi o sticlă de apă. Când intră în apartament îl întâmpină un miros greu, de mucegai şi stătut. Deschise larg toate geamurile. Oboseala i se urcase la cap ca o căldură plăcută şi o moleşeală generală îl cuprinse. Se uită

în jur. Totul era neatins şi un strat gros de praf, de câteva degete, protejase totul în lipsa lui. Mâine avea să şteargă, să facă curat. Acum nu avea putere. Se lăsa seara şi vru să aprindă lumina. Nu era curent, după atâtea luni i-l tăiaseră. Tot mâine avea să rezolve şi asta. Începu să mănânce încet, tacticos, iaurt cu pâine. După ce termină, instinctiv vru să pună resturile în frigider, dar din frigider ieşi o duhoare pestilenţială. Închise frigiderul şi lăsă resturile pe masa din bucătărie. Închise geamurile şi se aşeză pe canapea. Era frig şi întuneric.

— Şi acum ce?, întrebă T. Barbălată

— Acum te culci, îi răspunse Câinele de lemn.

Iar T. Barbălată făcu întocmai.

Aproape în fiecare zi citesc o Č™tire despre Apocalipsă, despre cutremure, uragane, războaie, criză, maltratări de copii. Însă toată această înscenare, toată această lume colcăitoare care-Č™i revarsă puroiul Č™i ura în mintea mea nu face altceva decât să mă convingă Č™i mai tare că a mânca un măr Č™i a învia sunt de fapt lucruri apropiate.

XXIX

Peste câteva săptămâni în viaţa lui T. Barbălată se petrecu un nou miracol.

Între timp, scriitorul începuse o colaborare substanţială la revista Lumea misterelor, unde, săptămânal, scria câte un articol în care aborda frontal problema întoarcerii în timp, a existenţei fantomelor, a spectrelor, a morţilor vii, a îngerilor şi chiar a Stăpânului tuturor. De fapt, T. Barbălată nu făcea decât să susţină vehement existenţa tuturor acestor lucruri şi să îşi exemplifice panseurile filosofice şi încrengăturile teoretice cu episoade din evenimentele trăite chiar de el de curând.

Astfel, toată lumea, cel puţin publicul revistei Lumea misterelor, ştia că scriitorul Teofil Barbălată fusese înapoi în timp şi asigurase un viitor mai bun, nu chiar omenirii, dar cel puţin ţărişoarei noastre, că se luptase eroic cu spectrele ciumaţilor din Balta Albă, trimiţându-le înapoi unde le e locul şi salvase astfel Bucureştiul de o nouă ciumă, că vorbise personal la telefon cu Stăpânul tuturor şi că era mereu însoţit de un Înger Câine de lemn etc.

Afacerea acesta era cu folos pentru toată lumea. Pe de o parte, articolele lui scandalizau şi creşteau vânzările şi vizibilitatea revistei (T. Barbălată a fost chiar invitat la Televiziunea Poporului să-şi spună povestea), pe de altă parte, cu câştigurile substanţiale pe care T. Barbălată le avea de pe urma momentului său de glorie îşi putea plăti datoriile şi se putea întreţine destul de bine.

Între noi fie vorba, toată lumea, dar mai ales prietenii săi scriitori, credea că T. Barbălată este nebun cu acte în regulă. Se dusese naibii şi bruma de credibilitate pe care o avusese înainte de aventura sa, dar, chiar şi fără credibilitate, era un fenomen de audienţă. Omul făcea spectacol şi spectacolul lui plăcea. „Ce nevoie avem de adevăr când ne amuzăm atât de bine?”, se întreba la un moment dat un prezentator TV în vogă, referindu-se la impactul social al lui T. Barbălată.

Într-o dimineaţă, chiar după ce T. Barbălată îşi luase micul dejun care consta în felii de pâine prăjită cu brânză brie, ouă fierte tari şi lapte cu fulgi, iar Câinele de lemn levita în sufragerie uitându-se la o telenovelă, lui T. Barbălată îi sună telefonul mobil. Era SGR-ul de la Lumea misterelor, îi contactase cineva foarte important, unul dintre cei mai bogaţi şi mai influenţi oameni din ţară îi sunase pentru a stabili o întâlnire în particular, la el la Palat, cu T. Barbălată. Întâlnirea era în câteva ore. Nu exista posibilitatea unui refuz.

— Ce să mai însemne şi treaba asta?, îl întrebă T. Barbălată pe Câinele de lemn.

Câinele de lemn îşi desprinse cu greu ochii de la TV, îl privi placid pe T. Barbălată şi ridică uşor din umeri. De pe aripi i se desprinse praful.

Până pe Aleea Alexandru, unde individul cel important îşi avea casa, T. Barbălată s-a deplasat cu metroul până la Piaţa Victoriei şi apoi pe jos. Încă mai era o dimineaţă răcoroasă de martie în aerul căreia se învălmăşeau şi se contopeau mirosul iernii ce apunea şi cel al parfumurilor florale ce stăteau să plesnească din mugurii de peste tot din jur.

La intrare stătea o imensă gardă de corp care purta o mască. Părea indiferentă şi nu a mişcat nici un deget, aşa că T. Barbălată a deschis singur uşa grea de metal şi a intrat într-un hol imens de marmură. Pe gazdă o mai văzuse doar la televizor şi nu avusese niciodată nimic de împărţit cu ea. Era curios despre ce este vorba.

După câteva minute în care T. Barbălată cercetă holul de marmură în care nu era nimic de cercetat, îşi făcu apariţia un pitic.

Avea cam un metru treizeci, dolofan, îmbrăcat la costum şi era deosebit de amabil. La vederea lui, Câinelui de lemn i se zburliră penele, iar piticul se linse pe bot.

Din holul de marmură intrară într-un soi de „sală a tronului” unde, într-adevăr, într-un jilţ, îl aştepta zâmbind larg persoana ce-l invitase.

Lui T. Barbălată i se păru că în realitate individul arată chiar mult mai bine decât la televizor. Îl privi cu atenţie şi fu fascinat de superbii lui ochi verzi. Ochii aceia te duceau departe, te vârau în mrejele unei păduri verzi imense, nestrăbătute de om. Îţi vedeai în ei toată viaţa, atât erau de limpezi. Într-o clipă, T. Barbălată se scufundă în ochii aceia ca într-o apă rece şi, privind în urmă, îl văzu pe T.

Barbălată, însoţit de Câinele de lemn intrând pe uşa aceea mare de metal şi nemaiieşind niciodată. Se sperie şi dădu un pas înapoi împiedicându-se de pitic.

— Pardon!

— Nu-i nimic, nu-i nimic, apropiaţi-vă!, spuse bogătaşul în timp ce piticul o zbughi sprinten în spatele jilţului.

— Noi?

— Da, voi, tu şi îngerul tău. Vă văd limpede pe amândoi. A..., nu vă speriaţi, ştiţi, în palatul acesta viaţa e ca o vrajă, aici se văd ţesăturile adevărate ale tuturor fiinţelor.

T. Barbălată şi Câinele de lemn se uitară unul la altul nedumeriţi. Câinelui de lemn i se părea că figura individului din jilţ îi e cunoscută, dar nu ştia de unde.

— Eu adineauri mi-am văzut nenorocul, spuse T. Barbălată.

— Da, ştiu, rătăceai prin el ca printr-o pădure adâncă.

— Exact.

— Da, dacă mergeai puţin mai departe, dacă nu ţi-ar fi fost atât de frică, ţi-ai fi văzut şi sfârşitul. Şi nu doar sfârşitul tău, dacă mergeai şi mai departe ai fi văzut şi sfârşitul lumii acesteia...

— Chiar nu ştiu dacă vreau să văd...

— E frumos să vezi sfârşitul lumii în lumina soarelui. Iarba e înaltă în momente din acestea. Nu prea mai sunt multe lucruri în jur. Poate o clădire, poate două. Dar, din două, una sigur e pustie şi arsă... Ia, spune tu, Câine de lemn, tu nu ai vrea să o mai revezi pe Matrioşca?

— Ba da..., aş vrea..., răspunse şovăind Câinele de lemn.

— Păi eu te pot ajuta.

În timpul acesta piticul cel umflat, în costum, începu să facă tumbe în spatele jilţului, să mârâie, să hârâie, să îşi

sugă degetele şi să plescăie, să rânjească. Individul din jilţ întinse mâna şi-l scărpină pe ceafă ca să îl liniştească. Apoi, profitând de uimirea crescândă a celor doi invitaţi, continuă:

— Iar pe tine, dragul meu Teofil, te pot ajuta să devii cel mai important scriitor din timpul tău... Vedeţi voi, lumea asta e un labirint care duce doar către moarte. Fiecare îl parcurge cum ştie mai bine, ghidat sau întâmplător, dar finalul e acelaşi. Până la urmă te sacrifici. Însă pentru cine te sacrifici? Aceasta e întrebarea! La momentul oportun, dacă vă veţi sacrifica pentru cine trebuie veţi primi răsplată pe măsură. Şi nu, nu vă iau cu promisiuni, veţi primi răsplată pe loc, în lumea aceasta. Tu, Câine de lemn o vei reîntâlni pe Matrioşcă, iar tu, Teofil vei fi cel mai mare scriitor din veacul tău...

Câinele de lemn simţi că în joc intra ceva nou, ceva necunoscut pentru el, că ceva rece, ca o lamă de cuţit îl atingea. Se simţi abandonat, părăsit, în neorânduială. Simţi, ca după secole, deznădejdea. Iar aceasta creştea în sufletul lui încâlcită. Simţi din nou dragostea pentru Matrioşcă, o dragoste de care uitase. Simţi pasiunea şi trăi din nou sentimentul încătuşării. Se uită în sus, căutând o privire atotştiutoare. Dar acolo era doar tavanul. Se rugă şi nădejdea încolţi brusc în sufletul său. Îşi aranjă penele. Apoi îşi aminti unde îl mai văzuse pe cel bogat. La sanatoriu, în flăcări. Era schimbat, foarte schimbat, nimic din corp nu semăna cu corpul pe care îl ştia, însă ochii, ochii erau aceiaşi. I-ar fi recunoscut oriunde, erau ochii Regelui Nisipurilor Mişcătoare.

— Vom spune nu ofertei tale!

— Dar de ce, mai gândiţi-vă...

— L-ai auzit!, spuse Teofil şi se întoarse pe călcâie către ieşire.

— Auzi, spuse individul din jilţ, tu, Câine de lemn, l-ai apărat pe T. Barbălată până acum?

— Da, spuse Câinele de lemn.

— Cum?

— L-am ţinut de mână când era să calce într-o groapă, l-am ferit de gripă în tramvai...

— Ei, de acum, dacă refuzaţi oferta mea, va trebui să faci eforturi mult mai mari de atât... Poate vă răzgândiţi, totuşi... Hai să vă las cartea mea de vizită, poate vă răzgândiţi...

Individul se ridică din jilţ, scoase o carte de vizită şi i-o întinse lui T. Barbălată. Văzând gestul stăpânului său, piticul cel schimonosit şi bondoc scoase şi el o carte de vizită şi o întinse. T. Barbălată luă cele două cărţi de vizită dintr-un amestec de complezenţă şi frică şi se îndreptă spre ieşire. La ieşire, garda de corp mascată scoase şi ea o carte de vizită pe care T. Barbălată o luă. Apoi se petrecu ceva straniu, individul din jilţ îşi duse mâna la frunte ca şi cum l-ar fi durut foarte tare capul, scutură din cap şi privi în jur. Părea buimac şi T. Barbălată observă că acum avea ochii căprui. Bogătaşul se uită la cei doi nerecunoscându-i. Îngână un „cine sunteţi voi, ce căutaţi pe proprietatea mea?” la care nu-i mai răspunse nimeni, T. Barbălată şi Câinele de lemn nemaioprindu-se până la metrou.

Trăgându-şi sufletul după o asemenea experienţă, T. Barbălată îşi aminti de cărţile de vizită. Erau simple. Pe cea a individului din jilţ scria: „Rege atotputernic al Federaţiei Intergalactice şi Comandant al Universului şi al Veacului acestuia”, iar dedesubt: „Nu vă deranjaţi, vă contactăm noi când e cazul”.

Pe cartea de vizită a piticului scria: „Spiritul viu al focului”, iar dedesubt scria: „Deviza noastră este arde tot ce nu poţi mânca. Venim când e cazul”, iar pe cartea de vizită a bodyguardului au descoperit următoarele: „Noi

suntem Anonimus. Noi suntem Legiune. Nu iertăm. Nu uităm. Aşteptaţi-ne.”

— Parcă mai auzisem de Legiune undeva... şi nu mă gândesc la legiunile romane, spuse T. Barbălată

— O singură Legiune nu uită şi nu iartă, aceea de demoni, îi răspunse gânditor Câinele de lemn.

Pe amândoi i-a trecut un fior.

După ce au ajuns acasă, T. Barbălată s-a asigurat că închide bine uşa cu cheia de două ori.

— Auzi?, spuse Câinele de lemn.

— Spune.

— Eu nu mai merg la întâlniri de astea.

Odată cu inima Č™i iluminarea. E tot mai îngrijorător pentru mine faptul că nu mă mai pot face înČ›eles Č™i nici nu Č›in la asta cu tot dinadinsul. M-aČ™ putea lipsi, dar rămân cu spaima unei distrugeri a lumii care mă acaparează. E tot mai obositoare Č™i mai terifiantă Ascensiunea. EvoluČ›ia demonului în literatură şi lume. Demonul apare acum peste tot. Demonul nu mai înČ™eală că nu există, diavolul are nevoie de marketing, de PR, de vizibilitate, de like-uri pe facebook. Demonul. Nu voi mai spune acest cuvânt. Spunem: penumbră. În penumbră nu există bine Č™i rău, în penumbră locuim toČ›i într-o lume virtuală. În penumbră jucăm counter-strike fericiČ›i. Ucidem oameni în penumbră Č™i nu e de-ajuns. Pajişte albă. În penumbră nimic nu e real, în penumbră cuČ›itul nu poate spinteca, sângele e doar pixeli. Ne jucăm în penumbră, facem orgii. În secret? E urât în penumbră, mi-e frică în penumbră, nu vă înČ›eleg în penumbră, nu vă cunosc, nu mă recunosc. Sunt la fel. Am amorţit. Am murit. Când penumbra îČ™i va deschide aripile răcoroase de-acvilă cine va decide cine pleacă Č™i cine rămâne? Cui i se va face teamă în penumbră la atingerea ei de metal? Deja cad, care este adevărate realitate? Deja am greČ™it

Č™i voi greČ™i în continuare până când tot ceea ce văd se va usca. Nu înČ›elegeČ›i, în penumbră eČ™ti pedepsit pentru ce e moral. Nu avem frumuseČ›e, libertate, onoare,vanitatea este o scârnă ce ni se scurge pe gât natural, trăim din surogate, din droguri cerebrale, virtuale interstiČ›iale, pestilenČ›iale, ieftine Č™i colosale. Fericirea este reală, este posibilă Č™i poate depăČ™i firea noastră animală. Lumea trebuie abandonată pentru a fi câČ™tigată. ToČ›i alegem calea ciudată, toČ›i scriem mort încă de vii. Mumii. Răutate, egoism, egocentrism, decadentism, avangardism. Absurdul este noua regulă în societate. Absurdul nu mai provoacă rupturi, nu sparge, nu înspăimântă, nu îndepărtează, realitatea nu îl disociază, absurdul atrage, este miČ™to, tratăm absurdul cu îngăduinČ›ă Č™i ironie. Cochetăm cu el ca Č™i cu o femeie, ca Č™i cu o târfuliČ›ă plăcută Č™i zbanghie. Absurdul ne copleČ™eČ™te, ne ingurgitează, ne mestecă, ne zdrobeČ™te, Normalitate e un cuvânt fără referent, am luat-o razna. Totul este incert. Suntem sofisticaČ›i, ironici, superiori, suntem prea post-orice pentru orice este etic, pentru viaČ›ă în general. Nimic nu ne poate fi pe plac, nimic nu e bine, suntem un covor vegetal, putrezim, mirosim. Limbajul s-a spart. Poc! Urăsc ce nu înČ›eleg. Non-viziune. Lipsa de întuneric e vid. Non-viziune. Lipsa de întuneric e vid. Non-viziune. Vid.

XXX

— Am stat azi-noapte în groapă. Am avut o treabă. Mi s-au plâns viermii de calitatea cărnii de om. Cică nu mai e fermă, fibroasă, gustoasă ca pe vremuri, acum e pufoasă, de la mersul la sală, şi are un gust oribil, e plină de E-uri. Ziceau că intră în greva foamei. Să vezi atunci ce de sfinţi. Când să ies îmi zice unul: nu-l lăsa bă pe ăla de ai grijă de el să se facă, bă, scriitor, că asta o să-l piardă...

— Ai visat?

— Glumeam, bre. Să te mai destind. Adu încoace o Biblie.

— Mie nu-mi plac glume de astea... De ce vrei Biblie, bre?

— De acum facem totul după Biblie. E groasă, bre.

— Dacă zici, tu, bre.

— Zic, bre.

— De ce vorbim cu bre, bre?

— Nu ştiu, bre.

T. Barbălată se uită în bibliotecă după Biblie, iar Câinele de lemn se lăsă, imaterial, pe canapea. Glumeţ, dar părea abătut şi obosit. Chiar şi pentru un înger. Nu mai ieşiseră din apartament de trei zile. T. Barbălată şi Câinele de lemn deschiseră Biblia la întâmplare şi citiră următoarele: „1. Şi într-una din zile, pe când Iisus învăţa poporul în templu şi binevestea, au venit arhiereii şi cărturarii, împreună cu bătrânii, 2. Şi, vorbind, au zis către El: Spune-ne nouă cu ce putere faci acestea, sau cine este Cel ce Ţi-a dat această putere? 3. iar El, răspunzând, a zis către ei: Vă voi întreba şi Eu pe voi un cuvânt, şi spuneţi-Mi: 4. Botezul lui Ioan era din cer sau de la oameni? 5. Şi ei cugetau în sinea lor, zicând: Dacă vom spune: Din cer, va zice: Pentru ce n-aţi crezut în el? 6. Iar dacă vom zice: De la oameni, tot poporul ne va ucide cu pietre, căci este încredinţat că Ioan a fost proroc. 7. Şi au răspuns că nu ştiu de unde. 8. Şi Iisus le-a zis: Nici eu nu vă spun vouă cu ce putere fac acestea”.

— Aceasta este puterea care ne va salva.

— „Ne” va salva, Câine de lemn?, întrebă T. Barbălată.

— Nu-mi mai spune Câine de lemn. Numele meu de înger este Metatron. Da, „ne”, şi eu am fost ispitit.

— Chiar crezi că e atât de mare pericolul?

— Cred că este cel mai mare pericol posibil.

— Şi cum ne vom lupta cu el.

— Cu cea mai puternică armă.

— Puterea asta nenumită...?

— Rugăciunea.

— ?

— Totul se petrece virtual, în virtual. Regele Nisipurilor Mişcătoare speculează şi exploatează doar virtualităţile fiinţei. În realitate ne putem întoarce oricând la Stăpânul Tuturor.

Chiar când T. Barbălată voia să-l întrebe uşor sfidător pe Câinele de lemn sau, mă rog, Metatron, cum te poţi lupta cu demonii prin rugăciune când rugăciunea e doar rugăciune şi demonii par atât de reali, îi sună mobilul, semn că avea un mesaj. Deschise şi citi următoarele: „Nu vreau să te mai văd niciodată în viaţa mea. Tot ce îmi vei mai spune de acum înainte nu sunt decât minciunile pe care te-a învăţat viaţa trăită în spurcăciune să le spui. Vreau să îţi mai spun doar atât: Ţi-ai bătut joc de o dragoste curată”. Mesajul era semnat „Matrioşca”. T. Barbălată înţepeni. Îi arătă ecranul telefonului prietenului său înaripat, întrebându-l:

— Ce mai e şi asta?

— O distracţie.

— Dar eu nu mă distrez deloc...

— Orice distracţie este menită să te distragă de la rugăciune.

— Şi dacă e adevărat, dacă întâlnirea noastră a fost o greşeală, dacă eu am intervenit în destinul tău? Dacă am putea repara toate astea? Dacă cei răi sunt cei buni şi invers? Cum ştim? Cum ştim ce e bine, pe cine să urmăm, ce e de făcut?

— Deschide Biblia din nou.

— De ce?

— Când cauţi răspunsuri doar în Biblie le vei găsi.

— Unde să o deschid?

— Oriunde.

T. Barbălată deschise din nou Biblia la întâmplare şi citi următoarele:

„35. Şi ei au istorisit cele petrecute pe cale şi cum a fost cunoscut de ei la frângerea pâinii. 36. Şi pe când vorbeau ei acestea, El a stat în mijlocul lor şi le-a zis: pace vouă. 37. Iar ei, înspăimântându-se şi înfricoşându-se, credeau că văd duh. 38. Şi Iisus le-a zis: De ce sunteţi tulburaţi şi pentru ce se ridică astfel de gânduri în inima voastră? 39. Vedeţi mâinile Mele şi picioarele Mele, că Eu Însumi sunt; pipăiţi-Mă şi vedeţi, că duhul nu are carne şi oase precum mă vedeţi pe mine că am”.

Deci duhurile nu au carne şi oase şi nu pot ucide. T. Barbălată se linişti şi ieşi la o plimbare. Parcă ar fi dat timpul înapoi. Se văzu iarăşi scriitoraşul mediocru care visa să devină celebru, îşi revăzu aventurile, se vedea acum, în plină realitate. În dreapta lui, îngerul nevăzut îl ţinea grijuliu de braţ. Ce se întâmpla cu lumea asta? Ce se întâmpla cu el? De ce toate astea, la ce bun? Nu vedea rostul. Nu exista rostul. Totul nu era decât o goană nebună înspre un final. O goană cu multiple posibilităţi de alegere. Labirintul acela de care îi vorbise Regele Nisipurilor Mişcătoare. Un labirint uriaş care sfărâma oase, destine, prezente şi viitoare, care decidea viaţa sau moartea, viaţa veşnică sau chinul veşnic. Lumea de acum sau lumea de apoi? Ce alegi... Pe cine preferi? Poţi rezista tentaţiei? Unde e capcana? Care e capcana? Mă mai pot salva? Cine mă poate salva? Ce trebuie să fac? „Rugăciune”, îi şopti în ureche Câinele de lemn. „Rugăciune”, şopti ca pentru el T. Barbălată. Şi se decise: în viaţa lui nu va mai scrie un rând, nici pentru gazetă, nici pentru cărţi, pentru nimic. Toate rândurile scrise erau mincinoase, în toate rândurile scrise exista ispita. Prin scris puteai să cazi fără să ştii. Se

hotărâse: din chiar acel moment T. Barbălată nu mai era jurnalist, nu mai era scriitor, nu mai era persoană publică, nu mai era nimic. Să nu scrii nimic e un curaj mai mare decât să scrii. Era doar un om care voia să îşi salveze sufletul. Şi să îşi salveze îngerul.

Ştia cât de clişeistic era ce simţea, dar nu se putea abţine: în el erau doi Teofil. Sau cel puţin doi. Unul voia să se mântuiască şi să-şi salveze şi aproapele, iar celălalt nu dorea decât să se autodistrugă şi să distrugă cât mai mult în jurul său în numele artei.

Avea o poftă nebună să bea, litri şi litri de whisky, i-ar fi dat pe toţi pe gât în câteva ore. Apoi ar fi devenit melancolic, exuberant, violent, deprimat, paranoic, sinucigaş. Pe de o parte îşi dorea asta, ieşirea aceasta din lume. Dar făcuse destul ca să merite un asemenea exit? Era suficient de valoros pentru a se dedica demonului? Demonul e un recrutor dur. Cei slabi nu se califică, sunt striviţi. Sau sunt primiţi doar cei mai slabi? Setea îi ardea gâtlejul. O cană de vin, dar ştia că nu se poate opri la o cană. O cană se făcea mereu o sticlă, apoi cinci. Apoi melancolie, exuberanţă, violenţă, depresie, paranoia. Toată viaţa şi-a dorit să fie un autor mare, nu imens, doar mare. Fără alcool nu putea fi nimic. Alcoolul îl ajuta să scrie, să aibă viziuni, să fie mare. Fără alcool se vedea cum era de fapt: un autor pitic. Atât.

Îşi aminti un coşmar care îl obseda în copilărie: se trezea singur în casă. Îşi căuta părinţii şi nu erau nicăieri. Ieşea afară din casă şi nu găsea pe nimeni. Traversa dealurile până în oraş şi oraşul era gol. Era singur într-o lume abandonată. Totul era intact, magazinele, clădirile, totul, doar că nu era nicăieri ţipenie de om. Simţea un mare gol în suflet chiar atunci şi trăia senzaţia unei bule imense care se tot umfla şi începea să plutească peste lumea aceea abandonată. Bula aceea era el şi dimensiunile sale le depăşeau în curând pe cele ale pământului şi se trezea în spaţiu, o bulă imensă într-un spaţiu negru şi abandonat, complet pustiu, o goliciune pe care o tot înghiţea fără să explodeze. Se trezea

întotdeauna plângând, cuprins de cea mai autentică deznădejde şi disperare. I se făcu din nou frică.

Era cea mai plăcută seară din sfârşitul acela de martie. Aerul era călduţ şi înmiresmat, norii se destrămau încet, cârduri de păsări acopereau orizontul, întorcându-se din ţările calde. Cădea seara şi încă era atât de multă lumină.

Inima nu doare. Simulez. Creierul nu doare. Simulez. Îndepărtarea de Dumnezeu nu doare. Simulez. Când spun că mi-e frică de creierul meu, că l-aş tăia, spun adevărul.

XXXI

— Deci te-ai decis să nu mai scrii niciun rând, chiar dacă ai avut atâtea experienţe?

— Da. Niciunul.

— La ce bun atunci drumul, aventura, înfruntarea primejdiilor, dacă la sfârşit nu-ţi primeşti răsplata? Răsplata ta era să fii un mare scriitor...

— Câteodată răsplata vine altfel decât te aştepţi. Scrisul e o capcană, te face să minţi. Şi odată ce ai minţit te prinde în vrăjile sale ca o himeră. Întocmai ca o himeră, amestec de animale stranii care te devoră pe dinăuntru.

— Şi atunci ai suferit degeaba? Ai trecut prin atâtea degeaba?

— Nimic nu e degeaba, dar de ce să primeşti o răsplată care nu-ţi mai spune nimic. Doar de dragul răsplatei? Nu trebuie să-ţi laşi inima unde nu i-e locul.

— Aştepţi răsplată de la Stăpânul tuturor?

— Nu mă ispiti. Stăpânul tuturor nu dă răsplată măruntă pentru lucruri mărunte.

— Mulţi spun că Stăpânul tuturor este rău şi exigent. De multe ori cere foarte mult de la tine şi îţi dă lucruri de care nu ai nevoie. De exemplu ţie ţi-e foame şi după zeci

de rugăciuni el îţi dă o haină. La ce te ajută haina când ţi-e foame? Nu mai bine ţi-ai primi răsplata de care ai nevoie?

— Crezi că ştii mai bine decât Stăpânul tuturor de ce avem nevoie? Poate că ai nevoie de haină ca să nu mori de frig şi trebuie să mai simţi foamea pentru că nu te-ai smerit destul. Nu avem nevoie de nicio răsplată. Doar de smerenie.

— De ce să fii smerit când îi poţi învăţa atâtea pe cei din jur, când le poţi deschide ochii?

— Scriitorul doar îşi imaginează că poate da răspunsuri. Dar se înfierbântă numai. Nu are răspunsuri. Poate în schimb înşela. Poate avea succes. Dar totul e o minciună.

— Şi cum poţi să trăieşti în continuare fără nicio siguranţă materială? Din ce o să câştigi bani? Ce ştii tu să faci?

— Păsările cum trăiesc sub cerul liber? Şi vagabonzii învaţă să fie vagabonzi, nu se nasc aşa. Şi trăiesc.

— Ai putea, totuşi, să scrii o ultimă carte, cu învăţături bune. Despre experienţa morţii, de exemplu, pe care o cunoşti atât de bine...

— În faţa morţii nu ai ce să demonstrezi, nu ai ce sfaturi să dai. Trebuie să taci şi să te pregăteşti pentru Judecată. Cum va sfătui cel mai murdar dintre voi pe ceilalţi cum să se spele?

— Bine, dar nu trebuie să te îndreptăţeşti pe tine însuţi, dar poţi propune o viziune a lumii, chiar şi greşită. Nu suntem liberi?

— Îndreptăţind-o pe aceea nu mă îndreptăţesc pe mine?

— Cu toţii avem convingeri, de astea nu putem scăpa. E greşit să ne spunem pe faţă convingerile noastre?

— Cu toţii avem paraziţi în sau pe corpul nostru. De ei nu putem scăpa. E bine oare să ţi-i arăt de fiecare dată când ne întâlnim şi să mă laud cu ei?

— Vrei să spui că tot ce credem sunt paraziţi?

— Vreau să spun că pentru a spune o minciună bună trebuie să te convingi pe tine de ea prima dată. Trebuie să crezi cu tărie în ea ca să te creadă alţii.

— Şi cum îţi mai găseşti rostul în marea aceasta de plăsmuiri, de minciuni? Există adevăr cu adevărat?

— Când creşti, te maturizezi, vezi că lucrurile nu sunt atât de simple pe cât păreau când erai copil. Pe urmă îmbătrâneşti, şi vezi că lucrurile sunt extrem de simple, chiar mai simple decât în copilărie. Nu sunt deloc atât de complicate pe cât par. Unii îşi văd doar greşelile lor, alţii le văd doar pe ale altora. Şi unii şi alţii greşesc în continuare.

Creatura dădu să deschidă din nou botul, dar Câinele de lemn se apropie din colţul în care stătea retras şi fâlfâi din aripi energic şi furios: „Ajunge, demone! Timpul tău a expirat”. Arătarea o zbughi pe fereastra deschisă, iar T. Barbălată reuşi în sfârşit să adoarmă. Visă că era în mijlocul unui lac uriaş, singur într-o barcă aflată în derivă în care intra apă. Nu era panicat, pescuia cu vechea lui lansetă Hemingway, doar că în loc de momeala obişnuită folosea pui vii de pisică. Puii se zbăteau serios, încercând să scape, să înoate, înainte să se înece. Îşi aminti în vis ceva ce îi spusese demonul care tocmai îl părăsise: „important e să obţinem plăcere din tot”. Se crăpa de dimineaţă. În satele din jurul Bucureştiului se auzeau primii cocoşi.

Destule, dragostea mea, non-viziune, se vor tot spune. Am vrut, am avut, am cunoscut, dragostea mea non-viziune, am băut cu tine din sângele meu până ne-am săturat.

XXXII

„Îndură-te pe tine însuţi şi iubeşte-l pe aproapele tău”. Aceasta fu propoziţia cu care se trezi T. Barbălată în minte în dimineaţa aceea de aprilie.

Deşi ploaia părea să se mai fi oprit, deşi era odihnit şi în odaie mirosea a proaspăt, T. Barbălată se găsea în faţa unei imposibilităţi absurde: nu ştia unde e.

Aşa i se întâmpla de fiecare dată de câteva dimineţi încoace. De când se mutase în creierii munţilor.

Plecase din Bucureşti ca simplu excursionist, să se mai liniştească, dar odată ajuns pe dealurile acelea nu s-a mai clintit. Ceva îl ţinea acolo. Fără să premediteze nimic, devenise un soi de pustnic. Primul vecin pe care îl avea casa pe care o cumpărase era la şapte kilometri, peste dealuri, văi şi păduri. Se putea întreţine destul de bine singur, nu-i lipsea nimic din cele esenţiale. Avea în beci cartofi, mere, avea fântână, un şopron cu lemne de foc, un grajd cu o văcuţă, chiar şi câteva găini. Încet, în câteva săptămâni T. Barbălată devenise un autentic fermier începător. Locurile îi erau cunoscute, copilărise în zonă, iar casa pe care o cumpărase cu toate acareturile şi animalele aparţinea unei verişoare care de abia aştepta un asemenea târg să se poată muta la oraş. Singurătatea aceea nu pria nimănui.

De câteva zile însă, în fiecare dimineaţă T. Barbălată se trezea într-o casă străină. Îi trebuiau câteva minute bune să îşi amintească ce e cu el. Aşa se întâmpla de când cu invadatorii. Iar invadatorii nu erau, cum am putea crede, animalele sălbatice. Mai venea şi ursul, şi vulpile, dar nu acestea îl supărau pe T. Barbălată, ci morţii. Morţii care veneau în valuri de peste dealuri peste el.

Cum spuneam, locul era aproape pustiu, mai erau foarte puţini oameni rămaşi. Majoritatea bătrâni, pe ducă şi ei. Din cauza aceasta totul căpătase o accentuată tentă sălbatică, vegetaţia era abundentă, pădurea părea să se prăvale tot mai mult peste cele câteva case, iar ploaia nu mai înceta, pământul mustea de apă, era o umezeală rece care se simţea direct în oase. T. Barbălată ajunsese pe dealurile acelea într-o zodie a ploii şi asta nu-l bucura.

După obiceiul locului, toate dealurile acelea erau de fapt cimitire ale familiilor care au locuit înainte aici. Da, în zona aceea oamenii îşi îngroapă morţii în curtea caselor sau, mai exact, pe dealurile din curţile caselor. Era, într-adevăr, înconjurat de o armată de morţi. Dar ce rău puteau să facă?

Înainte să facă târgul cu verişoara sa, T. Barbălată a stat peste drum în vechea casă a părinţilor săi. Casa era de nelocuit, dar s-a încăpăţânat să stea acolo. L-a luat deodată o toropeală existenţială, era trist şi fericit deodată, rememora secvenţe din copilăria petrecută în casa aceea şi îşi puneam probleme despre devenirea sa, despre ce a ajuns. Aşa s-au dus ore... De îndată ce s-a lăsat seara, a vrut să aprindă lumina şi şi-a dat seama că panoul electric nu funcţiona. Logic ar fi fost să se ducă să doarmă la verişoara sa şi să revină a doua zi dimineaţă, dar nu a făcut aşa, era prea încărcat. S-a culcuşit într-un colţ al bătrânului pat de brad, a tras peste el colţul cergii plină de praf şi a rămas aşa, nemişcat, încremenit într-un timp ce pendula rapid între copilărie şi prezent. Deodată a simţit o mişcare, o prezenţă, în casă mai era cineva alături de el. A sărit repede din pat. În buzunar avea un cuţit dotat şi cu o mică lanternă. A aprins lanterna şi, alert, a început să cerceteze casa ungher cu ungher. Vechea teamă din copilărie, când un ucigaş evadase şi se ascunsese între dealurile acelea revenise. Atunci, până să-

l prindă, tatăl său a dormit două săptămâni cu securea sub pernă şi în tot locul prin casă erau plantate strategic cuţite, răngi, iar lângă uşă era un târnăcop. Acesta era episodul al doilea. Primul episod a fost cel în care timp de o săptămână a locuit sub acelaşi acoperiş cu doi hoţi. S-au dat drept muncitori zilieri. Au stat la ei o săptămână, au mâncat cu ei au muncit cu ei la câmp, apoi, într-o dimineaţă au dispărut cu tot ce era valoros în casă. Erau unele lucruri. Şi au lăsat un bilet: „Fiţi mai atenţi pe cine primiţi în casă. Puteam să vă omorâm!”. De atunci avea frică de hoţi, iar o casă abandonată poate fi un culcuş destul de îmbietor pentru cineva care se ascunde. Dar de data asta nu era nici un hoţ. A căutat peste tot, în fiecare colţişor şi nu a dat de nimeni şi de nimic. În raza lanternei se vedea doar praful răscolit de cercetările sale, însă sentimentul acela nu l-a părăsit. S-a aşezat din nou în pat, scârţâitul lui l-a speriat, dar pe urmă s-a liniştit din nou. Era aproape să aţipească, pleoapele îi erau deja foarte grele, cleioase, când a auzit din nou fâşâitul acela. A sărit din nou, în faţa sa a auzit mişcându-se uşa, fugea, a fugit după el, a trecut prin camera verde, apoi prin camera roşie, dar când să intre în camera galbenă s-a oprit. Era aproape dimineaţă, printre perdelele putrede de mucegai şi umezeală străbăteau câteva raze albastre firave. Nu era nimeni nici în camera galbenă, dar, spre deosebire de aseară, în mijlocul camerei era aşezată masa mare de lac, masa aceea pe care nu o s-o uite niciodată, masa pe care a stat aşezat sicriul tatălui său la priveghi, atunci când a stat singur cu el în casă, tatăl în sicriu, Teofil lângă el, o noapte întreagă. Teofil avea 12 ani. Sicriul nu era pe masă, dar masa era aşezată în exact acelaşi loc. Pe ea era deschisă Biblia tatălui său. A dat să intre, să vadă unde era deschisă, dar nu a reuşit, ceva ca o energie, ca un câmp de forţă nu îl lăsa să intre. Şi atunci a văzut: camera

era bombată, ferestrele şi pereţii erau bombaţi în afară, se chinuiau să conţină o energie ce era gata să explodeze.

A simţit o slăbiciune, simţea cum îl lasă picioarele, rezemându-se de pereţi a traversat înapoi camerele şi s-a tras până la pat. A căzut în pat ca o ghiulea şi a simţit o durere teribilă în piept, ca şi cum cineva încerca să îi smulgă inima. Nu putea să strige. Atunci a observat prima oară că nu-l mai vedea pe Câinele de lemn nicăieri. E un infarct, şi-a zis, ştia cum doare un infarct, nu avea ce altceva să fie. Durerea a ţinut câteva secunde, apoi a simţit că nu mai poate să respire, încerca să tragă aer în piept dar nu putea, ca şi cum cineva l-ar fi strangulat în chiar momentul acela. Nu s-a mai opus, s-a lăsat şi totul a trecut ca şi cum nici nu ar fi fost. S-a simţit liber, bine, cu căile respiratorii intacte. Putea să respire. Era deja dimineaţă de-a binelea. S-a ridicat din pat şi a ieşit. În faţa casei, pe trepte, pe un scăunel stătea mătuşa Anişoara. Era îmbrăcată în haine de sărbătoare. Faţa îi era smeadă, albă, curată, zâmbea. S-a bucurat să o vadă, dar el ştia că ea era moartă. „Ce-i, mătuşă, Anişoara, tu trăieşti?”, „Eu?, Eu îs moartă de mult, nu.”, „Păi şi atunci ce cauţi aici, de ce nu eşti în mormântul tău?”, „Păi am venit numai să îţi spun să ai grijă. Îi moşu’ tău, el nu s-o dus dincolo de tăt, el stă aicea, în casă, şi nu vrea să vii peste el. Îi tare rău amu de la o vreme şi nu-i mulţumit deloc de tine, de ce ai hotărât să faci, de ce faci, să ai grijă, să te fereşti de el că nu ştie ce face. Să ai grijă, să nu te prindă noapte aicea în casă, nici în curte măcar. Numai atâta am vrut să-ţi spun, amu m-oi duce”.

Când s-a trezit era transpirat, afară era dimineaţă de-a binelea. Era bine, visase. Totul era bine, visase! Dar avertismentul mătuşii apărute în vis l-a luat totuşi în serios, ceva fusese acolo în noaptea aceea. A ieşit din casă bulversat, chiar uşor speriat, s-a dus direct spre casa

verişoarei sale. Era bine. A răsuflat uşurat. I-a povestit visul şi întâmplările de dinainte. A râs de el, i-a spus ca e naiv, ca e emoţionat, că e bulversat de întoarcere, că era normal. A insistat, verişoara s-a supărat, zicea că a înnebunit. Îşi făcea cruce prin colţuri. Afară ploua mărunt dintr-un cer negru. Peste drum se vedea casa părintească şi atunci a văzut ferestrele bombate de la camera galbenă. A chemat-o pe verişoara sa la geam, i-a arătat ferestrele bombate. „Vezi, vezi?!" Nu vedea nimic, îşi scuipa în sân. S-a uitat în jur după privirea de susţinere a Câinelui de lemn, dar Câinele de lemn nu era nicăieri.

S-a dus, prin livadă, înspre grajd şi bucătăria de vară. În prag stătea, îmbrobodită, mama lui. Îl aştepta, de când ajunsese nu apucase să treacă pe la ea. Nu o mai văzuse de patru ani. A pupat-o şi au stat un pic la poveşti. Îi era greu şi ei singură pe aici. Se bucura că venise în sfârşit cineva să stea aproape de ea. I-a povestit şi ei visul şi păţania de cu seară. „Aşa e el de când s-a dus, lasă, nu-l băga în seamă. El nu-i mulţămnit de nime. Nu-i bine să stai sara şi noaptea acolo în casă, nici pe aici prin livadă, da' tu oricum ţi-i face casa ta şi nu-i ave treabă cu el. Numai grijă să ai, puiu' mamii, în pădure să nu te prindă niciodată noaptea, că acolo îs sute, îs mii de suflete care bântuie şi nu le place de om". A întrebat-o ea cum de rezistă şi i-a spus că ea îl înţelege, doar a trăit o viaţă întreagă cu el, şi nu-i chiar aşa rău cum a visat el. Important era să aibă casa lui, dar el nu ştia dacă mai putea sau mai voia să facă asta. Îi părea rău de mamă, dar îi venea să se întoarcă la Bucureşti. Mama a plecat să dea de mâncare la păsări, iar Teofil s-a culcat. Era obosit. Când s-a trezit a văzut că era seară. Amintindu-şi de avertisment a ieşit în curte. Şi-a băgat uşor capul pe uşa grajdului. În grajd nu era nici un animal, doar mama, întinsă în iesle. Apoi a văzut că ieslea era plină de apă cu fân. „Ce faci, mamă?" „Ia, dragu'

mamii, stau în apa asta cu fân, îi bine la reumatism”. Părul ei era lung şi despletit, s-a gândit că nu a mai văzut-o cu părul despletit de când era mic. „Ia, eu mă duc amu că s-o-nserat”, „Du-te, dragu mamii, du-te”. A închis uşa grajdului şi a plecat. După ce a trecut prin livadă, după ce a ieşit din curte şi a închis uşa şi-a amintit că şi mama lui era moartă de patru ani.

Nici măcar nu mai era speriat, simţea o linişte neobişnuită. Soarele din spatele ploii negre, din spatele norilor vineţii, îşi îngropa ultimele raze în dealuri, iar el se apropia de casă şi îşi vedea prietenii din copilărie jucându-se între ei, copii care nu mai erau acolo de zeci de ani.

Atunci a început să vadă, tot mai limpede cum sute de morţi ieşeau din dealuri şi veneau înspre el în liniştea aceea ploioasă şi întunecată. Ştia că din acel moment era închis acolo ca într-un cavou, nu exista nicio ieşire, nu mai avea unde să plece, morţii aceia aveau să-l urmărească peste tot. Ploaia nu se mai oprea de săptămâni întregi, de parcă voia să înghită toată lumea.

A cumpărat casa de la verişoara sa şi a rămas acolo. Dacă te uitai cu atenţie, dealurile din jur păreau că întrupează un uriaş dragon adormit şi acoperit de iarbă.

De atunci nu l-a mai văzut pe Câinele de lemn până cu puţin înainte să moară.

Să nu te pierzi (război) să nu laşi lumina să moară. În palma ta (muzică) a crescut o altfel de carne, în palma ta moartă, moale, frumoasă. Cei buni joacă fotbal pe un teren nesfârşit, în mijlocul ceţii albastre. Cei pe moarte şi cei ce ucid sunt inima ta, să nu te pierzi (muzică) să nu laşi lumina să moară. Strânge tare (război), uită, iartă, nu pomeni.

XXXIII

Treptat, ne adaptăm viziunile şi previziunile. Ipotezele avansate la început duc de cele mai multe ori către Neînţelegere, către gardul de sârmă ghimpată al Şantierului, către Mlaştină. Am depăşit obstacole, cercuri şi excursia se apropie de sfârşit. Păsări albe, grase ca nişte mingi, planează la orizont şi tristeţea.

Ne-am ţinut de mână sub soarele zilei albastre, cu nori albi şi luminoşi ce treceau pe deasupra, dar acum e târziu şi trebuie să spunem noapte bună. Noapte bună, Conducătorule de Oşti Celeste. Noapte bună, Rege al Nisipurilor Mişcătoare. Noapte bună, Stăpâne al tuturor.

Totul nu a fost decât un preludiu. Voi credeţi că ştiţi ce înseamnă Şantierul, credeţi că l-aţi văzut? V-aţi îmbătat. Mai bine aţi prinde un peşte de la păstrăvărie, l-aţi găti şi aţi dormi în aburul dulce-mirositor al gătirii lui. Aţi înţelege mai mult.

Au căzut din cer grămezi mari de broaşte, tone de lipitori şi nimeni nu s-a speriat. Mâncăm, mergem la toaletă, mergem la serviciu, facem dragoste. Facem dragoste? Suntem goi. Suntem goi?

Când terminăm de povestit e deja foarte târziu şi totul va intra în istoria unei biblioteci. Atât. Albinele dorm şi de multe ori între fraţi nu există cu adevărat o relaţie ca între rubedenii. Se spune că pisicile vorbitoare au o memorie trainică. Acesta este chipul mamei mele. Aceasta este inima mea. Totul este îngropat adânc în mine, ca un mecanism ce stă să dea alarma.

De câteva zile Teofil Barbălată delirează. Morţii i-au penetrat carnea şi creierul. „Morţii sunt păcatele mele care mă urmăresc”, îşi spune. Se zvârcolesc în el, îl împresoară de dinăuntru. Au pătruns în el ca umezeala. Fierbinţeala de la plămâni e mai mică decât fierbinţeala din creier şi din inimă. Arde tot. În jurul lui demonii vorbesc mereu fără noimă. Dar nu e nimeni care să îi asculte. Nimeni care să îi

mai asculte. Teofil e liniştit şi se pregăteşte, iar demonii vorbesc, vorbesc încontinuu:

„Dintr-o dată, scriitorul se ridică de la masa lui de scris. – Eu vreau să cunosc o vacă bătrână, spuse scriitorul. Nicio problemă, am spus eu şi i-am mai turnat ceva de băut. Toate vacile bătrânele locuiesc aici, undeva aproape. Scriitorul s-a ridicat şi a vrut să vomite, în mod evident, nu i-am făcut loc şi i-am spus că aici se vomită doar unde e voie. Cum voie aveam, am vomat amândoi într-un loc strâmt care se numeşte pisoi. Pisoi a tăcut şi-a-nghiţit, deşi pe urmă i-au ieşit nişte bube pe care un bun dentist le-a spart cu pistolul. Ehei, aţi spune voi, nenorocitul, e lipsit de fineţe, de când a intrat o duhoare de tabacă ca-n Puşkin ne-a năpădit. Şi-atunci, să reiau, scriitorul se mişcă pe masa lui de scris, vin eu, îl ridic, îl pun pe picioare, îi zic: pizda mă-tii de tâmpit. El caută să scape, eu nu, îl iau de picioare, îl întorc înapoi şi mă răstesc la el: bă, dobitocule, am auzit că tu cauţi tristeţe, ascultă: era o zi minunată de iunie, aerul sfârâia în jurul unor elice, atunci când nu se învârtea degradant în jurul domnişoarelor pe care cu toţii le stimam, cu atât mai mult cu cât erau slute. Noi căutam rădaşte şi când le găseam ne făcea o absolută plăcere să le aruncăm pur şi simplu sub roţile unor camionete mici pe care eu şi cu amicii mei le inventam şi de a căror construcţie ne ocupam. Uneori seara pierdeam şirul subordonării precoce sub care ne aflam şi ceream îngheţată. Imediat omul cu îngheţată apărea şi ne spălam picioarele, apoi fâs-buricul ne spunea că îngheţata noastră pute şi el niciodată nu ar consuma un asemenea produs, cu atât mai mult cu cât el nici măcar nu există. Asta ne întrista foarte mult şi atunci îi spălam picioarele mici-mititele şi fâs-buricului şi îi spuneam că se poate să fie şi aşa cum zice el şi atâta vreme cât nu-i curge buza să stea liniştit, nu e niciun păcat, e doar o

uitare. Şi de bucurie uitam totul şi a doua zi ne împreunam ca melcii, scoţând limbuţe micuţe de sub rochiţe şi pantalonaşi cu care lingeam umbra ce ne-o făceam. Până aici!, spuse scriitorul, şi odată cu el se ridică şi masa lui de scris, şi nimic, niciodată nu este pentru tot ceea ce mereu s-a întâmplat. Căcat mic. Mic cât mine de mine, of, of, vai. cum? na!, spuse scriitorul, extrem de nervos, şi când îşi trânti o palmă nimic nu mai rămase din el. (Ivan cel Groaznic apare călare pe-un şobolan şchiop. Adevărat, nimic de zis, am zice noi, cu atât mai mult cu cât vedem un erou mort, care nu vrea să moară şi nici n-o să moară care ziua e în pământ şi noaptea are o elicopteră instalată sub visceră care îl poartă departe, unde nici gândul, nici pasul nu răzbate şi nu ne-ar putea duce, acolo unde totul se traduce-n trabuce şi nu doar acolo a fost domnul cu pricina (erou de război decorat), acolo unde îl poartă bicisnica boală care cere o a gândurilor risipă şi cruntă deziluzie, ci chiar şi la polul nord (facil să spunem, ca orice lord), însă ceea ce e cu adevărat important este că acest domn mort este numai ziua, noaptea e ca înviat şi nu doar că umblă şi că grăieşte, dar cu o viteză şi o voioşie pe care nimeni nu i-o bănuieşte, iar dacă cineva îl găseşte, dintr-o dat’ avem în faţă un om mort, greu de deplasat). Până la urmă scriitorul moare de oftică chiar în mijlocul noii lui vaci pe care atâta s-a străduit să şi-o mobileze. La înmormântare a fost foarte cald, câteva băbuţe au băut limonadă, iar scriitorul a scris un necrolog minunat pe care l-a recitat luni în şir pe la diverse reuniuni parlamentare.”

Lupta, în delirul său încă lupta cu spiritele care îl copleşeau. Cu vocile care vorbeau cu vocea lui. Se împotrivea. Credea cu tărie că poate învinge. Că morţii pot fi supuşi, că spiritele pot fi azvârlite, că demonii pot fi reduşi la tăcere. Credinţa îi era puternică şi delira în continuare. Rezista pentru Câinele de lemn, pentru îngerul

lui. Oare există dragoste între un om şi îngerul său? Demonii foşneau în jur ca foile de ceapă.

„Sunt nebun. De fiecare dată când fac câte o mică faptă bună aştept să vină cineva, să mă bată pe umăr şi să-mi spună: vai, ce lucru minunat ai făcut tu, câtă mărinimie, câtă lăsare de sine, câtă putere... dar nu! Nimeni nimic. Normal, până la urmă nici nu ar avea de ce, însă vine un pitic mic cât o mănuşă de baseball, pe el îl cheamă Victor, şi toţi se tem de numele lui, şi face hooopaaaaaaaaaaa! Te bag în pisici! îi zic eu şi el fluieră. Ies de la un non-stop, mi-am luat o bere, mă latră un Câine. Te bag în pizda mă-tii, zic, asta e o replică de film românesc, zic şi îl văd în faţă pe Dinică spunând replica asta. Încep să râd, şi râd cu hohote. Te bag în pizda mă-tii, adică eu nu sunt bun. Şi mă duc spre casă, spre casă lumini, prin unele trec, pe altele le ocolesc, spre casă... Problema mea este, până la urmă, că fac prea multe fapte bune mici şi niciuna mare, văd asta, o văd ca pe un film. Calc într-un rahat, rahat!, mă şterg bine pe iarbă şi mă consider iertat, mai e puţin până acasă, foarte puţin, încă puţin şi e iarnă şi toate luminile vor luci pe zăpada asta care nu se mai sfârşeşte, pe patinoarul ăsta îngheţat al pieptului meu prin care trec şobolani simpatici, cu tichie şi ochelari şi se odihnesc pe şezlong seara înainte de Înviere, ce minunată noapte, ce priveghere, ce mort minunat se naşte în noi, Nataşa, noi toţi vom fi iuţi de picioare şi tineri, noi toţi ne vom gândi la nemurire... Deodată Boul cu imensa lui copită face pleosc şi a leşinat. În ploaie s-a trezit el, Teofil Barbălată, cel care într-o zi a făcut atât de mic bine încât a leşinat şi leşinat s-a trezit.”

Apoi învinse. Simţi deodată cea mai mare uşurare pe care o poate simţi un om. O linişte şi o împăcare desăvârşite. Toţi morţii, toate păcatele, toate spiritele, toţi demonii se retraseră ca apa unei chiuvete în sorb. De abia

acum era cu adevărat singur şi bine şi liniştit şi calm şi înţelept. De abia acum vedea lumea în culorile ei curate, în dragostea ei, în frumuseţea ei ireală.

Din patul unde era întins se vedeau pe geam dealurile şi deasupra lor soarele coborând spre asfinţit. Atunci i-a văzut: Câinele de lemn fără de aripi cu Matrioşca treceau coama dealului ţinându-se de mână. Şi cum soarele era chiar la nivelul lor părea că intră de-a dreptul în soare şi că siluetele le sunt cuprinse de cea mai aleasă dintre lumini.

Teofil zâmbi liniştit şi alunecă din pat. Buzele îi ardeau şi la suprafaţa lor apărură primele picături de sânge care curând se transformară în firişoare. Plămânii cedaseră. Îşi înălţă uşor capul şi mai privi câteva secunde soarele acela cu luciri adânci, incandescente, hipnotice, ireale. Apoi se sfârşi înainte ca soarele să intre cu totul în dealuri ca o mărgică purpurie gigantică înghiţită de fălcile împădurite ale unui uriaş dragon ancestral.

Casa este a mucegaiului, toate lucrurile sunt ale mucegaiului şi ale distrugerii. La uşa fiecărei case şade un cocoş decapitat. Noi eram morţi dar încă mai respiram. Cocoşul decapitat bătea într-o tobă să ne trezească din moarte. Nimeni nu pierde nimic, totul se-adună. Fiecare are groapa lui săpată în aer, toţi bem din sângele celui apropiat. Ochii noştri sunt verzi şi vedem lumea verde şi luminoasă. Lumea noastră e strâmtă şi ploaia se strânge în ea ca într-o copaie până când ne îneacă.

Şi toate acestea s-au petrecut la fel şi ieri şi astăzi şi înainte de sfârşitul lumii.

Aici a fost cândva miezul delirului. Aşază-te. Din acest unghi mort îţi poţi privi sfârşitul cel mai eficient.

Sfârşit